

Torsdag den 13. marts 2014 (D)

1

62. møde

Torsdag den 13. marts 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 18 [afstemning]:

Forespørgsel til fødevareministeren om en fiskeriaftale mellem EU og Norge.

Af Thomas Danielsen (V), René Christensen (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Lene Espersen (KF).

(Anmeldelse 19.02.2014. Fremme 21.02.2014. Forhandling 11.03.2014. Forslag til vedtagelse nr. V 22 af Bjarne Laustsen (S), Lone Lokindt (RV), Trine Mach (SF) og Per Clausen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 23 af Thomas Danielsen (V), René Christensen (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Lene Espersen (KF)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2013.

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 30.01.2014. 1. behandling 07.02.2014. Betænkning 27.02.2014. 2. behandling 11.03.2014).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om indretning m.v. af visse produkter. (Obligatorisk digital kommunikation). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 04.12.2013. 1. behandling 14.01.2014. Betænkning 26.02.2014. 2. behandling 11.03.2014).

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om retningslinjer for omkostningstjek i statslige institutioner.

Af Preben Bang Henriksen (V) m.fl.

(Fremsættelse 12.11.2013. 1. behandling 16.01.2014. Betænkning 25.02.2014).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om sommerhuse på fremmed grund.

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 09.10.2013. 1. behandling 22.10.2013. Betænkning 27.02.2014).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Om-mærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 05.02.2014. 1. behandling 20.02.2014. Betænkning 11.03.2014).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om ændring af lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler. (Indskrænkning af salgs- og anvendelsesperiode for fyrværkeri, ændring af gebyrordning m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 15.01.2014. 1. behandling 23.01.2014. Betænkning 27.02.2014).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Gennemførelse af kreditinstitut- og kapitalkravsdirektiv (CRD IV) og ændringer som følge af den tilhørende forordning (CRR) samt lovgivning vedrørende SIF'er m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 07.02.2014. 1. behandling 25.02.2014. Betænkning 11.03.2014).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om ændring af lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. (Brug af folkekirkens kirker til ikkekirkelige formål, oprettelse af udvalg om kirkegårde samt registrering og afregistrering af gravminder m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen).

(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 05.12.2013. Betænkning 26.02.2014).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Ret til at danne elevråd m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 12.12.2013. 1. behandling 16.01.2014. Betænkning 25.02.2014).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Danmarks Evalueringsinstituts initiativret til at iværksætte evalueringer på folkeskoleområdet).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 27.02.2014).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og forskellige andre love. (Forenkling af regelsættet Fælles Mål, kvalitetsrapporter og elevplaner samt opfølgning på mål for folkeskolen m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 27.02.2014).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og lov om fleksydelse. (Beregning af flekslønstilskud, fortsat tilmelding til fleksydelsesordningen m.v.). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 26.02.2014).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning. (Ophævelse af lovens revionsbestemmelse). Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager). (Fremsættelse 26.02.2014).

15) Forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til udenrigsministeren om udlændinge og velfærdsydelse. Af Finn Sørensen (EL) m.fl. (Anmeldelse 04.02.2014. Fremme 06.02.2014).

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af SU-loven og lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser. (Uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet m.v.). Af uddannelses- og forskningsministeren (Sofie Carsten Nielsen). (Fremsættelse 26.02.2014).

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af 4-årsreglen for nyuddannede læger. Af Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Anders Samuelsen (LA). (Fremsættelse 30.01.2014).

Kl. 10:00

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Nikolaj Villumsen (EL) og Christian Juhl (EL):

Forespørgsel nr. F 21 (Vil ministeren redegøre for, hvilke konsekvenser et investor-stat-tvistbilæggesystem (ISDS) i EU-USA-frihandelsaftalen, den såkaldte Transatlantic Trade and Investment Partnership, vil få for Danmark?).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 18 [afstemning]:**Forespørgsel til fødevareministeren om en fiskeriaftale mellem EU og Norge.**

Af Thomas Danielsen (V), René Christensen (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Lene Espersen (KF). (Anmeldelse 19.02.2014. Fremme 21.02.2014. Forhandling 11.03.2014. Forslag til vedtagelse nr. V 22 af Bjarne Laustsen (S), Lone Loklindt (RV), Trine Mach (SF) og Per Clausen (EL). Forslag

til vedtagelse nr. V 23 af Thomas Danielsen (V), René Christensen (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Lene Espersen (KF)).

Kl. 10:00

Afstemning**Formanden:**

Forhandlingen er sluttet. Vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse, hvor der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 22 af Bjarne Laustsen (S), Lone Loklindt (RV), Trine Mach (SF) og Per Clausen (EL), og vi kan stemme nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 58 (S, RV, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 49 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 22 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 23 af Thomas Danielsen (V), René Christensen (DF), Leif Mikkelsen (LA) og Lene Espersen (KF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 105:**Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2013.**

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 30.01.2014. 1. behandling 07.02.2014. Betænkning 27.02.2014. 2. behandling 11.03.2014).

Kl. 10:01

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen ordet?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Forslaget er enstemmigt vedtaget med 106 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 106 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om indretning m.v. af visse produkter. (Obligatorisk digital kommunikation).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 04.12.2013. 1. behandling 14.01.2014. Betænkning 26.02.2014. 2. behandling 11.03.2014).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 98 (V, S, DF, RV, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om retningslinjer for omkostningstjek i statslige institutioner.

Af Preben Bang Henriksen (V) m.fl.

(Fremsættelse 12.11.2013. 1. behandling 16.01.2014. Betænkning 25.02.2014).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 49 (V, DF, LA og KF), imod stemte 56 (S RV, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om sommerhuse på fremmed grund.

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 09.10.2013. 1. behandling 22.10.2013. Betænkning 27.02.2014).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden:

Hr. Preben Bang Henriksen som Venstres ordfører.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Siden 1683 har det været sådan, at aftaler skal holdes i Danmark; det skrev man allerede i Danske Lov. Med det lovforslag, som vi har foran os her, der er fremsat af boligministeren, og som vedrører udlejning af grunde til sommerhuse, brydes der med dette princip – der brydes med det i § 1, stk. 4, hvor der netop står, at loven går forud for parternes aftale. Og hvad betyder det? Lad mig give et par eksempler.

Det betyder bl.a., at en lejer, som har baseret sin alderdom på en økonomi, som gør, at han har råd til at betale så og så meget i husleje – han har lavet en skriftlig aftale med sin grundudlejer om denne leje – kan risikere, at udlejeren efter 5 år går til retten med sagen, hvor en dommer så, uanset hvad parterne måtte have aftalt, kan fastslå, at lejen skal være på et andet niveau, og så skal lejeren betale en væsentlig højere leje.

På tilsvarende vis gælder det også for den udlejer, som har baseret sin økonomi på et bestemt niveau af leje indbetalt af lejeren – vedkommende udlejer risikerer nu altså også, at lejeren kan gå til retten og påstå, at huslejen skal sættes ned, fordi den nu ligger på et væsentlig højere niveau end markedslejen.

Det synes vi i Venstre er et meget, meget usundt princip – det bryder som sagt med, hvad der har været udgangspunkt for lovgivningen i flere hundrede år. Der er ingen tvivl om, at vi i Danmark skal have forbrugerbeskyttende love, men jeg synes ikke, det her er forbrugerbeskyttende. Man kan på den ene side have en grundejer, som har råd til at købe grunde og leje dem ud, og som kan gå til retten og få en dommer til at hjælpe sig med at lave en aftale, der kan være dårlig for lejeren – jeg ser ikke nogen grund til at beskytte ham på denne måde. På den anden side ser jeg heller ikke nogen grund til, at man på denne måde skal kunne beskytte en lejer. Hvis en lejer har råd til på en lejet grund at købe et hus, der måske har kostet 0,5 mio. eller 1 mio. kr., ja, så må vedkommende nødvendigvis også vedstå sig sin underskrift.

Jeg synes, vi er på vej til at få et ganske forkert system, altså hvis det er sådan, at Folketinget vedtager præceptive love på sådanne områder, love, der går forud for parternes aftale. Derfor vil jeg anbefale Tinget at stemme for Venstres ændringsforslag, der medfører, at § 1, stk. 4 ikke længere skal være præceptiv, altså at den ikke længere skal gå forud for parternes aftale.

Kl. 10:06

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:09

Formanden:

Lige et øjeblik. Markerede hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning? Nej. Så siger jeg tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Det er der ikke. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (V), tiltrådt af et andet mindretal (DF, LA og KF), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 49 (V, DF, LA og KF), imod stemte 57 (S, RV, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 9 (EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 96 (V, S, DF, RV, SF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter betragter jeg ændringsforslagene nr. 3 og 5, stillet af samme mindretal (EL), som forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6, tiltrådt af udvalget, eller om ændringsforslag nr. 7, tiltrådt af et flertal (S, RV, SF og EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Om-mærkning af almene ældreboliger og almene familieboliger til almene ungdomsboliger m.v.).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen). (Fremsættelse 05.02.2014. 1. behandling 20.02.2014. Betænkning 11.03.2014).

Kl. 10:09

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Afstemning**Formanden:**

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1-3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget herefter går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om ændring af lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler. (Indskrænkning af salgs- og anvendelsesperioder for fyrværkeri, ændring af gebyrordning m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 15.01.2014. 1. behandling 23.01.2014. Betænkning 27.02.2014).

Kl. 10:09

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiell virksomhed og forskellige andre love. (Gennemførelse af kreditinstitut- og kapitalkravsdirektiv (CRD IV) og ændringer som følge af den tilhørende forordning (CRR) samt lovgivning vedrørende SIFT'er m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 07.02.2014. 1. behandling 25.02.2014. Betænkning 11.03.2014).

Kl. 10:10

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig fra talerstolen?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:10

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1-28, tiltrådt af et flertal (V, S, DF, RV, SF, LA og Uffe Elbæk (UFG))?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om ændring af lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. (Brug af folkekirkens kirker til ikkekirkelige formål, oprettelse af udvalg om kirkegårde samt registrering og afregistrering af gravminder m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen).

(Fremsættelse 27.11.2013. 1. behandling 05.12.2013. Betænkning 26.02.2014).

Kl. 10:11

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:11

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdnings-

skoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Ret til at danne elevråd m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 12.12.2013. 1. behandling 16.01.2014. Betænkning 25.02.2014).

Kl. 10:12

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Evalueringsinstitut. (Danmarks Evalueringsinstituts initiativret til at iværksætte evalueringer på folkeskoleområdet).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).

(Fremsættelse 27.02.2014).

Kl. 10:12

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Karen Ellemann som Venstres ordfører.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Det lovforslag, vi nu skal førstebehandle, handler om muligheden for, at Danmarks Evalueringsinstitut fremadrettet skal have initiativretten, når vi diskuterer evalueringsopgaver, i forhold til hvilke virksomheder der foregår i den danske folkeskole. Det er en del af vores folkeskoleaftale. Det er et meget fornuftigt forslag, som handler om, at lige præcis virksomheden Danmarks Evalueringsinstitut alt andet lige må siges at være de rette til at tage initiativer, i forhold til hvilke former for evalueringer der skal foretages.

Hidtil har det været sådan, at det har været Rådet for Læring, der har været initiativtagere. Det er ikke således, at man ikke kan komme med forslag til, hvilke evalueringer der skal foretages, men altså alt andet lige giver det god mening, at vi placerer initiativretten hos evalueringsinstituttet. Så Venstre støtter forslaget.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Annette Lind som Socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Dejligt at komme efter en ordfører, der næsten har samme størrelse som en selv, så man ikke behøver at justere mikrofonen.

Som ny ordfører på det her område er det jo god latin at have styr på historikken og også at lære at læse på lektien. En del af historikken her handler jo, som fru Karen Ellemann sagde, om en ændring tilbage fra 2006, som vi Socialdemokrater egentlig var imod. Det var nemlig et forslag fra hr. Bertel Haarder, som dengang var undervisningsminister, som sammen med De Konservative og Dansk Folkeparti gennemførte en lovændring, så det ikke længere var muligt for Danmarks Evalueringsinstitut at igangsætte evalueringer på eget initiativ på folkeskoleområdet.

Vores bekymring dengang handlede om muligheden for fortsat at sikre både uafhængige og tværgående evalueringer. Nu er der så gået nogle år, og evalueringsinstituttet har for nylig igen fremsat nogle bekymringer, der går på retten til på eget initiativ at sætte evalueringer i gang på folkeskoleområdet, en ret, som vi Socialdemokrater egentlig synes er ret sympatisk og fornuftig. Derfor er vi glade for, at ministeren nu har lyttet til det og fremsætter det her lovforslag, som igen giver retten til frie og uafhængige evalueringer og samtidig bedre muligheder for at gennemføre tværgående evalueringer, en model, som vi også kender fra andre uddannelsesområder.

Vi bakker derfor op om forslaget.

Kl. 10:15

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Også Dansk Folkeparti er positivt indstillet over for lovforslaget. Lovændringen vil ligestille, hvad instituttet allerede i dag kan på alle andre uddannelsesområder, og derfor bifalder vi lovændringen og har som sådan ikke yderligere at tilføje i forhold til de øvrige ordførere.

Kl. 10:16

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Lotte Rod som radikal ordfører.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Vi er i gang med at ændre tilgangen til folkeskolen. Vi har afskaffet ranglister og er holdt op med at hænge de dårligste skoler ud. I stedet ansætter vi nu de dygtigste lærere til at tage ud på skolerne og hjælpe dem med at lave endnu bedre undervisning. EVA bevæger sig også i den samme retning, nemlig mod ikke bare at afdække og undersøge, men også i højere grad at bruge den viden, de har, til at ruste skolerne i deres udviklingsarbejde.

Det er en udvikling, som vi i Radikale Venstre er rigtig glade for, fordi vi tror på, at en god skole først og fremmest handler om at have dygtige ledelser og lærere, og det sikrer vi bedst ved at understøtte kvalitetsarbejdet på den enkelte skole.

I dag er vi så i salen med det her lovforslag, som skal give EVA mulighed for selv at tage sager op i folkeskolen. Radikale Venstre støtter gerne forslaget, og vi glæder os til at blive endnu klogere af det, EVA finder ud af.

Kl. 10:17

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Karen Ellemann.

Kl. 10:17

Karen Ellemann (V):

Jeg kan ikke undlade at spørge ordføreren: Hvilken sammenhæng er der mellem åbenhed om resultater i folkeskolen og det her lovforslag, når nu ordføreren taler om, at man nu afskaffer åbenhed om resultater?

Kl. 10:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:17

Lotte Rod (RV):

Min pointe gik mere på, at det jo ikke er så tit, vi diskuterer EVA hernede i salen. Og da vi nu har chancen for det i dag, vil jeg også gerne kvittere for den udvikling, som EVA er inde i, hvor de er gået væk fra ikke bare at undersøge, hvad der sker ude på skolerne, men faktisk også bruge den viden, de er kommet frem til, og komme ud på skolerne og ruste dem til i deres kvalitetsarbejde at bruge den viden, de har erhvervet sig.

Kl. 10:18

Formanden:

Fru Karen Ellemann.

Kl. 10:18

Karen Ellemann (V):

Skal svaret så forstås således, at det har evalueringsinstituttet ikke gjort hidtil?

Kl. 10:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:18

Lotte Rod (RV):

Man kan i hvert fald sige, at EVA jo er inde i den udvikling, hvor de er bevidste om, at det er sådan, de gerne vil arbejde. Dermed er den måde, som EVA arbejder på, jo også en del af den udvikling, vi i øvrigt ser i folkeskolerne, hvor vi går væk fra kun at lave kontrol og hen til at understøtte den udvikling, der er ude på skolerne.

Kl. 10:18

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Annette Vilhelmsen som SF's ordfører.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

I SF er vi positive over for lovforslaget om, at Danmarks Evalueringsinstitut selv skal tage initiativ til at iværksætte evalueringer på grundskoleområdet. Vi bemærker jo så i øvrigt også, at der er en bred opbakning til den nye struktur blandt de høringsberettigede parter.

Lovforslaget betyder, som det jo også er nævnt her, at Danmarks Evalueringsinstitut fremover skal have godkendt deres opgaver af undervisningsministeren. I den forbindelse vil vi foreslå, at Børne- og Undervisningsudvalget bliver orienteret om, hvilke evalueringer der bliver godkendt eller afvist af undervisningsministeren, f.eks. ved en løbende orientering eller en årlig opgørelse.

Med de her kommentarer vil jeg meddele, at SF støtter det fortsatte arbejde med lovforslaget.

Kl. 10:19

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Rosa Lund som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Det er i Enhedslisten vores opfattelse, at man med det her lovforslag giver mere frihed til Danmarks Evalueringsinstitut og dermed giver mere frihed til de forskere og andre mennesker, der arbejder i Danmarks Evalueringsinstitut. På den her måde kan vi sikre, at alle relevante dele af folkeskolen vil blive undersøgt, forsket i og evalueret, også uden at det er noget, vi har besluttet herinde Christiansborg at de skal.

Derfor kan vi i Enhedslisten støtte lovforslaget.

Kl. 10:20

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Liberal Alliance er positivt indstillet over for lovforslag L 149. Vi synes, det er ganske udmærket med ensartede regler og vilkår, og vi er også positive over for, at Rådet for Børns Læring fortsat kan igangsætte evalueringer på eget initiativ. Så vi er som sagt positive over for dette lovforslag.

Kl. 10:20

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Lene Espersen som konservativ ordfører.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Jeg tror ikke rigtig, der er grund til at gentage mange af de gode argumenter, der allerede er kommet, vedrørende det her lovforslag. Hovedformålet er jo at give Danmarks Evalueringsinstitut muligheder for at gennemføre evalueringer på en mere fri måde, og det støtter Det Konservative Folkeparti, så vi støtter naturligvis lovforslaget.

Kl. 10:21

Formanden:

Tak til ordføreren. Undervisningsministeren. Det her går hurtigt.

Kl. 10:21

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Tak for ordet, og tak for den meget brede opbakning til at tilbageføre kompetencen til Danmarks Evalueringsinstitut til selv at kunne sætte evalueringer i gang. Det sker jo i et samspil med en række elementer, vi ønsker at styrke med den nye folkeskolereform, både med det nye Rådet for Børns Læring, som netop er blevet sammensat og er gået i gang med det nye korps af læringskonsulenter, og med EVA, der igen får muskler til selv at kunne sætte evalueringer i gang, også på tværs af uddannelsesområderne.

Vi er i den brede folkeskoleforligskreds dybt optaget af spørgsmålet om, hvordan vi kan være med til at dele viden, sådan at man på den bedst mulige måde kan rulle en ny skole ud, som er til gavn for eleverne, så de bliver så dygtige som muligt. Der spiller det en vigtig rolle, at EVA igen selvstændigt kan tage initiativ til forskellige typer af evalueringer.

Så tak for den brede positive modtagelse af forslaget.

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises direkte til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og forskellige andre love. (Forenkling af regelsættet Fælles Mål, kvalitetsrapporter og elevplaner samt opfølgning på mål for folkeskolen m.v.).

Af undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 27.02.2014).

Kl. 10:22

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Fru Karen Ellemann som Venstres ordfører.

Kl. 10:22

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Det er lidt pudsigt at skulle holde en ordførertale om et lovforslag om fælles mål, elevplaner og kvalitetsrapporter fremsat af en regering, hvis ene halvdel i hvert fald engang var indædte modstandere af både elevplaner og nationale test. Det har vi ofte debatteret i Folketingssalen, lad os nu se, hvor meget debatlyst der er i dag til den dagsorden.

Men jeg vil da bare minde om, at i 2006 advarede den nuværende radikale leder, fru Margrethe Vestager, om at reducere folkeskolen til blot kundskaber og færdigheder. Jeg må sige, at det kunne jeg ikke være mere uenig i, fordi det for mig i høj grad handler om at få kundskaber og færdigheder i den danske folkeskole. Og det er jo sådan set det, som vi med dagens lovforslag søger at sikre.

Den radikale leder havde dengang som nu ret i, at folkeskolen også handler om meget andet, bl.a. at folkeskolen har pligt til at inkludere alle elever og modvirke et stadig mere snævert normalbegreb og helt generelt sikre, at danske skoleelever lærer, at de har en grundlæggende medmenneskelig forpligtelse til også at kunne tolerere hinanden. Det er jo så også derfor, at vi her i Folketinget har vedtaget en lov om inklusion. Det er en helt anden debat, men det er blot for at sige, at nu handler debatten så om kundskaber og færdigheder, og jeg glæder mig i den forbindelse over, at De Radikale tilsyneladende har slugt den kamel, som det alt andet lige må være, at der nu opstilles konkrete mål for elevernes læring.

Opgaven med at implementere de forenklede fælles mål, kvalitetsrapporter og elevplaner er en omfattende opgave. Det anerkender vi. Derfor er det også min overbevisning, at vi skal sørge for at gennemføre forbedringerne i et tempo, som også tager praktikernes virkelighed alvorligt. Og virkeligheden er jo, at danske skolelærere allerede er i gang med forberedelserne til det kommende skoleår, og helt specifikt er arbejdet med at forberede årsplanerne i de enkelte fag oftest noget, en lærer går i gang med allerede i løbet af foråret.

Derfor mener jeg, at det måske vil være lidt uansvarligt at begynde at præsentere hele nye mål, hvis de først ligger klar i maj-juni måned, og det er lidt det, der er tilfældet. Og jeg tror, at man skal være opmærksom på, at selv den mest omstillingsparate lærer formentlig vil miste modet i sådan en situation. Og det mener jeg i og for sig er ganske forståeligt. De ændringer, som vi vedtager i Folketinget, bør jo altså i sidste ende være til gavn for de danske skoleelevers kundskaber og færdigheder, og derfor er det også afgørende, at ændringer i de fælles mål, kvalitetsrapporter og elevplaner gennemføres med både lærernes og kommunernes fulde engagement.

Derfor har vi i Venstre hele tiden ment, at den måske lidt forhastede og tidspressede implementering, som regeringens oprindelige forslag lagde op til, ville give anledning til meget stor frustration blandt dem, der skal gennemføre de her ændringer. Det vil hverken elever eller lærere være tjent med, og derfor glæder det mig utrolig meget, at man fra regeringens side har valgt at lytte til de bekymringer, som vi og lærerne har givet udtryk for, og at man derfor med det her lovforslag har valgt at udskyde ikrafttrædelsen til skoleåret 2015-2016 – selvfølgelig undtaget der, hvor der er tale om helt nye fag, eksempelvis engelsk allerede fra 1. klasse. De fælles mål skal naturligvis fungere allerede fra det kommende skoleår, for der er jo netop helt generelt for de fælles mål tale om lovbundne mål, som man skal tage højde for i sin undervisning. Derfor nytter det jo ikke, at man opretter fag, hvis der ikke også er mål for dem.

På baggrund af de ændringer, der er kommet til det lovforslag, og alt det andet glimrende, der ligger i forhold til kvalitetsrapporterne og elevplanstilbliven, er Venstre helt klart med på det her lovforslag, og vi vælger at støtte det.

Kl. 10:27

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Annette Lind som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Jeg er rigtig glad for, at vi nu tager fat på at behandle et lovforslag, der skal være med til at danne en bedre ramme, en endnu bedre ramme, om vores fælles folkeskole. Det er jeg, for for os Socialdemokrater er en stærk folkeskole helt afgørende for vores velfærdssamfund, en folkeskole, som vi skal værne om og udvikle, hvis vi vil sikre, at vi stadig væk har en skole for alle – både dem, der har brug for at fordybe sig, og dem, som lærer bedre gennem praktiske udfordringer.

Mange husker nok deres første skoledag, jeg gør i hvert fald, selv om det er rigtig mange år siden; jeg kan næsten fremtrylle sommerfuglene, jeg havde i maven, jeg kan næsten huske farven på skoletasken. Jeg kan se, der er en hernede foran, der måske også kan det, og det er nemlig lige præcis sådan, man har det første dag. Man kan huske udsmykningen i klasseværelset, hvor spændt man var på at finde ud af, hvad alle de andre børn var for nogen, og begejstringen over den her nye verden. Jeg har tit oplevet den, ikke kun som min egen første skoledag, men også som lærer og leder i skolen. Folkeskolen giver os nemlig den første oplevelse af uddannelse. Det er der, vi hver især kan opdage vores talenter, og det er der, vi kan udvikle os fra at være børn til unge på vej mod voksenlivet, og det er der, hvor vi lærer, hvad det vil sige at være en god ven, og at alle skal have en chance. Jeg er rigtig stolt af vores folkeskole, vi har en god skole, men den kan selvfølgelig blive bedre.

Lovforslaget i dag sætter nye rammer for noget af det vigtigste i folkeskolen, nemlig elevernes trivsel og læring, og målet er, at vi gør vores børn dygtigere, at den sociale baggrund ikke skal bestemme børnenes fremtid, at børnene har plads til at udvikle deres talenter, og at alle børn har en god skoledag, hvor de trives. Jeg er særlig be-

gejstret for, at vi nu går fra undervisningsmål til læringsmål, for det giver nemlig lærerne en endnu bedre mulighed for at have fokus på både de fagligt svage elever, men også de fagligt stærke elever. Lærerne er altså livsnerven for folkeskolen, de er engagerede, dygtige og brænder for deres fag, og de er optaget af at give vores børn den bedste hverdag med læring.

Forenklingen med nye fælles mål er et godt værktøj i det daglige i både planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen. Arbejdet med elevplanerne bliver både lettet og forbedret, så det er med et klart blik på, hvor læringen halter for hver elev, frem for nødvendigheden af at rapportere for hvert fag i alle år. Elevplanerne bliver meget mere fremadrettede med udviklings- og læringsmål frem for at være bagudskuende. De går fra at være en statusrapport til at kunne sikre sammenhæng mellem lærernes undervisning og de konkrete mål for den enkelte elevs læring, en mulighed med løbende evaluering og opfølgning. Vi forenkler kort sagt på en række områder, også i forhold til kvalitetsrapporterne, og sikrer, at lærernes og skolernes tid bruges på eleverne og ikke på bureaukratiet.

Jeg synes, det er hamrende vigtigt, at vi løfter i flok, når folkeskolen skal gennemleve de kommende forandringer, og det er vigtigt, at vi gør det i et tempo, hvor alle kan følge med. Allerede fra næste skoleår tager vi fat på nogle nye fælles mål for nye fag og for fag, der fremrykkes til tidligere klassetrin. For dansk og matematik træder det først i kraft i skoleåret 2015-16, men der er fundet en god løsning, ved at skolerne allerede kan vælge at hoppe med i næste skoleår, hvis man synes, man er klar til det. Det vil jo i hvert fald blive en god hjælp og støtte for læringskonsulentkorpsen, som vi også har sat ind, ligesom lærerne allerede nu kan finde fælles mål på emu.dk og eksempler på undervisningen med afsæt i målene.

Vi Socialdemokrater har en ambition om, at vores børn skal blive den dygtigste generation nogen sinde, og det starter med en god hverdag i vores folkeskole, og vi bakker derfor op om lovforslaget og ser frem til det videre arbejde.

Kl. 10:31

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Alex Ahrendtsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

I modsætning til under det tidligere behandlede lovforslag kan Dansk Folkeparti her ikke nøjes med bare lige et par korte sætninger om dette lovforslag, L 150, som er temmelig vigtigt. Det er et forslag, som vi forventer os en hel del af, og den overordnede overskrift er forenklingen af fælles mål.

Det er jo tidligere blevet oplyst, at Fælles Mål i dag fylder 1.700 sider, og hvis man lægger dem oven på hinanden, er det jo faktisk ret mange centimeter. Det er jo helt vildt. Der er ingen, der læser det. Der er ingen, der bruger det ude i skolerne. Derfor var det jo en stor glæde for os, at et af regeringens mål var at få forenklet Fælles Mål, så de bliver brugt.

Vi har i forligskredsen haft mulighed for at se på den internetskablon, som kommer til at være redskabet for lærerne, og det ser virkelig spændende ud. Jeg vil gerne rose arbejdsgruppen for det arbejde. Jeg glæder mig meget til selv at få mulighed for at afprøve det på et eller andet tidspunkt, så vi kan se, om det er så godt, som vi tror det bliver.

Grunden til, at vi er meget positive over for dette lovforslag, skyldes flere ting.

Først er det jo et opgør med den privatpraktiserende lærer. Altså, nu kan vi komme til at professionalisere lærergerningen, så det i højere grad bliver et håndværk, der skal læres. Der har jo været sådan en holdning i Danmark om, at lærergerningen bare var noget, man

kunne. Men det er jo ikke rigtigt. Vi lærte i Canada: At være lærer er at kunne et håndværk, og det kan alle lære. Nogle lærer det hurtigere, andre lærer det lidt langsommere, men alle kan lære det.

Lovforslaget kan være lidt teknisk, og det er ikke så let for mig at være poetisk som f.eks. fru Annette Lind med dette lovforslag, men det er et vigtigt lovforslag.

Vi er i Dansk Folkeparti tilfreds med, at det gælder fra skoleåret 2015-16. Det var rigtigt at udskyde det. Der er mange ting, der skal indarbejdes i forbindelse med skoleformen. Det, vi hæfter os ved, er jo følgende: Fælles mål skal understøtte, at eleven får kundskaber og færdigheder. Det er det afgørende. Og så bliver slutmålene afløst af kompetencemål for hvert klassetrin. Det er jo sådan, det skal være. Så kan lærerne og eleverne virkelig bruge det til noget ude i folkeskolerne. Eleven skal simpelt hen år for år blive bedre, og for at det kan ske, skal læreren gøre det ved hjælp af færdigheds- og vidensmålene. Og de skal bruges til at evaluere med eleverne, og det er jo det, der er afgørende for elevens fremskridt. Vi ved fra forskning, at evalueringen er det afgørende.

Vi er også tilfredse med, at der kommer fokus på de dygtigste elever. Vi har jo i Danmark været gode til den brede masse, men de svage elever har vi tabt, og vi har faktisk også svigtet de dygtige elever. Nu kommer der opgaveeksempler og vejledningmateriale fra ministeriet.

Elevplanerne skal bruges til elevens progression, så vi ikke bare kigger bagud, men også kigger fremad. Der kommer elevplaner på alle klassetrin i dansk og matematik – det er fremragende – frem til 8. klasse. De skal være lettere at bruge. Både elever og forældre skal kunne anvende dem. De skal være digitale. Og så skal forældrene have dem en gang om året. Det allerbedste er, at elevplanen og uddannelsesplanen bliver samlet til en plan. Dermed gør vi det jo også lettere for lærerne at bruge det.

Det er blevet nævnt, at kvalitetsrapporten kun skal komme hvert andet år. Nu har jeg selv siddet i en kommunalbestyrelse, og det er et stort arbejde for kommunerne at indsamle det, så hvert andet år giver god mening. Og så bliver det et styringsværktøj, hvilket er endnu bedre.

Så vi er egentlig også godt tilfreds med, at ministeren nu får mulighed for i højere grad at følge op på, om kommunerne og skolerne gør, hvad vi egentlig beder dem om. Og kommunerne skal levere de oplysninger, så vi kan følge op på det. Det bliver samlet i ministeriet. Der er også noget, vi har lært i Canada, hvilket er fantastisk. Ministerens tilsynsret bliver derfor også skærpet. Kan skolerne ikke levere resultater, så bliver der fulgt op på det. Man kan sige, som de sagde i Canada, at det handler om støtte, støtte, støtte og en lille smule pres. Og vi vil gerne hjælpe ministeren til, at hun får den mulighed for pres ved at sige ja til dette lovforslag.

Så skal kommunerne dokumentere trivslen, og de skal dokumentere, at der ikke er mobning, og at der er ro og orden i klasserne, hvilket er meget vigtigt for Dansk Folkeparti.

Så kan vi til slut ikke lade være med også at hæve fanen for kanonlisterne, som jo bliver bevaret. Det har jo været et stor stridspunkt for mange her i salen, bl.a. Det Radikale Venstre. Også her bakker man op om det. Kanonlister er en vigtig del af vort dannelsesideal.

Så måske lidt kritik til sidst: Skolebibliotek ændrer navn til pædagogisk læringscenter. Det er jo et gammelt, gammelt begreb, vi så ændrer. Men det lever vi jo med.

Alt i alt er det fra Dansk Folkepartis side bare tommelen op for lovforslaget.

Kl. 10:37

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Lotte Rod som radikal ordfører.

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak. Jeg er glad. Vi er i salen med et lovforslag, der giver mindre papirarbejde på skolerne. Vi er måske ikke nået helt så langt, som Radikale Venstre gerne vil – hvad fru Karen Ellemann plejer at drille mig med – men vi har jo lige hørt Venstres ordfører være glad for, at vi nu forenkler nogle af de ting, som de selv var med til at trække ned over skolerne, og det synes jeg faktisk er skønt. Og jeg er glad for, at vi i dag er en samlet forligskreds, som giver større frihed til skolerne, så tak for det.

For det første forenkler vi kvalitetsrapporterne, og vi halverer antallet af dem, så skolerne fremover ikke skal lave rapporterne hvert år, men kun hvert andet år. Det synes vi er godt.

For det andet forenkler vi elevplanerne. I Radikale Venstre vil vi jo gerne give skolerne frihed til at gøre det på lige præcis den måde, de synes er rigtig ude på skolerne. Helt så langt kommer vi ikke i dag, men vi er nu nået så langt, at vi er enige om, at elevplanerne ikke længere skal være for alle elever i alle fag. Det synes jeg godt vi kan give hinanden anerkendelse for. Det har været vigtigt for mig i forhandlingerne ikke bare at forenkle med hensyn til antallet af fag i elevplanerne, men også inden for de enkelte fag. Det skal jo ikke være sådan, at matematik- og dansklærerne bliver fuldstændig snydt for forenkling. Jeg synes også, man bliver lidt trist, når man hører eksempler på, at elevplanen nogle steder fungerer som sådan en smileyafkrydsning med automatisk udfyldning, for hvad siger det så egentlig læreren, forælderen eller eleven, og hvad kan de bruge det til? Ikke ret meget.

Det interessante er jo, når man laver en meningsfuld evaluering, og derfor er det også en del af det her, at ministeriet nu vil kigge på de bedste erfaringer, der er med elevplaner, og så udarbejde en eksemplarisk model, som man kan vælge at bruge. Det er ikke, fordi vi skal trække den samme model ned over alle skoler, men for at give en mulighed for, at man nu kan byde ind med noget, hvis man sidder derude som lærer og netop har rigtig gode erfaringer eller har nogle råd til, hvad man i hvert fald ikke skal gøre.

For det tredje bliver de fælles mål forenklet. I stedet for, som hr. Alex Ahrendtsen også sagde, at have sådan en kæmpe stak, som lærerne ikke bruger særlig meget, har vi bedt forskere og praktikere om at trække på de bedste erfaringer fra udlandet for at finde en ny form, og de er kommet frem til en model, hvor vi oversætter de nuværende mål til enkle færdigheds- og vidensmål. Det ændrer jo ikke på, hvad der er formålet med folkeskolen. Det er fortsat folkeskolens opgave at give eleverne lyst til at lære mere, skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst og forberede eleverne til at deltage og have medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.

For det fjerde bliver det eksisterende kvalitetstilsyn ændret, sådan at det nu faktisk fremgår, at tilsynet primært har fokus på at skabe grundlag for kvalitetsudvikling. Det synes jeg er rigtig godt. Det er jo en del af udviklingen, som vi også diskuterede lige før, hvor vi flytter vores måde at tænke skole på fra kontrol og i retning af at handle, hvad angår den fremadrettede lokale kvalitetsudvikling i dialog med kommuner og skoler. En del af det handler også om de nye læringskonsulenter, som er en af de ting, som jeg har brændt rigtig meget for i forhandlingerne. Jeg har allerede været i gang med at ansætte nogle af de allerdygtigste lærere, ledere, pædagoger, som skal medvirke til at undersøge den lokale kapacitetsopbygning gennem rådgivning og ved at facilitere processer i forvaltninger og på skolerne.

Så samlet set er det her lovforslag jo et udtryk for, at vi er kommet fra lidt at stå i hver sin grøft og råbe ad hinanden til i fællesskab måske at have kunnet finde ud af at forenkle nogle af tingene, og det

tror jeg de bliver rigtig glade for ude på skolerne, så derfor støtter Radikale Venstre lovforslaget.

Kl. 10:41

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Karen Ellemann.

Kl. 10:41

Karen Ellemann (V):

Ordføreren inviterede selv til, at vi lige fortsætter debatten lidt endnu. Jeg kunne godt tænke mig at spørge til det her billede, som ordføreren skaber af, at vi med de tidligere fælles mål rent faktisk trak noget ned over hovedet på skolerne og sagde: Sådan skal det være.

Hvori ligger forskellen på det, vi så gør i dag? Ja, vi forenkler, men fælles mål bliver jo også fremadrettet lovpligtige. Er det så ikke længere at trække noget ned over hovedet på nogen, når nu man alt andet lige skal følge loven?

Kl. 10:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:42

Lotte Rod (RV):

Venstres ordfører har jo fuldstændig ret i, at det sådan set er de samme fælles mål. Det, der er ændringen i lovforslaget her, er, at vi i stedet for at have en bunke, som vi fra bl.a. EVA ved at lærerne faktisk ikke rigtig bruger til noget, får nogle enklere mål. Men det er jo stadig væk de samme mål.

Kl. 10:42

Formanden:

Fru Karen Ellemann.

Kl. 10:42

Karen Ellemann (V):

Så fra at Det Radikale Venstre havde den opfattelse, at det, at man havde fælles mål i alle fag, var forfærdeligt og noget, der blev trukket ned over hovedet, er Det Radikale Venstre i dag kommet i den position, at det faktisk er glædeligt, at vi har fælles mål for alle fag. Er det sådan, det skal forstås?

Kl. 10:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:42

Lotte Rod (RV):

Jeg tror, at man skal se det sådan, at Det Radikale Venstre anerkender, de fælles mål er der. Så lad os da lave dem på en måde, så lærerne rent faktisk kan bruge dem til noget. Det, jeg glæder mig allermost over i dag, er jo, at det, efter at vi har diskuteret det i årevis, nu faktisk bliver til virkelighed, at der ikke skal være elevplaner for alle elever i alle fag. Det synes jeg først og fremmest er det, vi skal glæde os over.

Kl. 10:43

Formanden:

Der er også en kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 10:43

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak. Det må være en bitter pille for Det Radikale Venstre i dag at sluge at sige ja til dette lovforslag. Det er over 50 år siden, at den blå betænkning kom frem. Det var under Helveg Petersen, den tidligere radikale undervisningsminister, hvor man gik fra, at skolens formål

var at lære børnene noget, til at de skulle være harmoniske og lykkelige mennesker. I dag vender vi jo så tilbage til tiden før den blå betænkning. Nu siger vi jo til skolerne, at de skal lære børnene noget, at de skal kunne dokumentere det, og at vi følger op på det, hvis de ikke gør det. Vi giver nogle styringsredskaber, og vi forenkler målene. De må egentlig selv finde ud af, hvordan de gør det, men vi vil have, at de når dertil. Eleverne skal blive dygtigere og dygtigere år for år. De skal simpelt hen kunne noget, de skal ikke bare være lykkelige og harmoniske mennesker.

Så er det, at jeg vil spørge: Har det ikke været en bitter pille at sluge for Det Radikale Venstre efter i 50 år at have skamredet folkeskolen nu at måtte indrømme, at det ikke har virket, og at man går tilbage til tiden før den blå betænkning?

Kl. 10:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:44

Lotte Rod (RV):

Jeg bliver bare nødt til at sige til DF's ordfører, at det er noget sludder. Vi ændrer ikke formålet med folkeskolen med dette lovforslag.

Kl. 10:44

Formanden:

Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 10:44

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg stiller jo egentlig et meget, synes jeg, præcist spørgsmål, som kunne lægge op til en skoleideologisk debat. Den kan vi jo så tage på et andet tidspunkt. Måske skulle den radikale ordfører så læse op på den blå betænkningens historie, den blå betænkning, som var en revolution i folkeskolen. Derfor må vi jo så tage det på et andet tidspunkt.

Jeg vil så stille et andet spørgsmål. Det er om kanonlisterne, som Det Radikale Venstre jo har været indædt modstandere af. De bliver bevaret. Er Det Radikale Venstre nu tilhængere af kanonlisterne, og har de indset, at de faktisk er en god ting og et godt redskab for lærerne ude i folkeskolen?

Kl. 10:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:45

Lotte Rod (RV):

Nej, det, vi siger i lovforslaget, er jo, at vi skal kigge på, om kanonlisterne skal ændres. Og der er det klart, at der kommer DF til at trække i den ene retning i forligskredsen, Radikale Venstre kommer til at trække i den anden retning i forligskredsen. Og så må vi jo blive enige.

Kl. 10:45

Formanden:

Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:45

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne følge op på det spørgsmål, som hr. Alex Ahrendtsen stillede, for jeg synes ikke rigtig, fru Lotte Rod svarer på det, der bliver spurgt om. Støtter Det Radikale Venstre, som det fremgår af lovforslaget her, elevplanerne, der nu bliver stadfæstet endnu en gang, og støtter Det Radikale Venstre kanonlisterne – ja eller nej?

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:46

vedtog forrige år, vil bidrage til at styrke folkeskolen og give eleverne den trivsel og faglighed, som de fortjener. Reformen skal øge trivslen i folkeskolen og give børn og unge fra alle sociale lag de faglige, sociale og personlige kompetencer, som de har brug for. Og det, de har brug for, er jo, at de efterfølgende, når de er færdige med folkeskolen, også kan tage en ungdomsuddannelse. Så vi er i det hele taget meget glade for, at der er fokus på at øge den sociale mobilitet gennem en stærk folkeskole.

Kl. 10:46

Lotte Rod (RV):

Radikale Venstre har ikke ændret holdning. Vi mener fortsat, at vi ville ønske, at både elevplaner og kanonlister var frivillige. Vi anerkender også, at vi med det her lovforslag trækker det i den rigtige retning.

Man kan jo altid diskutere, om glasset er halvt tomt eller halvt fuldt. Jeg synes sådan set, vi er nået et godt stykke ad vejen, at det er lykkedes os også at få ordførerne fra Venstre og Konservative, som jo opfandt elevplanerne og var meget ivrige omkring, hvor tit det skulle være, med, og at det faktisk er lykkedes os at komme igennem med en markant forenkling af dem. Så det vælger jeg at se som et skridt i den rigtige retning i stedet for at ærgre mig over, at vi ikke går hele vejen.

Kl. 10:46

Formanden:

Fru Lene Espersen.

Kl. 10:46

Så ønsker vi også, at lærerne bliver helt centrale spillere i folkeskolereformen. Lærernes faglighed skal fylde mere, og derfor hilser vi afbureaukratiseringen velkommen. Lærerne skal ikke spille deres tid med unødvendigt papirarbejde, men de skal bruge tiden på undervisning af eleverne og forberedelse og på samarbejde med de øvrige kolleger og med forældrene. Og ved at afbureaukratisere elevplaner og kvalitetsrapporter frigiver vi mere tid til lærerne, sådan at de kan fokusere på læring og undervisning. Det vil forhåbentlig også styrke lærernes motivation og arbejdsglæde, at de får mere tid til at koncentrere sig om elevernes faglige, personlige og sociale udvikling.

Vi sørger samtidig for, at den rapportering, som skolerne skal gennemføre, også har fokus på elevernes trivsel. Det mener vi i SF er særlig vigtigt, da trivsel er et helt fundamentalt grundlag for børns udvikling. Og endelig er vi meget glade for, at den rapportering, som stadig skal finde sted, fokuserer på fremadrettede læringsmål for eleverne. Det er vigtigt, at de rapporteringer, som finder sted, også bliver brugt aktivt, så lærerne, skoleledelsen og kommunerne kan se fordelene ved rapportering og se det som et værktøj til at forbedre undervisningen og trivslen.

Derfor støtter vi i SF med de nævnte bemærkninger det videre arbejde med lovforslaget.

Kl. 10:50

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Karen Ellemann.

Kl. 10:50

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til fru Lotte Rod, at jeg sådan set er meget glad for svaret, for det bekræfter i hvert fald, at nu er kanonlisterne så kommet for at blive, og det er elevplanerne også. Det vil jeg gerne kvittere for. Jeg synes, det er dejligt, at Det Radikale Venstre har erkendt, at det virkede, og at det var rigtigt. At Det Radikale Venstre så gerne vil påvirke under forhandlingerne, er jo helt fint, men det vigtigste for mig er sådan set, at de redskaber, som var meget vigtige at få introduceret i folkeskolen i VK-regeringens tid, nu også er stadfæstet bredt i Folketinget.

Kl. 10:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:47

Lotte Rod (RV):

Jeg synes nu ikke, den konservative ordfører skal lægge mig ord i munden med, hvad jeg så mener om det. Jeg konstaterer bare, at det er radikal grund-dna, at når vi går ind i forhandlinger, er vi indstillet på at trække dem i den retning, som vi vil, men selvfølgelig også stå inde for det kompromis, vi bliver enige om.

Det, vi er blevet enige om i forligskredsen omkring elevplanerne, er en markant forenkling. Altså, vi har diskuteret i årevis, at vi gerne ville væk fra, at det skulle være for alle elever i alle fag. Det kommer vi igennem med i dag, og det synes jeg er et skridt i den rigtige retning. Og der vil jeg gerne anerkende, at vi, fra at vi har stået lidt og virkelig råbt ad hinanden på hver vores fløj, har fundet et kompromis, som trækker det om ikke hele vejen, så i hvert fald et skridt i den rigtige retning.

Kl. 10:48

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Annette Vilhelmsen som SF's ordfører.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Der skal ikke herske tvivl om, at vi i SF er meget glade for folkeskolereformen. Vi ser også frem til, at de tiltag, som forligspartierne

Karen Ellemann (V):

Ligesom jeg stillede spørgsmål til den radikale ordfører om ændringerne, i forhold til hvordan man har set på elevplaner og på fælles mål, ligeså vil jeg også stille spørgsmål til SF's ordfører. For jeg hører SF's ordfører bruge den formulering i ordførertalen, at man ikke mener, at lærerne skal bruge tiden på unødvendigt papirarbejde. Skal det forstås således, at elevplanerne før det her lovforslag var at betegne som unødvendigt papirarbejde, men at det nu bliver til godt papirarbejde, som faktisk giver mening?

Kl. 10:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:51

Annette Vilhelmsen (SF):

Det, som vi lægger vægt på, er, at den dokumentation, som lærerne tilvejebringer, og som gerne skulle understøtte elevernes læring og trivsel, også bliver anvendt. Der har været forskellige erfaringer med brugen af den dokumentation, der har været gældende indtil i dag, og jeg hilser faktisk det her initiativ velkommen, fordi der også er lyttet til, hvad der kan anvendes, og hvad der vil være til gavn for eleverne. Det er, tænker jeg, når vi står og drøfter det i dag, egentlig lidt interessant, hvor lidt vi nævner eleverne. Det er jo trods alt deres læring og progressionen i læring og trivsel, som er det allermest centrale, og det er det, som lærernes dokumentation skal forholde sig til.

Kl. 10:52

Formanden:

Fru Karen Ellemann.

Kl. 10:52

Karen Ellemann (V):

Da VK-regeringen i sin tid indførte elevplanerne, var det så sandelig – og det siger alene ordlyden: elevens plan – af hensyn til elevens faglige udvikling, blot for lige at slå det fast.

Det, jeg også kunne være interesseret i at høre ordførerens svar på, er, hvorledes – og det kan jo være svært at svare på – SF's bagland rent faktisk reagerer på det faktum, at SF nu stemmer for brugen af elevplaner og fælles mål. Vil man opleve, at der vil være SF'ere ude i det kommunale landskab, som vil karakterisere alle de ting, der er med i det her lovforslag, som unødvendigt papirarbejde, eller er det således, at SF nu i samlet flok rent faktisk støtter det og mener, at det giver god mening at arbejde med elevplaner med mål for elevernes læring og dermed også med de nye fælles mål?

Kl. 10:53

Annette Vilhelmsen (SF):

Nu skal jeg jo ikke kunne sige, hvad hele SF's bagland vil udtrykke i forbindelse med det her. Jeg vil også lige gøre opmærksom på, at vi faktisk tager det meget seriøst, når vi indgår et forlig. Vi kunne ikke drømme om at gå fra det, og så længe vi er med i det, vil vi påvirke det mest muligt. Så vi har selvfølgelig i forbindelse med udarbejdelsen af det her forsøgt at trække det i den retning, vi synes det skulle. Vi hilser det meget velkommen, at der står »trivsel«, og at der også bliver målt på trivsel, men jeg synes, det er vores ansvar som folkevalgte politikere at søge så brede forlig som muligt. For vi skal stadig væk huske, at det skal være til gavn for eleverne, og det er også den tilgang, som SF er gået ind i det her med.

Der er også rigtig mange lærere, som støtter op om det her, og der er en stor faglighed i det, så lad os nu arbejde sammen til gavn for eleverne og for lærernes arbejdsglæde, så det her fremadrettet kan blive en måde at arbejde med dokumentation og udvikling af faglighed og trivsel på.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Rosa Lund som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg synes sådan set, at de foregående ordførere har beskrevet ret godt, hvad det her lovforslag går ud på. Og jeg vil da sige, at når jeg læser lovforslaget, kan jeg også godt læse, at man forenkler de fælles mål, men det betyder jo bare, at der kommer nye mål og nye styringsredskaber. Samtidig bliver målene mere konkrete, og det betyder også, at de bliver mere snævert styrende for, hvilken retning vores folkeskole skal bevæge sig i, og hvilken retning undervisningen skal bevæge sig i. Altså, det bliver mere styrende herinde fra Christiansborg for, hvilken retning nogle uddannede folkeskolelærere skal styre folkeskolen i. Det synes vi i Enhedslisten er en bekymrende udvikling.

Hvis vi så går videre til den næste del af lovforslaget, som handler om elevplanerne, så er det da også meget praktisk, at man sammenkører de dokumenter, som man har om eleverne i folkeskolen, at man sammenkører elevplanen med uddannelsesparathedsvurderingen – det kan jeg godt se. Men det betyder ikke, at det er rigtigt, at det er en god idé at lave uddannelsesparathedsvurdering; det betyder heller ikke, at det er en god idé at lave elevplaner. I Enhedslisten mente vi før valget i 2011, at elevplanerne var en dårlig idé. Efter valget i 2011 mener vi stadig væk, at elevplanerne er en dårlig idé og en dårlig måde at styre folkeskolen på.

Så omhandler lovforslaget også kvalitetsrapporterne, og det er rigtigt, at nu skal de kun laves hvert andet år, og det er jo også i og

for sig en forenkling. Til gengæld bliver de, når man så kun laver dem hvert andet år, et mere bestemmende mål- og resultatstyringsværktøj, hvormed ministeren og politikerne herinde på Christiansborg kan fastlægge, hvad det er, der skal måles på. Og det flytter altså fokus fra trivsel og fra almindelse og fra demokratisk dannelse over på målbare resultater, altså ting, vi kan måle, f.eks. karakterer. Jeg synes bare, det er vigtigt, at vi husker på, at det ikke kun er de ting, vi kan måle, der har en værdi i folkeskolen eller i samfundet for den sags skyld. Når man laver kvalitetsrapporterne på den her måde, frygter vi i Enhedslisten, at man kommer til at underkende de vurderinger, som lærerne, som eleverne og som forældrene laver af deres egne oplevelser af undervisningen og af folkeskolen.

Så det skulle gerne fremgå rimelig tydeligt nu efter disse ord, at Enhedslisten ikke støtter det her lovforslag.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak. Fru Merete Riisager som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Vi behandler nu lovforslag nr. L 150, som er en del af folkeskolereformen. Det er en reform, som vi har meget, meget lidt tillid til i Liberal Alliance vil gøre børn dygtigere og give en bedre skole.

Ved en høring for nylig om digital læring sagde Lars Henrik Schmidt, som er et af mine gamle pædagogiske idoler, at det her med at søge mål for læring og den tilhørende frustration ved, at det er så svært faktisk at få tag om at måle læring, jo altså er noget, man har kendt til i århundreder; måske endda i årtusinder har man haft den her frustration. Så det er altså ikke nogen ny debat. Men nu står vi her med en række forskellige værktøjer, som så ifølge regeringen og aftaleparterne skal forbedre folkeskolen. Der er skidt og kanel, lad os starte med det bedste.

Kvalitetsrapporterne bliver forenklet. Det synes vi er ganske udmærket i Liberal Alliance. Der bliver brugt rigtig meget tid på det derude, og det er jo ikke det, der er det væsentligste ved evaluering. Det er jo ikke den tid, der bliver brugt, men hvad man kan bruge den til. Derfor kunne vi godt tænke os, at kvalitetsrapporterne blev forenklet endnu mere til nogle nøgletal, som var umiddelbart tilgængelige for borgerne, og derved også gjorde det nemmere at sammenligne skoler.

Så har vi elevplanerne. Dem mener vi i Liberal Alliance bør være frivillige, det er et procesværktøj. Det er et procesværktøj, som læreren skal bruge sammen med eleven og forældrene. Derfor kunne ministeriet jo bare lave nogle forskellige stykker og så lægge dem på ministeriets hjemmeside, så skolerne selv kunne vælge, hvad for et procesværktøj de synes var bedst. Det gør De Frie Grundskoler, og det har de stor succes med. Men der er altså en enorm lyst herinde fra Christiansborgs side til at detailstyre folkeskolen, og hvis der er noget, folkeskolen ikke har behov for, så er det altså mere detailstyring. Folkeskolen har brug for mere frihed.

Så er der en forenkling af mål. Det har vi sådan set ikke noget imod. Vi undrer os lidt over, at man har haft fagpersonerne, altså lærerne, så lidt inddraget i processen, men vi synes, det er rigtig udmærket, at man har nogle mål, som er forståelige for dem, der skal nå dem, og vi synes også, det er fint, hvis man kan gøre det sådan, at man faktisk kan bruge dem til noget og – igen – sammenligne mellem regioner og skoler. Vi mener, det er vigtigt at slå fast, at når vi laver målinger på den her måde, er det altså meget færdigheder og kundskaber, vi måler. Det er som sagt rigtig udmærket, vi skal bare som politikere huske at være klar over, hvad det faktisk er, vi måler, og også at der faktisk er en risiko for at have i en 2D-læring, hvis vi overdriver vores fokusering på lige præcis den måling.

Så har vi trivselsmålene, som vi i hvert fald i Liberal Alliance desværre ikke mener vil skabe mere trivsel. Jeg sammenligner det lidt med de arbejdspladsvurderinger, som mange sikkert kender fra deres arbejdsplads, hvor man bruger timer og uger på at spørge folk, hvordan belysningen er, om man nu sidder godt på sin stol, men man får aldrig spurgt, om chefen er psykopat, og i øvrigt om der er en ordenlig ledelse og en tilstedeværelse af dem, der skal sørge for det gode arbejdsmiljø. Så vi har en forventning om, at det her vil blive noget lignende. Vi taler altså om en skemaundersøgelse, som får svært ved at opfange angst og trusler og også, hvor trivselsvanskeligheder stammer fra, altså om de stammer fra hjemmet eller fra skolen. Det er altså en kompleks størrelse, vi har med at gøre her.

I øjeblikket sker der et inklusionsarbejde, som fuldstændig er løbet regeringen af hænde. Det er dårligt planlagt, og der er dårlig information til skolerne, til forældrene. Handicappede elever, urolige og voldelige elever kommer tilbage i klasserne, uden at man skelner mellem de forskellige behov, og byrden lægges i høj grad over på børnene. Jeg gad da godt se den skemaundersøgelse, der med nogen som helst rimelighed kunne afdække det drama, som mange børn står i lige i øjeblikket ude på skolerne.

Folkeskolen skal have bedre rammevilkår og mere frihed. Vi skal have lærere, der står fast i deres sko og har en lang og god uddannelse. Vi skal have mere forældreansvar, og vi skal sørge for, at når man gør noget som f.eks. inklusion, har man altså styr på, hvad det er, man gør.

Men samlet set står folkeskolen i en situation, mener jeg, der er meget, meget rodet, hvor man indfører inklusion og en folkeskolereform, som er en uskøn blanding af ekstrem topstyring gennem mål og så altså en hippieagtig pædagogik, hvor skolen skal være alt fra fritidsklub til hjem og skole. Det er en uskøn blanding, og vi har i Liberal Alliance ingen tillid til, at det samlet set vil give en bedre skole, og at regeringen overhovedet har styr på den implementering, som forestår, endsige har den tillid fra lærerne, der skal til, for overhovedet at lave egentlige og gunstige forandringer.

Så det bliver et nej fra Liberal Alliances side til L 150.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Lene Espersen som konservativ ordfører.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Formålet med lovforslaget er jo at gennemføre en del af den folkeskolereform, som Det Konservative Folkeparti er en del af, med specifikt fokus på de fælles mål og afbureaukratisering, som også er en del af reformen. Formålet er jo her at få de fælles mål, kvalitetsrapporterne, elevplanerne og opfølgningen på målene til at blive set i en sammenhæng og samtidig bl.a. via digitalisering sikre, at det både bliver administrativt enklere, men også mere overskueligt.

Det, der er det helt afgørende for Det Konservative Folkeparti, er, at de fælles mål i den forenklete udgave understøtter undervisningen og bidrager til, at det bliver tydeligt for lærerne, pædagogerne, lederne, forældrene og eleverne, hvilke kompetencer, hvilke færdigheder og hvilken viden eleven skal tilegne sig. Og det har været afgørende for os – og vi er meget glade for, at der har været enighed om det i forligskredsen – at målene er så klare, at både lederne og forældrene, men også medlemmerne af skolebestyrelserne aktivt kan være medspillere i forhold til elevernes læring. Det er jo helt afgørende, hvis vores folkeskole skal blive bedre.

Jeg vil sige, at der i høringsfasen er blevet udtrykt nogen bekymring for dele af aftalen, og jeg vil gerne her nævne, at vi Konservative synes, at det er afgørende, at vi har fået slået fast, at dannelsesaspektet fastholdes. De fælles mål gøres til læringsmål, men det sker

altså ikke på bekostning af dannelsen, og det synes jeg er vigtigt at understrege.

Noget af det, vi er rigtig glade for i forbindelse med reformen og lovforslaget, er, at man som noget nyt etablerer opmærksomhedspunkter i udvalgte kerneområder i dansk og matematik, således at alle elever, også de dygtigste, udfordres. Det er helt afgørende, hvis folkeskolens faglige niveau skal løftes i forhold til de lande, som vi gerne vil sammenligne os med. Og det er altså meget vigtigt, at fokus også er på de dygtigste elever.

Forudsætningen for, at alt dette kan ske, er bl.a., og det er jo en af de andre ting, som vi arbejder med i folkeskolereformen, at der bliver mere ro og disciplin i folkeskolen, for det er altså forudsætningen for, at man kan lære noget, og også for, at man kan trives. Og derfor er det altså noget, vi har meget fokus på også fremadrettet.

Jeg vil sige til diskussionen om elevplanerne og også til den til diskussion, som vi har haft i dag, at vi støtter de forenklete elevplaner. Jeg synes faktisk, at det er lykkedes os, selv om man også har kunnet høre på debatten i dag, at der er forskellige holdninger til det, at finde en rigtig balance, nemlig at følge undervisningen tæt i de helt grundlæggende fag, samtidig med at helheden tilgodeses, og samtidig med at vi får en fin forenkling.

Det er jo en ny måde, vi forsøger at tænke på, og derfor er det også vigtigt, at processen hen imod implementeringen er både åben og inddragende, og jeg er meget enig i det, fru Karen Ellemann sagde, nemlig at det altså er vigtigt, at aktørerne, der er derude, er med. Derfor afprøver man jo så de fælles mål her i 2014, men får altså også tid til at få dem implementeret på en god og ordentlig måde, uden at det bliver jappet igennem.

Endelig må jeg jo også sige, og det er ikke for at udøve politisk drilleri, at vi altså er meget glade for, at det bliver bekræftet her, at kanonlisterne i dansk og historie består. Der kommer sikkert nogle gode diskussioner om, hvorvidt det, der nu er i både kanonlisten til dansk og til historie, er det rigtige, men det vigtige for os er sådan set, at det nu er blevet cementeret, at det fortsat er et vigtigt pejlemærke og redskab for folkeskolen at bruge kanonlisterne.

Alt i alt vil jeg sige, at vi støtter lovforslaget, og vi har faktisk også meget stor tiltro til, at den her balance mellem fokus, klarhed og afbureaukratisering er noget, der vil gøre vores folkeskole bedre. Så der er fuld opbakning til lovforslaget.

Kl. 11:06

Formanden:

Tak til ordføreren. Undervisningsministeren.

Kl. 11:06

Undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil godt til de seks forligspartier sige tak for den udbredt positive modtagelse og gode og meget engagerede gennemgang af den sidste del af det samlede lovkompleks, der er, om den nye skole. For det afspejler jo den del, vi har manglet, nemlig at vi sætter nogle få, men klare nationale mål, og det skal jo følges op med det, som den konservative ordfører nævnte til sidst, nemlig den rette balance imellem på den ene side faktisk at tage de nationale mål alvorligt og på den anden side at gøre det ubureaukratisk. Vi laver jo en reform, fordi vi har en fælles ambition om, at alle børn skal blive så dygtige som muligt uanset deres sociale baggrund og med trivslen i top. Det er jo vigtigt, at man følger det, så man kan se, at retningen er den vej. Det er jo derfor, vi laver så stor en skolereform sammen. Men det skal netop gøres på en måde, hvor det er i tæt samarbejde med de fagprofessionelle, for dem, der i sidste ende gør hele forskellen og sørger for, at vores børn bliver så dygtige som muligt uanset den sociale baggrund og med trivslen i top, er rigtig dygtige lærere, det er rigtig dygtige pædagoger i skolen, det er rigtig dygtig skoleledelse, det er rigtig gode skolebestyrelser med tæt forældreinvolvering, det er rigtig dygtig elevinddragelse. Det er jo det, der gør, at vi får så god en

skole som overhovedet muligt, og det skal vi kunne følge, men på en måde, hvor det ikke bliver bureaukratisk, og på en måde, hvor der også er rum til, at man kan følge det på forskellig vis.

Det er jo det, de her forskellige elementer afspejler, og derfor vil jeg tillade mig at dykke lidt ned i nogle af de argumenter, der var fra de to partier, som ikke er med i folkeskoleaftalen, nemlig Enhedslisten og Liberal Alliance. Jeg synes, der er nogle nuancer, der i hvert fald skal med i det billede, der bliver tegnet fra Liberal Alliances og Enhedslistens side.

Enhedslisten siger, at man er bekymret for de nye fælles mål, hvor man går fra brede undervisningsmål til læringsmål, fordi det virker, som om det er noget, og nu citerer jeg: snævert styrende fra Christiansborg. Der er intet, der ligger os fjernere i forligskredsen, vil jeg godt understrege, end at lave noget snævert styrende fra Christiansborg i forhold til de fælles mål. De fælles mål er utrolig vigtige, for det er i virkeligheden det pædagogiske, didaktiske hjerte i folkeskolereformen. Det er jo her, hvor der lige nu sidder arbejdsgrupper i samtlige fag i folkeskolen, arbejdsgrupper, som består af rigtig dygtige praktikere. De består af lærere, de består af fagfolk, de består af praksisforskere – dem, der har fingrene helt nede i fagene. De arbejdsgrupper sidder nu og arbejder med, hvordan man omsætter undervisningsmålene til læringsmål – ikke til en forsimplet tjekliste, men netop som brugbare læringsmål til at understøtte lærerne i deres planlægning af undervisningen, sådan at de får et bedre værktøj også til en dialog med forældrene og dermed eleverne, i forhold til hvordan man kan følge elevernes progression.

Det er sådan, at vi har startet med de to store fag dansk og matematik. Der er blevet lavet en fælles mastergruppe til at se på, hvordan man kan omsætte undervisningsmål til læringsmål. Den mastergruppe har Danmarks Lærerforening selvfølgelig været involveret i, ligesom der virkelig – og det vil jeg gerne understrege igen – er lagt vægt på, at praktikerne er kernen i, hvordan vi laver den her omsættelse til de fælles mål. Til dem, der måtte være interesserede, kan jeg sige, at det er sådan, at vi nu er så langt med de fælles mål for dansk og matematik, at de er ved at blive afprøvet på nogle skoler. Og der ligger en demonstrationsmodel på Undervisningsministeriets hjemmeside, så alle kan gå ind og se, hvordan det er, de nye læringsmål vil kunne se ud for dansk og matematik. De er i øvrigt koblet på det, der hedder EMU Danmarks Læringsportal, undervisningsportalen, som er en utrolig velbenyttet portal for lærere, fordi der ligger en række eksemplariske læringsforløb, som man kan bruge som inspiration til, hvordan man arbejder med fagene.

Så bare for at ramme en pæl igennem den myte, der lidt bliver tegnet af, at lærerne ikke er engagerede i de fælles mål, vil jeg sige, at vi ikke kunne lave rigtig gode fælles mål som læringsmål, uden at det var med de dygtigste praktikere på området, og det er også det, som sker lige i øjeblikket.

Der har også været en diskussion om elevplaner. Der vil jeg blot nævne, at jeg synes, at det, der jo er sket med elevplanerne, igen afspejler en meget fin balance mellem på den ene side at have et værktøj, sådan at man har et værktøj, som lærerne kan bruge til at følge elevernes progression både med sig selv og f.eks., hvis der er lærerskift, og på den anden side et værktøj, som skal bruges til at få en styrket samtale mellem elever, forældre og lærere. Og det er jo sådan, at elevplanerne er blevet evalueret, og selv om der var en diskussion i starten, da man indførte dem, er der bred glæde og tilfredshed med elevplanerne også blandt lærere, fordi det netop giver et værktøj til – ikke en skabelon for, ikke en detaljeret måde at styre det på – hvad det er, der skal følges. Det, der måske har været problemet med elevplanerne, er, at de er blevet brugt for meget til at sige: Jamen hvad er status? Det skal man selvfølgelig bruge, men det skal man bruge til det, der er det vigtige, og som er blevet understreget med de nye elevplaner, nemlig hvordan man fremadrettet kan sætte mål for elevernes læring.

Kl. 11:11

Så der er simpelt hen sket en udvikling af elevplanerne, så det er lidt færre gange, men stadigvæk sådan, at man kommer igennem alle fag på forskellige måder, og med det fremadrettede som det, der er omdrejningspunktet i forhold til elevernes læring. Det er ikke en detaljeret skabelon; det er faktisk en ramme, som kan udfoldes på forskellig vis, herunder nu også som en digital elevplan, som rigtig mange har ønsket sig, sådan at der også her sker en lettelse af, hvordan elevplaner bruges fremadrettet.

Der var kritik fra Enhedslisten i forhold til kvalitetsrapporterne, som i øvrigt også er blevet forenklet, ved at det er hvert andet år, man skal lave dem, og en bekymring for, om de nu kun målte det målbare og ikke det, der er vigtigt. Det er jo noget, vi har diskuteret meget, og jeg vil godt komme med et eksempel, fordi jeg ved, at der er et emne, som Enhedslisten er optaget af, nemlig trivsel, som der har været fokus på, bl.a. fordi det jo nu i år er tiåret for trivselserklæringen, som en række partnere omkring skolen lavede, og som jo også har rejst en vigtig diskussion af, hvordan man bl.a. sikrer et så mobbefrit miljø som muligt på skolerne i forlængelse af lov om undervisningsmiljø.

En af de nye ting, som der kommer et mål for med folkeskolereformen, er jo, at vi både følger elevernes faglige progression og elevernes trivsel. For hvis der er et godt undervisningsmiljø, ved vi, at det er fundamentet for, at de lærer mest muligt. Derfor synes vi, at det er så vigtigt, og det skal man rent faktisk følge.

Om det med trivselsmål, og det er så en replik til Liberal Alliance, som mener, at det bliver noget værre bureaukratisk noget, vil jeg sige, at det er med inspiration fra Dansk Center for Undervisningsmiljø, der har udviklet et trivselstermometer, som mange skoler benytter sig af. Og det, der er styrken ved det værktøj og andre, som der også er, er, at det i høj grad er med elevernes involvering, for det er jo den måde, man skal kigge på trivsel på. Den bliver så målt på en række indikatorer og fulgt, og det er jo noget, der kommer til at indgå i kvalitetsrapporterne. Så kvalitetsrapporterne er jo ikke bare forsimplede ting, man ikke kan måle på; de er faktisk også et værktøj, som kan følge den anden del af elevernes læring, nemlig at de trives. Så igen har vi gjort os meget umage med at finde de balancer, der skal til, for at de få nationale mål også kan følges lokalt på forskellig måde, men sådan, at det, der er det allervæsentligste, rent faktisk er noget, vi kan se kommer til at virke.

Med de ord vil jeg bare sige tusind tak for replikkerne, der har været. Jeg glæder mig til, at vi får lovforslaget vedtaget, for det er faktisk nogle rigtig vigtige redskaber, der skal være klar, når den nye skolelov træder i kraft her fra august 2014. Så med disse ord tak for en velvillig modtagelse.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til undervisningsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og lov om fleksydelse. (Beregning

af fleksløntilskud, fortsat tilmelding til fleksydelsesordningen m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 26.02.2014).

Kl. 11:14

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Hans Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Det her lovforslag præciserer eller retter op på uklarheder i reglerne om fleksjob, jævnfør loven fra december 2012, som udmøntede vores aftale om en reform af førtidspension og fleksjob. Det var den aftale, der udmøntede sig i de regler, der nu har været gældende fra den 1. januar 2013, når vi taler om fleksjob og førtidspension.

Bl.a. medfører lovforslaget, at personer, der bliver ledige efter et fleksjob, vil kunne få suppleret feriegodtgørelse eller løn under ferie med ledighedsydelse. Det indeholder også, at personer, der er syge, på barsel eller lignende og dermed ikke har pligt til at stå til rådighed for et fleksjob, bliver fritaget for at skulle lægge deres cv i Jobnet. Der indføres herudover regler om, at personer, der ophører efter at have modtaget støtte i form af tilskud til en videreførelse af selvstændig virksomhed med nedsat erhvervs-/arbejdsevne, eller som visiteres til ressourceforløb efter de regler, der trådte i kraft den 1. januar 2013, kan bevare muligheden for at være tilmeldt fleksydelsesordningen.

Det her lovforslag kan være med til at fremme den fortsatte brug af fleksjob og skabe den nødvendige klarhed om anvendelse af fleksjobsystemet. Samlet set har lovforslaget ikke økonomiske konsekvenser. Det indeholder også det gode, at det skaber tryghed for den enkelte i forhold til de regler, der handler om, at personer, der ophører med en selvstændig virksomhed på grund af nedsat erhvervs-/arbejdsevne, vil blive henvist til ressourceforløb og bevare muligheden for at være tilmeldt fleksydelsesordningen.

Vi forventer, at det her lovforslag vil være til fordel for de ledige og syge borgere, de fleksjobansatte, virksomhederne og arbejdsgiverne. Vi støtter også op om det, at man med det her lovforslag kan mindske overflødig bureaukrati, så f.eks. personer, der er syge, på barsel eller lignende, vil slippe for at møde op til unødvendige samtaler og tilbud.

Det var en kort gennemgang af de væsentlige elementer i det her lovforslag, og Venstre støtter op om lovforslaget og ser frem til, at vi med det her lovforslag får skabt klarhed og præciseret reglerne om anvendelse af fleksjob og førtidspension.

Kl. 11:18

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Leif Lahn Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Den 1. januar 2013 trådte regeringens aftale om en reform af førtidspensionsordningen og fleksjobordningen i kraft. Det var jo en reform, der var resultatet af en bred politisk aftale mellem Venstre, Konservative, Liberal Alliance og regeringen. For os Socialdemokrater var det vigtigt, at udviklingen både i forhold til førtidspension og fleksjob skulle vendes, flere mennesker skulle simpelt hen bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet, og færre skulle ende på varig pas-

siv forsørgelse. Reformen var ambitiøs og omfattende, men bestemt også nødvendig. For mig at se er det en af de politisk sværeste udfordringer i Danmark, netop at stoppe tendensen til, at mennesker ikke længere er en del af vores arbejdsfællesskab. Det skal mennesker være, og vi skal have flere ind i vores arbejdsfællesskab. Med den reform tog vi et skridt i den rigtige retning.

I forhold til fleksjobreformen blev tilskuddet omlagt, så også personer med en lille arbejdsevne kunne komme ind i ordningen. Det ser indtil videre ud til at gå ganske godt, da en del mennesker ansat i de såkaldte minifleksjob på under 10 timer om ugen er kommet i gang. Samtidig omlagde vi tilskudsordningen, sådan at det nu er de svageste fleksjobbere, dem med de laveste lønninger, der modtager de største tilskud, og ikke omvendt. Med reformen fremtidssikrer vi ordningerne ved at få styr på økonomien, men sikrer ligeledes det helt nødvendige fokus på rehabilitering, altså hjælpen til disse mennesker, så vi kan få dem i arbejde og få dem fastholdt på arbejdsmarkedet og også dermed få mulighed for, at de kan forsørge sig selv. Det var starten på det meget store arbejde, der ligger i at sikre de gode intentioner, som reformen lagde op til.

En stor del af arbejdet ligger nu ude hos medarbejderne i kommunerne, i jobcentrene, i a-kasserne og hos erhvervslivet, og en anden del ligger hos os politikere, og den del, der ligger hos os, er, at vi selvfølgelig hele tiden skal holde øje med, om reformen fungerer, som vi ønsker, om der er nogle ting, der skal ændres, om der er et eller andet, som ikke er, som vi egentlig mente det skulle være, eller som skal laves om. Det er netop derfor, vi kommer til de ændringer i dag, hvor min kollega, ordføreren hr. Hans Andersen fra Venstre, jo har forklaret nogle af de ændringer, der skulle ske. Og nogle af de ting, et par ting, jeg gerne vil have fokus på, som jeg synes er vigtige, er, at vi sikrer, at der ikke sker en indtægtsnedgang for personer, der er ansat under det nye fleksjobsystem, hvis de bliver arbejdsløse og skal holde ferie. Samtidig gælder det, at man, hvis man bliver syg og ikke kan stå til rådighed for fleksjob, selvfølgelig heller ikke skal lægge sit cv på jobnet og møde til cv-samtaler. Vi har samtidig igen også sørget for at gøre det hele meget nemmere, for hvis man er selvstændig og er i fleksjob i sit eget firma og firmaet lukker, så man skal videre som lønmodtager, mister man ikke ancienniteten i fleksydelsesordningen. Det samme gælder de syge lønmodtagere i forbindelse med fleksjob, så der lige skal kigges på et ekstra ressourceforløb.

Så alt andet lige synes jeg, der er nogle fornuftige præciseringer her. Det fører os et skridt videre i kampen for at få inkluderet flere mennesker på arbejdsmarkedet, og derfor kan vi støtte forslaget. Nu er formanden holdt op med at nyse, så nu kan jeg godt stoppe.

Kl. 11:21

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Bent Bøgsted som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:22

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det her lovforslag er jo en opfølgning på førtidspensions- og fleksjobreformen, som Dansk Folkeparti ikke er en del af. Man kunne jo godt have brugt talen på at kritisere den; det vil jeg nu ikke gøre, for det er debatteret i ret store mængder.

Lovforslaget her er, som jeg ser det, og som vi i Dansk Folkeparti ser det, en række præciseringer af det, der blev lavet i forbindelse med reformen af førtidspension og fleksjob. Der har været nogle uklarheder, og der har været noget, der har været lidt uforståeligt for dem, der skulle have førtidspension eller fleksjob, men også for sagsbehandlerne. Det har været lidt uforståeligt for dem, hvordan man skulle agere ifølge lovgivningen. Derfor sætter vi selvfølgelig også pris på, at regeringen så kommer med et lovforslag, der præci-

serer reformen af førtidspension og fleksjob og retter op på uklarheder og den slags. Derfor kan vi selvfølgelig støtte forslaget.

Vi synes jo så i Dansk Folkeparti, at man måske samtidig skulle have set lidt mere på, hvordan man sikrer, at dem, der nu er berettigede til det, fik den rigtige behandling, så de kan komme ind i ressourceforløb eller måske fik noget revalidering, i forbindelse med at de har nogle problemer med sygdom. Det gør man så ikke, man nøjes med at regulere eller præcisere og rette uklarheder i loven. Det er også o.k. Så vi betragter det som en ren og skær erkendelse fra regeringens side af, at de ikke har lavet vejledningen godt nok, og derfor retter de op på det nu, og det kan vi selvfølgelig støtte.

Kl. 11:24

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 11:24

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak, formand. Som den meget fornuftige socialdemokratiske ordfører meget visionært fik fortalt, er bagtæppet for det her lovforslag jo regeringens bestræbelse på – meget indignerende bestræbelse på – at få flere mennesker ud i vores arbejdsfællesskaber. Og den er jeg fuldstændig enig i.

Mere specifikt om lovforslaget: Det dækker over en række tiltag, der præciserer eller retter op på uklarheder i reglerne om fleksjob. Det er fornuftigt, og det er nødvendigt, også for at understøtte den her overordnede vision. Fra radikal side bakker vi op om ministerens initiativ.

Det bliver bl.a. præciseret, at fleksløntilskuddet er et supplement til den løn, som den ansatte i fleksjobbet modtager fra arbejdsgiveren. Løn er således en betingelse for, at der kan ydes fleksløntilskud. Derudover indsættes der også en bemyndigelse til, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan indtægter, f.eks. resultatløn, som dækker flere måneder, skal fordeles. Og sådan kunne jeg fortsætte.

Det er blevet sagt tidligere, men der er en række præciseringer, også forenklinger, i det her. Det synes jeg er et vigtigt skridt i retning af at realisere vores vision om at få flere inkluderet i vores arbejdsfællesskaber. Det kan vi fra radikal side kun bakke op om. Tak.

Kl. 11:26

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 11:26

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Det kan jeg gøre ganske kort: SF støtter også det her lovforslag.

Kl. 11:26

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så gætter jeg på, at det er hr. Finn Sørensen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:26

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Helt så kort som hr. Eigil Andersen kan jeg ikke gøre det, men jeg vil da prøve. Enhedslisten støtter det her lovforslag. Det er nogle forbedringer, ikke store, men nogle forbedringer af den fleksjobreform, som Enhedslisten ikke er en del af. Men det skal jo ikke forhindre os i at støtte, når der bliver fremsat forslag til forbedringer på området. De andre ordførere har jo så fint gjort rede for, hvad forbedringerne består i, så det behøver jeg ikke at gentage her.

Jeg vil godt lige give LO og FTF m.fl. den cadeau, at de foreslår mere vidtgående forbedringer end dem, som ligger her i den her reform. Der vil jeg bare sige det på den måde, at hvis forligspartierne skulle blive overbevist undervejs i forløbet om, at det er nogle gode forslag, LO og FTF kommer med, så vil vi meget gerne støtte det. Vi fremsætter nok ikke et konkret ændringsforslag; vi er udmærket klar over, at der er en hårdt sammentømret forligskreds bag den her lovgivning og sikkert også bag de forslag. Men vi er da åbne for yderligere forbedringer undervejs i forhandlingerne. Tak.

Kl. 11:27

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:28

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Mine ærede kollegaer har redegjort for indholdet i det her lovforslag, som hovedsagelig er af teknisk karakter. Det er et lovforslag, som præciserer og skaber klarhed om reglerne vedrørende fleksjob og ledighedsydelse. Lovforslaget skal ses som en del af den aftale, som Liberal Alliance var med til at indgå sammen med Socialdemokratiet, SF, De Radikale, Venstre og De Konservative i 2012 – en aftale, som havde nogle positive økonomiske konsekvenser for det danske samfund, og som betyder, at man på fleksjob- og førtidspensionsområdet sparer 1 mia. kr. frem mod 2020, og det synes vi jo var rigtig fornuftigt.

Vi kan også støtte dette lovforslag, og jeg skal også huske at sige, at det kan Det Konservative Folkeparti også. Tak.

Kl. 11:29

Formanden:

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 11:29

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for behandlingen af lovforslaget her. Det er helt rigtigt, som flere ordførere har sagt, at det handler om nogle præciseringer og nogle tekniske regelændringer i fleksjoblovgivningen. Vi har fået henvendelser både fra organisationer, borgere og kommuner, der viser os, at der er behov for at justere et par enkelte steder.

Med lovforslaget her præciserer vi, at en lønudbetaling er en forudsætning for, at der kan udbetales fleksløntilskud til den fleksjobansatte. Det burde egentlig sige sig selv. Det er klart, at fleksløntilskuddet er et supplement til lønindtægt og ikke et selvstændigt forsørgelsesgrundlag. Vi kan også se, at der er behov for at fastsætte nogle nærmere tekniske regler for, hvordan beregning og fradrag i fleksløntilskuddet skal ske, når der er indtægter i form af resultatløn eller lignende, sådan at der ikke er store udbetalinger i nogle måneder og ingen lønudbetaling i andre måneder. Vi indsætter også en bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om tilbagebetaling af for meget udbetalt fleksløntilskud, og vi kan se, at der er behov for en bredere definition af lønindkomst end den, der er i de gældende regler.

Det er samlet set først og fremmest nogle tekniske ændringer, men vi har også fundet det nødvendigt at få slået fast, at ledige fleksjobbere selvfølgelig skal kunne holde ferie, også uden at opleve en indkomstnedgang. Sidst, men ikke mindst foreslår vi, at flere personer kan bevare muligheden for at være tilmeldt fleksydelsesordningen. Det er f.eks. personer, der ophører med selvstændig virksomhed, efter at de har modtaget støtte for deres nedsatte arbejdsevne i virksomheden, eller personer, der er visiteret til ressourceforløb.

Der er med andre ord tale om, at vi giver et lille servicetjek af en reform, som vi fortsat tror rigtig meget på. Jeg er personligt meget, meget glad for, at det på ret kort tid er lykkedes at oprette så mange

fleksjob, også på meget, meget få timer. For det viser os, at der er jobåbninger, også til mennesker med meget nedsat arbejdsevne, og det giver jo både håb og tro på fremtiden, når mennesker, der i årevis har gået på ledighedsydelse eller af andre årsager har været holdt uden for vores arbejdsmarked, nu opnår en tilknytning til en arbejdsplads og kollegaer. Det er vigtigt for os i regeringen hele tiden at have fokus på, hvordan vores reformer virker, og når vi kan se, at der er noget, der støder mod virkelighedens verden, ja, så vil vi selvfølgelig gøre alt, hvad vi kan, for at ændre det.

Tak for behandlingen og den brede politiske opbakning.

Kl. 11:32

Formanden:

Tak til beskæftigelsesministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning. (Ophævelse af lovens revisionsbestemmelse).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 26.02.2014).

Kl. 11:32

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Jacob Jensen som Venstres ordfører.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Tak for det. Lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning blev vedtaget i Folketinget tilbage i 2008 med virkning fra 2009, og formålet var at understøtte aftalesystemet mellem staten og kommunerne ved netop at styrke kommunernes incitament til at overholde de indgåede aftaler i forhold til den kommunale skatteudskrivning.

Loven indebærer, at hvis den samlede kommunale skatteudskrivning forhøjes, modregnes forhøjelsen i det kommunale bloktilskud gennem en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser af bloktilskuddet.

Loven fra 2008 indeholder også en revisionsbestemmelse, som indebærer, at man skal fremsætte lovforslag til revision af loven netop i folketingsåret 2013-14. Det er jo så her, vi er nu, og det så er det lovforslag, vi behandler, og som faktisk betyder, at man ophæver revisionsbestemmelsen og dermed viderefører de nuværende regler.

Baggrunden for revisionsbestemmelsen var, at der med indførelsen af loven var et nyt element i aftalesystemet mellem regeringen og kommunerne. Man vurderede så på det tidspunkt, at der netop kunne være grund til at tage vurderingen op til overvejelse igen efter nogle års erfaringer.

Der har Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg så her i efteråret 2013 evalueret ordningen, og på den baggrund har man vurderet – det er dermed regeringens opfattelse, og jeg kan til-

føje, at det også er Venstres opfattelse – at ordningen har virket efter hensigten. Og det er så derfor, at regeringens – og dermed også Venstres – vurdering er, at ordningen har medvirket til at styrke kommunernes incitament til netop at overholde de indgåede aftaler.

Det har vi også set har været tilfældet. Vi kvitterer også for ved passende lejligheder – og det her er en af dem – at kommunerne netop opfører sig ordentligt, kan man sige, og i den sammenhæng også økonomisk ansvarligt i forhold til de skatteudskrivninger, som er blevet aftalt fra centralt hold. Det er på den baggrund, at vi også kan støtte lovforslaget.

I parentes bemærket kan man selvfølgelig hygge sig lidt ved tanken om, at da vi indførte loven, var de nuværende regeringspartier meget stærke modstandere af, at man lavede netop det her, med argumentet om, at det var et indgreb i det kommunale selvstyre. Men vi kvitterer selvfølgelig også for, at man på den front er blevet kloge, og at man indser, at det var en hensigtsmæssighed, og at de nuværende regler også skal køre videre. Det kvitterer vi for, og vi støtter lovforslaget.

Kl. 11:35

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Simon Kollerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Simon Kollerup (S):

I dag er det sådan, at hvis den samlede kommunale beskatning forhøjes, modregner man den forhøjelse i det kommunale bloktilskud. I loven, som er fra 2008, blev der samtidig indsat en revisionsbestemmelse, der går ud på, at vi efter nogle års erfaringer med ordningen skal tage den op til vurdering igen og revidere den. Det her lovforslag lægger op til, at vi ophæver revisionsbestemmelsen og de nuværende regler videreføres.

Socialdemokraterne støtter lovforslaget om at ophæve revisionsbestemmelsen og videreføre de nye nuværende regler. Det gør vi, fordi der også i de kommende år er et stort behov for, at de indgåede økonomiaftaler, herunder også den kommunale skatteudskrivning, overholdes. Økonomiaftalerne er nemlig et vigtigt redskab til at sikre, at vores økonomiske udfordringer løses, at tilliden til dansk økonomi bevares, og at der er plads til en moderat vækst i den offentlige sektor, så flere ældre kan få den fornødne hjælp og omsorg, flere unge kan få en uddannelse, og de syge kan få en bedre behandling på sygehusene.

Regeringen har siden sin tiltrædelse i 2011 investeret massivt og målrettet i vækstinitiativer og jobskabelse, samtidig med at der har været orden i vores budgetter. Der er ingen tvivl om, at det har bidraget til, at vi nu kan se tegn på et stemningsskifte i dansk økonomi.

Det er regeringen i Danmark, der har ansvaret for hele Danmarks offentlige økonomi, hvoraf kommunernes opgave udgør godt halvdelen. Det er derfor nødvendigt, at ikke kun staten, men også kommunerne overholder deres budgetter og de aftalte rammer i de årlige økonomiaftaler. Alternativet er, at tilliden til en ansvarlig dansk økonomi bringes i fare. Under den tidligere VK-regering blev budgetterne ikke holdt, det gør de nu, og det skaber tillid til dansk økonomi.

Loven om at modregne i bloktilskuddet, hvis den samlede kommunale beskatning forhøjes mere end aftalt, har vist, at aftalerne om den kommunale skatteudskrivning er blevet holdt i de senere år. Regeringen har som sagt ansvaret for hele Danmarks økonomi, og set i det perspektiv er det vigtigt, at vi kan vide os sikre på, at rammerne i vores økonomiaftaler overholdes. Overholdes de samlede rammer ikke, kan det nemlig få samfundsøkonomiske konsekvenser, som rækker langt ud over kommunegrænsen. Derfor støtter Socialdemokratiet lovforslaget.

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Jacob Jensen.

Jacob Jensen (V):

Jeg skal bare bede ordføreren om at bekræfte, at da man her i Folketinget indførte loven tilbage i 2008 netop med den hensigt, som jeg nu kan forstå roses fra Socialdemokraternes side, nemlig at det er med til at sikre, at budgetterne bliver overholdt, og at man ikke hæver skatterne mere end det, der er aftalt, og at det dermed er grundlaget, eller i hvert fald en del af grundlaget, for, at budgetterne fremadrettet bliver holdt, da stemte Socialdemokraterne imod. Det vil jeg godt bede ordføreren om at bekræfte, og jeg vil i øvrigt også bede ordføreren om lige at komme ind på, hvad der var grunden til, at man dengang stemte imod, når man nu i dag står og roser lovforslaget.

Formanden:

Ordføreren.

Simon Kollerup (S):

Jeg kan i hvert fald starte med at bekræfte, at billedet af, at der var overskridelser af budgetterne i kommunerne under den tidligere regering, er helt korrekt, og at der var behov for at gribe ind. Vi havde nogle betænkeligheder, måske også i lyset af at man ikke var klar over krisens fulde omfang på det tidspunkt. Man skal huske på, at det var tilbage i 2008.

Men vores holdning er den helt klare, at de bestemmelser, man har indført, bakker vi op om. Det har bragt styr på kommunernes budgetter, og det er vi selvsagt glade for, fordi det er magtpåliggende for os, som jeg sagde i min ordførertale, at der er styr på økonomien i Danmark, og at de aftaler i vores kommunale aftalesystem, som vi hylder, holdes. Det er vigtigt for tilliden til dansk økonomi, og i sidste ende er det vigtigt for, at vi som danskere har et arbejde, at der er arbejdspladser og vækst i det her land.

Formanden:

Hr. Jacob Jensen.

Jacob Jensen (V):

Jeg skal så bare forstå, hvad det er, der har ændret sig for Socialdemokraternes vedkommende. For jeg er enig med Socialdemokraternes ordfører i, at Socialdemokraterne stemte imod, dengang VK-regeringen indførte det nye i aftalesystemet, netop at der kunne modregnes i bloktilskuddet, hvis man overskred skatteudskrivningen. Da var Socialdemokraterne imod, og nu står man så i dag og siger, at det faktisk var vigtigt, at det virker, og at det er væsentligt i forhold til at holde budgetterne. Så hvad er der sket i mellemtiden for Socialdemokraterne, siden man har skiftet ståsted fra at være imod til nu i dag at stå og rose forslaget?

Formanden:

Ordføreren.

Simon Kollerup (S):

Altså, jeg synes i hvert fald, at man kan se resultaterne tydeligt. Hvor de kommunale budgetter under den tidligere regering, som ordføreren jo selv som parti i hvert fald var en del af, ikke blev over-

Kl. 11:38

holdt, og hvor der ikke på den måde var styr på økonomien, så har det jo bragt det resultat med sig, at der er kommet styr på den kommunale økonomi.

Kl. 11:38

Som jeg sagde, tror jeg, at vores betænkeligheder i høj grad gik på, at vi stod i år 2008 og måske ikke kendte krisens fulde omfang og vidste, hvad det her ville få af konsekvenser også for en kommunal økonomi. Derfor har det set retrospektivt været det rigtige at gøre, og det er derfor, vi også har taget de her bestemmelser til os. Vi er glade for det resultat, vi opnår til gavn for danskerne og dem, der skal modtage kommunal service, nemlig at der er styr på pengene. Det betyder, at der er sikkerhed for den kommunale service, man får, og at der er skabt tillid til dansk økonomi, som i sidste ende også betyder, at vi sikrer danske arbejdspladser.

Kl. 11:41

Formanden:

Hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 11:41

Ole Birk Olesen (LA):

Det er bare en lille detalje ved det, som hr. Simon Kollerup siger. Hr. Simon Kollerup siger, at krisens fulde omfang er gået op for Socialdemokraterne, og derfor er det meget vigtigt at have styr på, at kommunerne ikke hæver skatterne. Altså, man kan forstå, at høje skatter gør mere skade, at krisen bliver større, hvis man hæver skatterne. Det kunne være, krisen blev mindre, hvis man sænkede dem. Det var måske en idé.

Kl. 11:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:41

Simon Kollerup (S):

Det var næsten skattefilosofisk, tror jeg, hvis der er sådan et begreb.

Næh, jeg tror sådan set, at vores holdning til det her spørgsmål er rimelig pragmatisk og stille og rolig: Vi vil gerne have, at der er styr på de kommunale skatter. Det betyder ikke, at det er rigtigt, og at man ikke kan ændre på kommuneskatterne, hvis der viser sig et behov. Vi har nemlig valgt at gøre det, at vi har lavet puljer, der tilskynder til skattenedsættelser i nogle kommuner for så at frigøre et rum, så man kan hæve skatten i andre kommuner.

Det behøver ikke være på kollisionskurs med krisebehandling og andet, at man har behov for at hæve skatten som f.eks. i Morsø Kommune, hvor man senest har gjort det. Det er et udtryk for, at man gerne vil passe på sin lokale, kommunale velfærd, at man har haft behov for hæve skatten. Og det har vi kunnet gøre inden for den ramme, som har været vigtig for os, nemlig at der har været ro omkring skatterne. Så jeg er ikke sikker på, at jeg helt køber de skattefilosofiske overvejelser, som Liberal Alliances ordfører lægger for dagen.

Kl. 11:42

Formanden:

Ikke mere? Så har hr. Mikkel Dencker bedt om en kort bemærkning.

Kl. 11:42

Mikkel Dencker (DF):

Jeg har hæftet mig ved, at Socialdemokratiet roser den ordning, som vi nu fjerner revisionsklausulen fra, altså den ordning med, at man kan straffe kommuner, som bryder skattestoppet. Jeg vil bare lige sige, at da den her lovgivning blev førstebehandlet den 24. april 2008, sagde Socialdemokratiets ordfører, at Socialdemokratiet, og nu citerer jeg: er imod regeringens tendens til at styre med kontrol og mistillid. Og så fortsætter man:

»Derfor tager Socialdemokratiet også afstand fra den straffeekspedition over for kommunerne, der ligger i dette lovforslag. Lovforslaget her er et betydeligt angreb på det lokale demokrati.«

Det var det, Socialdemokratiet i 2008 mente om den her ordning, som man nu står i dag og roser. Så alle de hårde ord gælder ikke længere?

Kl. 11:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:43

Simon Kollerup (S):

Nej, det gør de ikke, for som jeg også forsøgte at sandsynliggøre over for hr. Jacob Jensen, er der løbet relativt meget vand i åen siden 2008, hvor vi netop stod i den diskussion, som ordføreren for Dansk Folkeparti redegør for her. Krisens omfang har ligesom åbenbaret sig for os alle sammen, og det har vist sig at være rigtig alvorligt.

Derfor kan vi selvfølgelig ikke som Socialdemokrater leve med den overskridelse af budgetterne, som der var under VK-regeringen. Det er klart, at det har været vigtigt for os, at der er kommet styr på økonomien. Det er vigtigt, fordi det skaber en tillid til dansk økonomi, som i sidste ende sikrer danske arbejdspladser, som jo i første ende sikrer, at den kommunale velfærd, der skal leveres lokalt, også bliver leveret.

Kl. 11:44

Formanden:

Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 11:44

Mikkel Dencker (DF):

Jeg er såmænd meget enig med ordføreren i, at det er nødvendigt at have en vis styring både af kommunernes udgiftsniveau og også deres skatteniveau. Det er vi helt klart enige om. Men jeg undrer mig bare over, at man så for 6 år siden brugte så hårde ord om den her ordning, at det var et angreb på det lokale demokrati, og at det var en straffeekspedition. Nu står man her og siger, at det er en god og vel fungerende ordning, som er nødvendig.

Jeg må godt nok sige, at der blev brugt mange hårde ord, da Socialdemokratiet var i opposition, som man har trukket tilbage igen, ligesom man jo fremførte meget politik, som man har trukket tilbage igen. Skal vi betragte det som et løftebrud, at man ikke fjernede den her lov igen nu, hvor man fik regeringsmagten, i og med at man jo virkelig kaldte den for hårde ting? Det må vist kaldes et løftebrud. Er ordføreren enig med mig i det?

Kl. 11:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:45

Simon Kollerup (S):

Et løftebrud ville jo kræve, at der var blevet givet en eller anden form for løfte. Det her er jo bare en eller anden form for historieundervisning, hvor vi går igennem, hvad der er sagt og skrevet i Folketinget gennem tiden.

Det, der er vigtigt for os, og som gør, at vi bakker op om det her, er, at der er styr på økonomien også ude i kommunerne. I Socialdemokratiet, som er et stort kommunalt parti, er vi rigtig glade for det aftalesystem, vi har, mellem regeringen og kommunerne, hvor man hvert år laver kommuneøkonomiaftaler. Men det giver også sig selv, at hvis aftalerne skal have en troværdighed, hvis aftalerne skal holdes, så må man også have nogle midler til at sikre, at de holdes. Og det har jo vist sig, at de her redskaber har bragt styr på budgetterne,

styr på nogle budgetter, som der ikke var styr på under den tidligere regering. Det er vi rigtig glade for, og derfor vil vi også gerne fortsætte med de nuværende regler, og det er derfor, vi i dag bakker op om at fjerne den revisionsbestemmelse.

Kl. 11:46

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Det forslag, vi behandler her i dag, er jo om at fjerne revisionsbestemmelsen i loven, da regeringen i sin evaluering her i efteråret mente, at loven om aftalen mellem regeringen og kommunerne nu er så kendt og accepteret, at loven uden flere revisionskrav kan videreføres, sådan at man fortsætter den hidtil gældende ordning med, at kommunerne under et skal holde skatten i ro.

Dette princip er egentlig udløberen af skattestoppet, der i slutningen af 00'erne blev lovfæstet over for landets kommuner, sådan at deres samlede skatteprocent skulle holdes i ro. Indtil da havde vi fra Folketingets side – netop for at håndhæve skattestoppet – været nødt til at sænke skatten tilsvarende, når kommunerne samlet set havde hævet den. Man må sige, at ud fra det perspektiv har loven virket efter hensigten. Kommunerne har under et haft en meget stor vilje til at holde skatteprocenten i ro og er, som det også fremgår af evalueringen, blevet meget bedre til at koordinere deres fælles budgetprocedurer med hinanden.

Det er en kvalitet i et samfund og for borgerne at have den tryghed, som ligger i, at man kender og kan stole på sine skattemæssige forhold. Det giver ro i hverdagen og gør, at man kan disponere i tilid til, at der ikke pludselig kommer skatteforhøjelser.

Derfor kan vi i Dansk Folkeparti også støtte fortsættelsen af denne ordning og også støtte fjernelsen af yderligere krav om revision af loven, sådan at det også i fremtiden bliver sanktionsbelagt for kommunerne, hvis de under et hæver skatterne – det er både for de kommuner, som konkret gør det, og også kollektivt.

Vi erkender dog, at en fastfrysning af skatteprocenterne kan føre til visse utilsigtede skævheder i kommunernes økonomiske grundlag. Det finder vi i Dansk Folkeparti er vigtigt at holde sig for øje, så særlig de kommuner, der er økonomisk ramt af demografiske forskydninger, via bloktilskuddet kan udlignes bedre, så der også i disse kommuner kan være et acceptabelt service- og velfærdsniveau.

Men alt i alt er vi i Dansk Folkeparti glade for, at den nuværende regering har taget loven til sig og endda i en sådan udstrækning, at man ikke mener, at der er behov for at evaluere den. Med de ord skal jeg sige, at vi tilslutter os lovforslaget.

Kl. 11:48

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Marlene Borst Hansen som radikal ordfører.

Kl. 11:49

(Ordfører)

Marlene Borst Hansen (RV):

Det her lovforslag indebærer en ophævelse af en revisionsbestemmelse i lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning.

Baggrunden for, at man oprindeligt lavede en revisionsbestemmelse, var, at man med den nye lov introducerede et nyt element i aftalesystemet mellem regeringen og kommunerne, og man vurderede, at det kunne være en god idé at tage loven op til revision efter en årrække, hvor man således havde draget sig nogle erfaringer med ordningen.

Det har man så nu, og Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg har evalueret ordningen, og det er regeringens opfattelse, at ordningen så at sige har bestået, og man ønsker at køre ordningen videre som hidtil. Det er vi fra radikal side enige med regeringen i, og vi støtter derfor lovforslaget.

Kl. 11:49

Formanden:

Hr. Jacob Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 11:49

Jacob Jensen (V):

Jeg bliver også nødt til at spørge den radikale ordfører, om hun kan bekræfte, at De Radikale stemte imod, dengang VK-regeringen – med støtte fra Liberal Alliance og Dansk Folkeparti – indførte det nye aftalesystem. Og hvad var begrundelsen for, at man dengang stemte imod? For det viser sig jo nu – hvilket også støttes af De Radikale – at det netop var en god ordning, fordi den var med til at sikre incitamentet til, at kommunerne overholder de aftaler, der bliver indgået i forhold til skatteudskrivningen.

Kl. 11:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:50

Marlene Borst Hansen (RV):

For Radikale Venstre har det været vigtigt at støtte og hylde og bakke op om det kommunale selvstyre. På daværende tidspunkt var der, må man sige, en ret besk retorik i forhold til kommunerne. Jeg kan huske, at der f.eks. var en ordfører fra Dansk Folkeparti, som talte om, at man stod klar med en pumpgun, hvis kommunerne ikke overholdt budgetterne. Det at bruge sådan en retorik var ikke noget, der gik lige ind som en del af den radikale tillidsdagsorden. Vi var nervøse for, at det her kunne få en betydning for det kommunale selvstyre, og at man begrænsede det kommunale selvstyre. Det var det, vi argumenterede med i bemærkningerne til lovforslaget.

Vi kan i dag se, at der, efter at ordningen har virket i en årrække, så er der rum for stadig væk at have et kommunalt selvstyre. Det ser vi i dag. Der er rum for, at nogle kommuner hæver skatten en lillebitte smule, og at der er andre kommuner, der sænker skatten en lillebitte smule, og på den måde er der sådan set det rum for det kommunale selvstyre, som vi i Radikale Venstre hylder.

Kl. 11:51

Formanden:

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 11:51

Jacob Jensen (V):

Jeg vil faktisk gerne oprigtigt kvittere for, at man anerkender det, som man på et tidligere tidspunkt sagde man var inderligt imod. Vi hørte før lidt om, hvordan Socialdemokraterne på det tidspunkt hidsede sig op. Jeg kender ikke lige den radikale ordførers retorik på det tidspunkt, og det er jo sådan set også underordnet, men jeg kvitterer for, at man så har noteret sig virkningen, altså at det, som man på det tidspunkt var imod og var bekymret for, har vist sig som værende hensigtsmæssigt. Så jeg vil bare spørge, om det sådan var det retoriske, der på det tidspunkt var problemet, mere end det var det indholdsmæssige, når det gælder det lovforslag, som man nu støtter op om fra radikal side.

Kl. 11:52

Marlene Borst Hansen (RV):

Det var set fra Radikales side selvfølgelig ikke kun det retoriske, det var jo selve lovforslaget, vi på det tidspunkt vurderede. Og der var

det sådan, at vi var nervøse for, hvad der ville ske med det kommunale selvstyre, og om man ville begrænse det for meget. Det kan vi nu i dag, hvor man har evalueret ordningen og den har kørt i en årrække, konkludere ikke har været tilfældet; der er efterhånden kommet plads til, at man kan justere op og ned, og kommunerne har lært at arbejde inden for den her ramme. Der er stadig væk plads til det kommunale selvstyre, og derfor mener vi sådan set i dag, at ordningen er fin.

Kl. 11:52

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som SF's ordfører.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Lovforslaget vil resultere i en ophævelse af lovens revisionsbestemmelse, som betyder, at der skal fremsættes forslag til revision af loven i folketingsåret 2013-14. Som det også fremgår af den skriftlige fremsættelse og af forslagens bemærkninger, var formålet med at indføre revisionsbestemmelsen i loven oprindelig, at der skulle være en mulighed for at evaluere ordningen om en nedsættelse af kommunens tilskud, når den havde fungeret i en passende periode. Det vurderede man så at den havde i 2013, hvor Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg foretog deres evaluering. I Finansieringsudvalgets rapport fastslår man, at ordningen i øjeblikket fungerer tilfredsstillende, da kommunernes incitament til at holde den samlede kommuneskat i ro er blevet styrket.

SF kan bl.a. derfor tilslutte sig forslaget om at afskaffe revisionsbestemmelsen, da vi i øjeblikket ikke ser nogen grund til allerede nu at fastlægge det præcise tidspunkt for, hvornår en ny vurdering skal finde sted. Vi er enige med både Finansieringsudvalget og KL i, at man på et eller andet tidspunkt igen bør overveje at foretage en ny evaluering, men vi mener altså ikke, at det allerede på nuværende tidspunkt er hensigtsmæssigt at bestemme sig for, hvornår en sådan vurdering skal foretages.

Med disse ord skal jeg meddele, at SF støtter lovforslaget.

Kl. 11:53

Formanden:

Der er igen en kort bemærkning fra hr. Jacob Jensen.

Kl. 11:53

Jacob Jensen (V):

Det er bare, så vi også har det på det rene, for jeg synes egentlig, det går meget godt med debatten. SF var også imod, dengang VK-regeringen med støtte fra LA og DF indførte den mulighed, at man netop kunne sanktionere de kommuner, som overskred det skattemæssige grundlag, som var blevet aftalt; det var SF imod. Hvad var man fra SF's side bekymret for på det tidspunkt? Og hvad har efter SF's mening ændret sig frem til i dag, hvor jeg så forstår at SF støtter, at revisionsbestemmelsen fjernes – og det kvitterer jeg for – om end man gerne ser, at den bliver evalueret på et senere tidspunkt? Men hvad har ændret sig efter SF's mening?

Kl. 11:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:54

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Vi lever jo i en økonomisk virkelighed, der også er anderledes, end da VKO-flertallet dengang lavede loven, og det er den virkelighed,

vi agerer i. Vi kan se, at det fungerer hensigtsmæssigt, og derfor bakker vi op om ordningen, som den er nu.

Kl. 11:59

Kl. 11:54

Formanden:

Så er det hr. Finn Sørensen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:55

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg tror, jeg undgår at få spørgsmål om at ændre holdning. Enhedslisten har ikke ændret holdning. Vi er stadig væk af den opfattelse, som vi oprindeligt, da loven blev vedtaget, var enig med de tre nuværende regeringspartier om. Vi er fuldstændig enige i den bemærkning, som den socialdemokratiske ordfører blev citeret for at skulle være kommet med på det tidspunkt, nemlig at der er tale om et betydeligt angreb på det kommunale demokrati.

Det var jo oven i købet et angreb, som for den daværende regering havde et højere økonomisk strategisk formål, nemlig at fastholde et skattestop, som gennemtvinger en langsom, men sikker udhuling af grundlaget for vores velfærdssystem, hvor man så på toppen indfører nogle straffeforanstaltninger, der sikrer, at kommunerne ikke skejer ud og begynder at kompensere for de huller, der opstår i deres økonomi på grund af et skattestop, ved at føle sig fristet til at benytte sig af det kommunale selvstyres mulighed for at skaffe sig et bedre skattegrundlag.

For at føje spot til skade er der jo ikke kun tale om individuelle straffeforanstaltninger over for den enkelte kommune, men også kollektive straffeforanstaltninger, altså også over for kommuner, der ikke efter den her lov har begået en forbrydelse. Det troede jeg ellers kun var noget man brugte i militæret, men det passer selvfølgelig meget godt med hele den centralistiske tænkning, som den tidligere regering stod for i spørgsmålet om det kommunale selvstyre.

Nu vil man så afskaffe den eneste fornuftige bestemmelse i den lov, nemlig at den skal revideres – set med Enhedslistens øjne selvfølgelig med henblik på at afskaffe den. Derfor er jeg jo dybt skuffet over, at de tre nuværende regeringspartier har ændret holdning og nu går ind for og oven i købet nærmest står og skamroser en lovgivning, som de dengang betegnede som et betydeligt angreb på det kommunale demokrati.

Men det er selvfølgelig logisk set ud fra den meget afgørende sætning, der står i regeringsgrundlaget, og som jo styrer hele regeringens tilgang – med nogle få undtagelser, som vi selvfølgelig er glade for, og som vi gerne hjælper regeringen igennem med, men som ikke opvejer de negative konsekvenser, der er af hele den økonomiske tænkning og strategi, der ligger i regeringens politik – nemlig sætningen om, at udgangspunktet for regeringen er VK-regeringens økonomiske politik i bredeste forstand, herunder dagpenge- og efterlønsreformen, og hvad der ellers blev lavet af reformer i den tidligere regerings sidste fase.

Det er meget beklageligt, og det er en høj pris at betale for at sidde i regering, især når man har mulighed for at gennemføre de synspunkter, man havde under den tidligere regering. Det har man jo mulighed for her. I Enhedslisten står vi ved vores synspunkter, så hvis de tre regeringspartier – undskyld, der er sket en udskiftning, så der kun er to plus SF, som jo så også har ændret holdning – stod ved de synspunkter, de havde dengang, kunne vi have gjort op med dette skændige og betydelige angreb på det kommunale demokrati.

Enhedslisten er selvfølgelig til enhver tid, hvis der skulle være mulighed for et holdningsskifte eller holdningsændring, eller hvilket ord man bruger nu om dage, parat til at hjælpe det på vej. Tak for ordet.

Formanden:

Tak til ordføreren. Det er min agt, hvis ikke de følgende ordførere og ministeren modsætter sig det, at afslutte den her debat inden pausen. Men tak til Enhedslistens ordfører.

Hr. Ole Birk Olesen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Høje skatter ødelægger folks frihed, og de ødelægger velstanden i et samfund, så derfor er det bedst, at vi ikke har høje skatter, og det er bedst, at også kommunerne holder skatterne i ro. De er sådan set høje nok i forvejen.

Men det ændrer ikke på, at man godt kan synes, at det kommunale selvstyre er vigtigt, og at kommuner skal have lov til at administrere deres økonomi, som de vil, ud fra en betragtning om, at det trods alt også er sundt, at der er en vis konkurrence i det danske samfund mellem forskellige måder at drive det offentlige på. Så kan borgerne jo flytte derhen, hvor de synes det er bedst. En sådan konkurrence forudsætter imidlertid, at kommunerne selv bærer de økonomiske konsekvenser af den politik, de fører, så hvis en kommune jager de fleste af de produktive borgere ud af kommunen og ind i andre kommuner med høje skatter, bør kommunen så få et mindre skattegrundlag og en dårligere økonomi til at drive kommunen for.

Men sådan er det danske system ikke indrettet. Vi har et udligningssystem, som er meget omfattende, og som gør, at hvis en kommune opfører sig dumt og hæver skatterne, så ingen mennesker med indkomst har lyst til at bo der, så får de bare nogle flere penge fra de andre kommuner, som har opført sig mere fornuftigt. Og på den måde kan man desværre ikke have et så udpræget kommunalt selvstyre, som vi i Liberal Alliance gerne ville have haft, fordi friheden hænger sammen med ansvar, og i det her tilfælde er ansvaret ikke hos den enkelte kommune. Kommunen bærer ikke ansvaret for sine økonomiske dispositioner i så høj grad, og derfor bliver vi også nødt til her fra Christiansborg at bestemme over skattetrykket i kommunerne.

Derfor går vi ind for, at der er en regel i den danske lovgivning om, at kommunerne ikke må hæve skatterne under et, og at de kan straffes økonomisk, hvis de gør det. Derfor støtter vi også, at den her lovgivning videreføres, og vi støtter således lovforslaget.

Kl. 12:01

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 12:01

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget, ligesom vi støtter det kommunale selvstyre, men vi måtte også konstatere, at tidligere tiders overforbrug ikke var hensigtsmæssigt, ikke var retfærdigt. Derfor var vi nødt til at indføre en sanktionslov tilbage i 2008, som har gjort, at man både på individuelt og kollektivt niveau modregner i bloktilskuddet, hvis kommunerne samlet set bruger flere penge, end man har aftalt med finansministeren i den aftale, der indgås hvert år. Det synes vi er et sundt princip. Vi kan mange ting her på Christiansborg, men vi har endnu ikke opfundet penge-træet, og derfor er vi nødt til at sikre os, at regnestykkerne passer, og at pengene er der, og derfor har det været nødvendigt med det her kontrolregime.

Jeg kan ikke lade være med at reflektere over, at da vi i sin tid indførte det, var det under stor modstand fra især rød bloks side, altså lige fra SF, Socialdemokratiet, men faktisk også fra Radikale Venstre og også fra Enhedslisten, som jo fortsat er imod, men det

glæder mig så, at man har ændret synspunkt og holdning og i dag synes, at systemet fungerer efter hensigten, at der nu er kommet en mere retfærdig ordning. Der er kommet mere og større opmærksomhed om, at det er nødvendigt, at kommunerne samlet set overholder budgetterne. Man har indført bedre økonomistyringsprogrammer, sådan at man løbende følger det forbrug, man har, så man rammer mere rigtigt, når man når til vejs ende med regnskabsåret. Det synes vi er prisværdigt.

Vi anerkender, at det er en vanskelig opgave i kommunerne, men det kan man nu, og derfor synes vi, at det er et rigtig glimrende system, vi har fået indført, og glæder os over den fuldstændige ændring, man har foretaget hos Det Radikale Venstre og også hos ministeren, tak for det, og hos Socialdemokratiet og SF, som nu bakker op om det her.

Vi synes også, det er helt i orden, at det nu har fungeret i nogle år. Man har kigget på det hvert år, og der er ikke nogen grund til at have den revisionsbestemmelse, at man skal ind hvert år og se på, om loven nu også har virket efter hensigten. Det har vi set, det er vi overbevist om, og derfor støtter vi, at den revisionsbestemmelse fjernes.

Kl. 12:03

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 12:03

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg vil gerne sige tak for debatten. For der har jo faktisk været en debat, selv om det handler om noget egentlig ret enkelt, nemlig at fjerne en revisionsbestemmelse, og vi har vendt de forskellige elementer, som er afgørende, når vi diskuterer den kommunale økonomi, herunder også adgang til at fastsætte skatten.

Der blev sagt meget, dengang lovforslaget blev vedtaget i sin tid. Der var også en anden debat om de kommunale skatter og de kommunale frihedsgrader, end der er i dag. Jeg synes, det er en meget afbalanceret debat, der har været. Man kan også se, at det i meget vid udstrækning i dag lykkes kommunerne at koordinere deres skattefastsættelse, sådan at der er plads til, at nogle kommuner kan sætte skatten ned og andre kommuner kan sætte skatten lidt op. Det har så været hjulpet af skiftende regeringers fastsættelse af puljer til samme formål, og det er jo sådan set ret fornuftigt.

Jeg tror, det er vigtigt at være opmærksom på, at ordningen jo er asymmetrisk forstået på den måde, at den har til formål at holde den samlede skat i ro. Den har ikke til formål at forhindre, at man sætter skatten ned, hvis man har råderum til det, og det er jo også derfor, at der er den frit lejde-mulighed, som vist ikke har været nævnt i dag, men som jeg tror de fleste kender, nemlig at hvis en kommune sætter skatten ned, har den adgang til at sætte den op igen uden for sanktionssystemet. Og det synes jeg faktisk giver en god afbalancering, for vi kan se, at kommunerne stadig koordinerer mere med hinanden, og det synes jeg er en meget fornuftig ting at kommunerne gør, for kommunerne spiller så stor en rolle i den samlede danske økonomi og for den måde, vores velfærdssamfund fungerer på. Der må man sige, at der har lovgivningen her bidraget, ligesom man har sørget for, at der er en fleksibilitet.

Hvis man ser på historikken, kan man se, at både den daværende VK-regering og den nuværende regering har haft en vis plads til at acceptere marginale overskridelser, men også brugt lovgivningen, når overskridelserne var af betydelig karakter. Den fleksibilitet synes jeg er vigtig, og den synes jeg fortsat vi skal holde fast i, men jeg tror også, tiden er kommet til at fjerne revisionsbestemmelsen, og derfor vil jeg gerne sige tak for den imødekommende behandling i dag.

Kl. 12:06

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Jacob Jensen.

Kl. 12:06

Jacob Jensen (V):

Det var måske ikke så overraskende. Men tak til ministeren for det.

Jeg vil så spørge, hvad der set med ministerens øjne har ændret sig siden 2008, da det her regime, den her lov, blev indført inklusive revisionsbestemmelsen, hvor ministerens parti så var imod – nu ved jeg godt, at det har ministerens ordfører redegjort for, men hvordan ser ministeren på det? Er det en retorisk ændring, der efter ministerens vurdering er sket, i forhold til i dag, hvor ministeren så kan se, at det virkede, og at det er hensigtsmæssigt, at man har den her styring med en vis fleksibilitet, som ministeren også nævner?

For man kunne jo også vende det om og sige, at styringsbehovet vel alt andet lige er større i, kan man sige, krisesituationer, hvor der ikke er plads til at overskride budgetterne, herunder også at overskride skatteudskrivningsgrundlaget, end hvis man som i dag kan sige, at nu har vi haft 4-5 år, hvor vi har set at kommunerne kunne levere.

Jeg står ikke og argumenterer for, at vi så ikke beholde det system, vi har nu, men hvad er det, der set fra ministerens side er sket fra dengang, ministeren var imod det i 2008, til i dag, hvor ministeren siger, at det er et godt system, vi har, med den fleksibilitet, der ligger i lovgivningen?

Kl. 12:07

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:07

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Altså, i forhold til debatten der omkring 2007 og 2008 – sådan som jeg husker den – efter at vi havde haft en lang periode, hvor kommunerne nærmest systematisk overskred deres budgetter, og hvor de aftaler, som regeringen og KL lavede, ikke blev overholdt, er vi jo i en helt anden situation i dag. Og jeg tror, at sanktionslovgivningen har bidraget, men måske forholder det sig modsat – det er i hvert fald en diskussion værd – i forhold til det, spørgeren antyder, nemlig at der er mere brug for sanktioner i tider, hvor alt kan lade sig gøre og pengene er rigelige, og hvor kunsten er at lade være med at bruge alle de penge, man har til rådighed, af hensyn til at sørge for, at man har en effektiv, ordentlig og kvalitetsorienteret drift, end i tider, hvor pengene på ingen måde er rigelige, og hvor det store ansvar, der dermed påhviler den enkelte til at sørge for, at man ikke bruger mere, end man har, måske i virkeligheden er meget mere tydeligt.

Det er svært at sige, for nu har vi haft en sanktionslovgivning, som trådte i kraft på bagkant af meget store overskridelser, og nu har vi set sanktionslovgivningen være i kraft i en periode, hvor kommunerne gør det fuldstændig efter bogen, både når det kommer til at lægge budgetter og gennemføre dem, men også at fastsætte skatter. Og jeg tror, vi kommer til at vende tilbage til at se på den her ordning, måske også om 2 eller 4 eller 6 år, for vi vil fortsat have en diskussion om, hvordan den kommunale økonomi skal fungere. Men jeg tror, vi kan klare det uden en revisionsbestemmelse.

Kl. 12:08

Formanden:

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 12:08

Jacob Jensen (V):

Den sidste del er jeg sådan set enig i, fordi vi lever i et dynamisk samfund, og selvfølgelig skal vi hele tiden kunne tilpasse de ram-

mer, vi sætter op. Men man kan vel godt argumentere for – det vil jeg i hvert fald påstå – at hvis man i en årrække har set, hvordan budgetterne er skredet, hvordan skattegrundlaget er overskredet i forhold til det, som var aftalt, så vil der netop i sådan en situation være et behov for at indføre det, som den daværende VK-regering støttet af DF og LA så gjorde, men hvor Radikale var imod. Det er derfor, jeg spørger: Hvad er det, der er sket, hvad er det, der har ændret sig, set med den radikale ministers øjne, fra det tidspunkt i 2008 til i dag, siden ministeren med det lovforslag, som ministeren selv er bannerrfører for, roser det forslag og den mekanisme, der blev indført i 2008?

Kl. 12:09

Formanden:
Ministeren.

Kl. 12:09

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jamen jeg ved ikke, om vi roser mekanismen. Jeg tror snarere, at det er et udtryk for, at vi lever i en verden, hvor det at have styr på sin økonomi er et gode, fordi man ellers skubber en gæld videre til næste generation og risikerer, at der bliver ustabilitet, og at man får sådan en stop-go-politik, hvor institutioner får at vide, at deres budget desværre ikke holder alligevel, og at nu må de spare, eller at nu er der kommet ekstra penge, så nu må de bare bruge løs. I sådan en verden synes jeg at man må gå pragmatisk til det og sige: Det her har vist sig at have en berettigelse.

Men jeg tror, at det er meget vigtigt at se det i lyset af den fleksibilitet, som jeg selv synes er meget vigtig, for jeg synes, at kommuner skal sætte skatten ned, hvis de har råd til det, fordi det så også giver plads til, at de kommuner, som kan have brug for at hæve skatten en lille smule, faktisk kan gøre det. Jeg håber, at det egentlige gode ved den her lovgivning er, at kommunerne i langt højere grad samarbejder om den samlede kommunale økonomi, for det synes jeg er et stort gode for os alle sammen, fordi det også giver grundlag for, at kommunerne kan administrere så stor en del af vores samfundsøkonomi.

Kl. 12:10

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 12:11).

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) Forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

Hvad kan udenrigsministeren oplyse om Danmarks muligheder for selv at bestemme over reglerne for udlændinges adgang til danske velfærdsydelser?

Af Finn Sørensen (EL), Per Clausen (EL), Christian Juhl (EL) og Nikolaj Villumsen (EL).

(Anmeldelse 04.02.2014. Fremme 06.02.2014).

Kl. 13:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Mødet er genoptaget.

Ordfører for forespørgerne, hr. Finn Sørensen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 13:00

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak, formand. Forespørgslen lyder: Hvad kan udenrigsministeren oplyse om Danmarks muligheder for selv at bestemme over reglerne for udlændinges adgang til danske velfærdsydelser?

Da vi anmeldte forespørgslen, mente vi jo nok, at det var aktuelt at rejse den, men at det skulle være så aktuelt, som det siden hen er blevet, havde vi dog ikke drømt om. Der sker jo noget nyt i dansk politik hver eneste dag, hvad dette emne angår.

Vi har især lagt mærke til, at de partier, der ellers gennem årene, gennem *alle* årene, har stået last og brast om at forsvare EU mod al den usaglige og følelsesladede kritik fra EU-skeptikerne og -modstanderne, nu slutter op om en stadig skarpere kritik af EU's indblanding i vores demokratisk vedtagne beslutninger her i Folketinget. På det seneste har selv statsministeren meldt sig i koret med sin modstand mod Kommissionens angreb på Finlands måde at administrere dagpengereglerne på, og statsministeren fik da også straks læst og påskrevet af den pågældende EU-kommissær.

Hvad debatten i dag angår, håber vi fra Enhedslistens side, at vi kan hæve os en lille smule op over den hidsige debat om de enkelte eksempler og i stedet prøve at se det her i en større sammenhæng, hvilket jo også er nødvendigt, da hver dag har sit eksempel på en ny velfærdsydelse, som vi ikke selv bestemmer reglerne for.

Så vi ser derfor gerne, at alle partier og regeringen forsøger at besvare spørgsmålene:

Er vi enige om, at vi her har et generelt og principielt problem, der består i, at EU blander sig i vores regler på velfærds- og arbejdsmarkedsområdet, og hvis vi er enige om det, hvad består problemet så i, og hvad er vores bud på en løsning?

Vi skal selvfølgelig nok, når vi om ikke så længe får muligheden for det, gøre os umage for selv at besvare disse spørgsmål så præcist og konkret som muligt. Så vi ser frem til en god debat.

Kl. 13:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren for forespørgerne, hr. Finn Sørensen. Så er det udenrigsministeren for besvarelse. Værsgo.

Kl. 13:03

Besvarelse

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Mange tak for det, formand. Også en stor tak til Enhedslisten for at tage sagen op. Forespørgslen kommer, som det blev nævnt af hr.

Finn Sørensen, på et belejligt tidspunkt, idet Folketingets partier over en længere periode har drøftet emnet, men ikke altid på grundlag af fakta og jura. Denne sag er efter min overbevisning alt for vigtig og principiel til at være overladt til misforståelser og myter. Derfor vil jeg i min besvarelse i dag forsøge at give et retvisende billede af Danmarks muligheder for at regulere adgangen til danske velfærdsydelser for udlændinge, særlig for EU-borgere.

For når vi taler om udlændinge generelt, bør der sondres, idet reglerne er meget forskellige, afhængigt af om vi taler om personer fra EU eller EØS-lande eller såkaldte tredjelande. Når vi taler om tredjelandsstatsborgere, har Danmark ratificeret en række multilaterale konventioner og indgået en række bilaterale aftaler, der i forskelligt omfang har betydning for adgangen til sociale ydelser. F.eks. har den store gruppe af udlændinge fra andre nordiske lande rettigheder efter et par nordiske konventioner på det sociale område. Borgere fra EU eller EØS-lande er omfattet af EU-reglerne, og jeg vil i dag koncentrere mig om denne gruppe, da særlig EU's regler om fri bevægelighed sammenholdt med vores nationale regler om udbetaling af velfærdsydelser har Folketingets brede interesse, som vi har kunnet høre de sidste dage.

Lad mig indledningsvis slå fast, at i Danmark fastlægger vi selv vores velfærdsordninger. Det er medlemsstaterne selv, der er ansvarlige for, hvordan vi indretter vores velfærdssystemer, og det skal det selvfølgelig vedblive med at være. Vi bestemmer selv, hvilke ydelser der gives til borgerne, vi fastlægger selv størrelsen af ydelserne, og hvordan de ydes. Det er eksempelvis vores beslutning, at staten yder studiestøtte som et stipendium med mulighed for supplerende lån.

De regler og velfærdsordninger, som vi selv beslutter os for, skal dog naturligvis respektere de EU-regler, som vi sammen med vores europæiske partnere har fastlagt. Romtraktaten fastlagde allerede i 1957 grundlæggende rettigheder og grundlæggende principper for bl.a. arbejdskraftens frie bevægelighed samt det hermed tæt forbundne forbud mod forskelsbehandling på baggrund af nationalitet. Senere er traktatens regler blevet udbygget i anden EU-lovgivning.

I den sammenhæng vil jeg fremhæve tre grundlæggende retsakter, som har betydning for vandrende arbejdstagere og deres ret til sociale ydelser: for det første den forordning, der hedder 482/11 om arbejdskraftens frie bevægelighed, for det andet forordningen 883/04 om koordinationen af EU-landenes sociale sikringsordninger og for det tredje det såkaldte opholdsdirektiv.

Jeg vil ikke her gå nærmere ind på regelsættene, da Folketingets partier for nylig har fået en kyndig teknisk gennemgang af de ansvarlige ministerier, men blot understrege, at disse regler i praksis sikrer, at EU-borgere og -virksomheder kan og vil bruge den frie bevægelighed. F.eks. stilles der i EU-reglerne et krav om, at EU-borgere i Danmark har ret til ligebehandling i forhold til sociale ydelser, og omvendt følger der også en pligt, hvor de skal bidrage til ordningerne gennem skat af deres arbejde. EU er et særligt juridisk forpligtende samarbejde, hvor de 28 EU-lande gennem deres medlemskab har påtaget sig en række fælles forpligtelser. Borgere i EU kan gøre deres rettigheder gældende direkte ved nationale domstole, og EU-Domstolen påser, at de EU-retslige regler fortolkes korrekt og efterleves.

I lyset af den seneste tids diskussion er det værd at opholde sig ved dette forhold. Hele ideen om f.eks. det indre marked hviler på EU's regler om fri bevægelighed, altså det, at varer, kapital, arbejdskraft og tjenesteydelser faktisk kan bevæge sig frit mellem EU's medlemslande. Som et lille land med en åben økonomi har vi en større interesse end de fleste i et velfungerende EU, hvor danske virksomheder og borgere har fri adgang til andre EU-lande. Det giver danskerne og de øvrige 500 millioner EU-borgere mulighed for at tage et arbejde, slå sig ned som selvstændige eller studere i et andet EU-land. Dette er til gavn for vores velstand og for et stærkt EU.

Fordi EU er et forpligtende samarbejde mellem 28 selvstændige lande, er det et naturligt grundvilkår, at vi på den ene side kan påvirke samarbejdet og på den anden side bliver påvirket af samarbejdet. Regeringen anerkender, at der igennem de seneste år har været flere EU-borgere, der har søgt arbejde i Danmark, hvilket har medført, at der også er flere EU-borgere, der har ret til at modtage danske velfærdsydelser. Men der er intet, der tyder på, at EU-borgere kommer hertil med henblik på at udnytte danske velfærdsydelser. De vil først og fremmest arbejde og i parentes bemærket betale skat af det arbejde, de foretager sig, eller uddanne sig, og det skal de fortsat være velkomne til.

Kl. 13:08

Jeg er opmærksom på, at det ikke er let at få overblik over samspillet mellem national lovgivning og EU-retten i forhold til det her spørgsmål om EU-borgeres adgang til velfærdsydelser, og derfor glæder det mig også, at Folketingets partier i detaljer er blevet orienteret om det relevante regelsæt, både danske regler og det EU-retlige, samt har fået præsenteret de økonomiske nøgletal for EU-borgeres adgang til velfærdsydelser i Danmark. Så vidt jeg er orienteret, har Folketinget tidligere i dag fået den sidste gennemgang ved uddannelsesministeren. Dermed har vi været hele vejen rundt, og jeg er glad for, at vi i dag på den baggrund kan have en politisk debat i Folketinget på et oplyst grundlag.

På baggrund af de notater, som Folketinget har fået udleveret og gennemgået ved de tekniske gennemgange, er der ikke belæg for at konstatere et uforholdsmæssigt træk på de danske velfærdsydelser, men vi kan se, at trækket på dagpengeområdet er steget mere, end hvad der blot kan tilskrives den økonomiske krise. Derfor annoncerer regeringen i tirsdags en række konkrete initiativer på bl.a. dagpengeområdet for særlig at følge op på denne gruppe af EU-borgere. For ingen skal uberettiget modtage ydelser i Danmark, hverken danskere eller andre EU-borgere.

Herudover har vi været udfordret af en række EU-domme på det seneste, bl.a. på SU-området. Her er SU-forligspartierne enige om, at Danmark skal følge udviklingen tæt, og at vi skal arbejde aktivt i relevante europæiske sammenhænge for at fremme forudsætningerne for at opretholde det danske SU-system. Regeringen vil have præcis samme aktive tilgang til den finske dagpengesag, hvor Danmark agter at intervenere til støtte for Finland. Derudover vil regeringen i dialog med Kommissionen og andre medlemsstater rejse muligheden for at opstille nationale værn, der kan træde i kraft, hvis EU-reglerne fører til betydelige finansielle ubalancer.

Lad mig afslutningsvis gentage, at det er regeringens grundlæggende politik, at vi skal bevare vores velfærdsmodel, som vi kender den i dag. Vores universelle model har overlevet hidtil, og der er foreløbig intet grundlag for at tro det modsatte. Vi vil løbende se på de konkrete udfordringer, der måtte opstå, og adressere problemstillingen både herhjemme og i EU. Vi skal naturligvis passe på vores velfærdssamfund. Vi skal sikre en ordentlig balance i økonomien og så fremover. Vi ønsker et stærkt og bæredygtigt velfærdssamfund. EU-borgere skal være velkomne, som danskere er det i andre EU-lande. Når de aktivt bidrager til samfundsøkonomien, er det ikke urimeligt, at de på lige fod med os får adgang til vores lands velfærdsydelser. I EU skal vi kunne flytte efter arbejde, ikke efter offentlig forsørgelse. Vores velfærd er afhængig af EU, og det er derfor i vores interesse at deltage i et tæt og stærkt europæisk samarbejde. Mange tak.

Kl. 13:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Så er det hr. Finn Sørensen, værsgo.

Kl. 13:11

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak til formanden, og tak til ministeren for hans indlæg i den her vigtige debat. Som lovet vil jeg på Enhedslistens vegne forsøge at besvare de spørgsmål, vi selv har stillet: Er det et problem, at EU i den grad blander sig i reglerne på velfærds- og arbejdsmarkedsområdet? Vi mener, at det på flere måder er et stort og principielt problem. Vi plejer at sige: Ingen over og ingen ved siden af Folketinget. Men det er jo mange år siden, det forholdt sig sådan. Gennem årene er der kommet utallige eksempler på, at dansk lovgivning har måttet ændres på baggrund af regler fra EU eller direkte pålæg eller domstolskendelser. Sagen om børnechecken er langt fra enestående. Konklusionen er, at der er noget ikke bare ved siden af, men også over Folketinget, og det er EU-retten, hvilket jo også fremgår af de traktater, som Danmark har tiltrådt.

Vi kender angrebene på vores overenskomstmodel. Overenskomsterne var ikke gode nok, til at vi kunne implementere arbejdstidsdirektivet. Der skulle lovgives. Vi kender EU-Domstolens indgreb i fagforeningernes og medlemslandenes ret til selv at bestemme, hvilke krav de stiller til udstationerede virksomheder. Det er faktisk blevet forbudt at stille de samme krav til udstationerede virksomheder som til værtslandets egne virksomheder. På velfærdsområdet er EU-reglerne godt i gang med at underminere de fundamentale principper for den danske skattefinansierede velfærdsmodel. Det har jo aldrig været meningen, at velfærdsydelse skulle tages med til udlandet. Hele vores system bygger på, at de mennesker, der bor og betaler skat her i landet, er dem, der har ret til velfærdsydelserne. Det er jo ikke det danske Folketing, der har bestemt, at børnechecken, børnetilskud og andre velfærdsydelser skulle kunne tages med ud af landet. Det er EU, der har bestemt det.

Det handler jo ikke om, at vi ikke under folk nogle goder. Vi har selv nogle undtagelser fra det grundlæggende princip for SU og muligheden for i en begrænset periode at tage dagpenge med ud af landet og nogle regler på pensionsområdet. Men det er noget, vi selv har bestemt. Det, der sker nu, er, at EU's regler om fri bevægelighed bruges til at understøtte social dumping, fordi danske virksomheder spekulerer i at importere billig arbejdskraft bl.a. med henvisning til, at der jo er adgang til velfærdsydelser, ikke mindst ydelser, som kan sendes til arbejderens hjemland.

Enhedslisten er modstander af optjeningsprincipper for skattefinansierede velfærdsydelser. Det er stik imod og i strid med det grundlæggende princip i vores velfærdssystem. Vi har den holdning, at udenlandske arbejdere er velkomne her i landet, og at de, hvis de betaler skat her i landet, også skal have ret til de samme ydelser som andre skatteydere. Vi går ikke ind for diskrimination. Men de skal arbejde her på lige vilkår, og her er vi jo ved det helt grundlæggende problem: Vi er i kraft af EU-reglerne blevet frataget redskaberne til at sikre, at udlændinge arbejder på lige vilkår her i landet, hvis de kommer fra andre EU-lande. Derfor har vi forslaget om, at børnechecken kun skal udbetales, hvis børnene opholder sig her i landet; derfor vores forslag om, at der skal stilles krav om en arbejdstilladelse, for at folk kan arbejde her i landet; derfor vores forslag om, at optjening af dagpenge skal følge de regler om medlemskab af a-kasse og arbejdskrav, som gælder her i landet; og derfor vores forslag om, at udstationerede virksomheder skal fratages de helt urimelige konkurrencefordele, de har i dag i form af skattefritagelse i helt op til 1 år og deres ret til at medbringe de ansatte på hjemlandets egne løn- og ansættelsesvilkår på nær et skrabt minimum krævet i udstationeringsdirektivet.

Når de forslag, vi har stillet, en gang skal behandles her i salen, får vi sikkert besked på, at de jo er i strid med EU-retten, men så er vi jo bare tilbage ved start. Hvad skal vi gøre ved det? Vi kan selvfølgelig prøve at lappe på de enkelte tilfælde og begrænse skadevirkningerne. Den øvelse deltager Enhedslisten gerne i, men nogen holdbar løsning er det jo ikke. En holdbar løsning må bestå i, at Danmark rejser krav i EU om, at reglerne ændres, så medlemslandene selv bestemmer over reglerne på arbejdsmarkeds- og velfærdsområdet. Hvis det ikke kan lade sig gøre, må vi rejse krav om en dansk undtagelse for EU's social- og arbejdsmarkedspolitik. Og hvis regeringen ikke kan eller vil det, er der jo kun én løsning tilbage, og det er at spørge befolkningen, om den ønsker at være medlem af EU på de præmisser. Hvis jupartierne vil leve op til deres mange løfter gennem årene om, at EU-reglerne ikke ville få betydning for den måde, vi styrer arbejdsmarkedet og velfærden på herhjemme, må de gå den vej, vi her har foreslået.

Så har jeg et forslag til vedtagelse, som jeg med formandens tilladelse vil fremsætte og læse op – og så overskred jeg taletiden en lille smule. Tak. Enhedslistens forslag til vedtagelse lyder således:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at EU i stigende grad blander sig i reglerne om arbejdsmarkeds- og velfærdsydelser, og at denne indblanding fremmer social dumping og på sigt kan medføre underminering af den danske overenskomst- og velfærdsmodel.

Folketinget konstaterer, at reglerne om fri bevægelighed forhindrer os i at sikre, at borgere fra andre EU-lande arbejder her i landet på normale danske løn- og ansættelsesvilkår.

Folketinget konstaterer, at udenlandske arbejdere er velkomne her i landet, hvis de arbejder på lige vilkår, og at de, hvis de betaler skat her i landet, også skal have ret til velfærdsydelser på lige fod med danske statsborgere.

Folketinget konstaterer, at skiftende danske regeringer har lovet, at EU-medlemskabet ikke ville få negative konsekvenser for den danske overenskomst- og velfærdsmodel.

Folketinget opfordrer derfor regeringen til at sikre, at det danske Folketing selv bestemmer over reglerne for velfærds- og arbejdsmarkedspolitikken, evt. i form af en dansk undtagelse fra EU's regler.« (Forslag til vedtagelse nr. V 24).

Kl. 13:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er lige en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Og så skal jeg sige, at Enhedslistens forslag indgår i den videre forhandling.

Kl. 13:17

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg har bare et meget kort spørgsmål.

Ordføreren siger, at det er EU's regler, der gælder. Men man må jo sige, at eftersom Danmark er med i EU, har der alt andet lige også være et flertal i Danmark, der er gået med til at indføre de regler, og det, som jeg studsede lidt over, var, at ordføreren sagde, at I gerne vil være med til at lappe, men at det er en nødløsning. Det er jeg sådan set helt enig i. Men når man ikke går ind for optjeningsprincippet, f.eks. hvad angår børnechecken, hvordan forestiller man sig så at ville lappe på den problemstilling, der er omkring børnechecken?

Kl. 13:18

Finn Sørensen (EL):

Tak for spørgsmålet. Det giver anledning til yderligere at konkretisere den del af det, der hedder lappeløsninger, som alle jo er stærkt optaget af i øjeblikket. Det, vi har sagt, er, at det, der er Enhedslistens problem i forbindelse med børnechecken, jo ikke er, at udenlandske

arbejdere, der arbejder her i landet og betaler skat her i landet, kan få børnecheck efter samme regler som danske arbejdere. Problemet med børnechecken set fra Enhedslistens side er, at den kan – skal ifølge EU – eksporteres, og det vil sige, at selv om børnene ikke opholder sig her i landet, skal børnechecken alligevel udbetales til forsørgeren. Det har vi klar dokumentation for bliver brugt af kyniske og grådige virksomheder til at presse udenlandsk arbejdskraft til at arbejde her – eller lokke, hvad ord man nu vil bruge – på langt dårligere løn- og ansættelsesvilkår end det, der er normalt på det danske arbejdsmarked.

Så det er altså spørgsmålet om social dumping, hvilket jeg også prøvede at gøre rede for i min ordførertale, der ligesom er Enhedslistens største problem ved det, der sker i øjeblikket. Og det er derfor, vi så har sagt til regeringen: Jamen hvis vi kan styrke indsatsen på det område massivt, kan vi måske nå til en aftale.

Kl. 13:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Næste spørgsmål eller næste kommentar er også fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:19

Pia Adelsteen (DF):

Så skal jeg bare lige forstå det rigtigt. Betyder det, at Enhedslisten egentlig synes, det er helt i orden at sende børnechecken til udlandet, hvis virksomhederne ikke bruger den til at presse lønningerne? For det er sådan, jeg forstår hr. Finn Sørensens svar.

Kl. 13:19

Finn Sørensen (EL):

Det er muligt, man kunne forstå det sådan, og så har jeg ikke været præcis nok. Men så vil jeg lige bede fru Pia Adelsteen spole tilbage til min tale, hvor jeg jo kom med det klare princip, som jeg mener ligger til grund for den danske velfærdsstat og det system, vi har herhjemme, nemlig at det er de mennesker uanset nationalitet, der bor og betaler skat her i landet, der finansierer velfærdssystemet, og at det aldrig har været meningen med de sociale ydelser, vi diskuterer her, at de skulle kunne sendes ud af landet. Det har vi mig bekendt aldrig besluttet i det danske Folketing. Det er noget, EU har besluttet i kraft af de forordninger, som ligger der, og, skal jeg lige tilføje, i kraft af selve EU's traktatgrundlag. For det, man skændes om i dag, har man vidst siden 1972.

Kl. 13:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Camilla Hersom, Radikale Venstre, for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Jeg bed mærke i, at hr. Finn Sørensen sagde, at Enhedslisten er imod diskrimination, men er det ikke netop diskrimination, hvis mennesker, der arbejder her i Danmark og betaler den samme skat som alle andre, ikke også får de samme goder?

Kl. 13:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Finn Sørensen (EL):

Tak. Det ville det helt sikkert være, og derfor skal fru Camilla Hersom jo også studere beslutningsforslaget. Nu kunne jeg jo ikke bruge al tiden på at gennemgå det, men jeg mener dog, jeg har været rimelig tydelig med, at når vi taler om at begrænse udbetaling af børnechecken til tilfælde, hvor børnene opholder sig her i landet, så vil

det selvfølgelig gælde alle uanset nationalitet. Der ligger ikke i vores forslag, at så må danske statsborgere gerne tage børnechecken med ud af landet, mens polske statsborgere ikke må.

Kl. 13:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Camilla Hersom.

Kl. 13:21

Camilla Hersom (RV):

Men det ændrer jo ikke ved, at de mennesker, som i dag har adgang til børnechecken, jo betaler den høje danske skat. Så den situation, man vil få fremover, vil jo være, at der er nogle mennesker, der skal betale til den danske velfærd, til den danske skattekasse og i øvrigt til de danskere, der får børnepenge i Danmark, uden selv at kunne få del i det. Er det ikke også urimeligt?

Kl. 13:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:21

Finn Sørensen (EL):

Det forstår jeg ikke. Jeg vil bede den radikale ordfører læse vores beslutningsforslag, så kan vi jo tage det til den tid. Der ligger ikke det i forslaget, at mennesker, der betaler skat, ikke kan få lov til at få en børnecheck. Der vil bare være den, kan man sige, præcisering af det, at den udbetales, hvis børnene opholder sig her i landet.

Kl. 13:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne indlede med at takke Enhedslisten for at indkalde til dagens debat. Vandrende arbejdstageres ret til velfærdsydelser såsom dagpenge, børnecheck, SU osv. er blevet en varm kartoffel. Det har selv regeringen efterhånden opdaget, og jeg håber derfor, at dagens debat kan kaste lys over de skiftende meldinger fra regeringen, som vi har været vidne til i de seneste måneder.

Tillad mig kort at opsummere: Sidste forår var der fire europæiske regeringer, som i et brev gjorde opmærksom på det problematiske i, at den frie bevægelighed i EU kan føre til misbrug af sociale ydelser. Dengang reagerede regeringen med et skuldertræk. Siden da har regeringen fejlet problemstillingen af bordet, hver gang den er blevet konfronteret med det dilemma, at man efter ganske kort tids ophold i Danmark som vandrende arbejdstager har adgang til en pakke af sociale ydelser.

I mandags erklærede så pludselig statsministeren, at regeringen nu vil kaste sig ind i kampen for de finske dagpengeregler, men at man ikke har i sinde at gøre det samme for de danske regler for børnecheck. Det er mildest talt en lidt forvirrende melding, da der i begyndelse er tale om en optjeningsperiode. Mindre forvirrende bliver det så ikke af, at statsministeren åbner for, at man måske godt alligevel vil tage problemstillingen med børnechecken op med Europa-Kommissionen, hvis nu det en dag skulle føre til økonomiske ubalancer.

Det sidste halve år har vi skullet lægge ører til meget i Venstre: Hvorfor skulle man nu ødelægge den gode stemning; er de ikke også bare blevet EU-skeptiske i Venstre? Lad mig derfor endnu en gang – som jeg gentagne gange har gjort det – redegøre for, hvad Venstre

mener om EU's frie bevægelighed i forhold til adgangen til sociale ydelser.

Venstre er varme tilhængere af et stærkt EU. Vi støtter helhjertet op om Danmarks EU-medlemskab, om EU's indre marked og om den frie bevægelighed som en uundværlig grundpille for det europæiske samarbejde. Det undrer mig egentlig, hvis nogle har været i tvivl om det. Danmark har nærmest uendelig stor fordel af EU's indre marked. Vi eksporterer for 700 mia. kr. til EU-lande hvert år. Over en halv million danske arbejdspladser afhænger direkte af vores eksport til EU.

EU-medlemskabet har gjort vores land rigere, og det har været en væsentlig forudsætning for, at vi har kunnet finansiere vores stadig dyrere velfærdssamfund. Hvis vi også i fremtiden skal være et af verdens rigeste lande, kræver det, at vi er fuldt ud med i det indre marked, også når det kommer til den frie bevægelighed. Det burde være indlysende for alle Folketingets partier.

Men jeg synes, at man skal skille tingene ad. For selv om den frie bevægelighed er et gode for Danmark og for EU, mener vi ikke, at det er ensbetydende med, at der skal være adgang til sociale ydelser efter meget kort tids ophold i Danmark med børnechecken som et tydeligt og meget aktuelt eksempel. Det har aldrig været intentionen med arbejdskraftens frie bevægelighed, at man har kunnet flytte efter offentlig forsørgelse.

Dem, der hævder, at det er en samlet pakke, som man skal acceptere, tager fejl. Det er ikke et valg mellem fri bevægelighed eller ingen fri bevægelighed. Det er et valg mellem at observere udviklingen passivt eller forsøge at påvirke den. I Venstre vil vi derfor på det kraftigste opfordre regeringen til at rejse sig op og komme ind i kampen; at søge alliancepartnere i EU, så vi kan få tilpasset lovgivningen til en tid, hvor EU består af 28 medlemmer.

Man kunne anbefale at starte med at tage en tur til Berlin, da kansler Angela Merkel senest har udtalt, at EU ikke skal udvikle sig til en social union. Det er en holdning, vi deler i Venstre. I forhold til de danske ydelser, der er udfordret, kunne man jo prøve at finde robuste løsninger, som ligger inden for EU-retten, i stedet for at lægge sig fladt ned efter første henvendelse fra Kommissionen.

Det lader til, at regeringen ikke helt har forstået alvoren. Man har valgt at se stort på samarbejdet i det traditionelle europapolitiske flertal. I stedet for at finde en løsning på udfordringerne som en del af en europapolitisk aftale har man valgt at ignorere gentagne opfordringer fra Venstre om at inkludere spørgsmålet om den såkaldte velfærdsturisme i en aftale.

Statsministeren har fuldstændig overladt spørgsmålet til de stærkt skiftende europaministre, og gennem min rolle som forhandler har jeg fået den klare opfattelse, at regeringstoppen ikke har haft den store interesse i en aftale. Først nu er regeringen kommet til den erkendelse, at det brede samarbejde om europapolitikken kræver en villighed fra alle parter til at indgå kompromiser, til at finde fælles løsninger på fælles udfordringer. Den opgave har regeringen forsmømt, og det synes jeg er ærgerligt.

Så vil jeg med formandens tilladelse (på vegne af V, LA og KF) fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger vigtigheden af den frie bevægelighed som en grundpille i EU's indre marked.

Folketinget understreger, at udlændinge skal komme til Danmark, fordi de ønsker at bidrage til det danske samfund, og ikke for at få adgang til sociale ydelser.

Folketinget konstaterer, at indretningen af de danske velfærdsydelser er en national kompetence.

Folketinget finder det afgørende, at EU-samarbejdet respekterer mangfoldigheden i medlemsstaternes sociale profiler, herunder, at en

dansk velfærdsmodel, der sikrer rimelighed, i forhold til hvornår vandrende arbejdstagere kan modtage sociale ydelser som børnecheck, SU og dagpenge, kan opretholdes.

Folketinget deler den tyske kanslers opfattelse af, at EU ikke er en social union, og kritiserer, at regeringen ikke hidtil har været villig til at søge alliancepartnere i EU, der deler dette synspunkt, med henblik på at sikre, at arbejdskraftens frie bevægelighed ikke er ensbetydende med uhindret adgang til sociale ydelser efter kort tids ophold i Danmark.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 25).

Tak for ordet.

Kl. 13:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er et par spørgsmål, og forslaget til vedtagelse vil indgå i den videre diskussion her i Folketinget.

Jeg skal nok lige sige, at det er en rigtig god idé, at man indbefatter oplæsning af forslag til vedtagelse i sin taletid. Det gælder også den tidligere ordfører. Ellers overskrider vi tiden for meget.

Der er nogle korte bemærkninger. Det er først hr. Nikolaj Vilhelmsen, Enhedslisten, værsgo. Undskyld, hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:29

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak. Ja, jeg er ikke forhenværende minister; til gengæld er jeg medlem af Enhedslisten. Venstres ordfører siger, at det her handler om, hvorvidt man skal være passiv eller ikkepassiv. Det kan man jo godt sige, men det står bare uklart for mig, om Venstre faktisk mener, at man skal være passiv og lægge sig fladt ned, eller om man ikke skal lægge sig fladt ned.

Jeg kan forstå på ordførerens tale i dag, at det skal man ikke, og jeg kunne også høre Venstres formand den anden dag sige, at man ikke bare skulle sige javel til Europa-Kommissionen. Men den 5. december kunne man høre, at Venstres fru Eva Kjer Hansen, formand for Europaudvalget, sagde: Vi skal lægge os fladt ned, når Europa-Kommissionen siger, at vi skal ændre vores skat i Danmark. Helt konkret mener EU ikke, at vi har det fulde personfradrag, sådan som vi burde have det. Det har man så ændret fra regeringens side med støtte fra Venstre.

Hvorfor skal vi ændre vores skattesystem og lægge os fladt ned? Hvorfor støtter Venstre det?

Kl. 13:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 13:30

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak. Hr. Nikolaj Villumsen spørger til en udtalelse fra en af mine kollegaer for 3 måneder siden, men med al mulig skyldig respekt for spørgsmålet, og det er ikke for at tale udenom, er jeg ikke lige klar over, hvorledes disse ord, som ikke er mine, er faldet i en sag, der ikke direkte vedrører den her.

Men jeg kan bekræfte hr. Nikolaj Villumsen i, at Venstre ikke mener, at man her blot skal acceptere en henvendelse fra Kommissionen, som man er imod. Det er også det, det handler om. Det handler jo om: Synes vi, det her er rimeligt? I Venstre synes vi ikke, det er rimeligt. Det her handler altså ikke kun om kroner og øre. Det handler om, om vi synes, det er rimeligt, at man fra den første dag i Danmark har ret til børnepenge. Det mener vi i Venstre ikke at det er. Derfor synes vi, at man skal handle aktivt, når man modtager en henvendelse, som man er imod. Hvis man er uenig i den, skal man gøre det.

	Kl. 13:31		Kl. 13:33
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak for det. Nikolaj Villumsen.		Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Fru Pia Adelsteen.	
	Kl. 13:31		Kl. 13:33
Nikolaj Villumsen (EL): Det er jo godt, at der nu kommer andre boller på suppen i Venstre. Den 5. december støttede man regeringen i at lægge sig fladt ned over for EU's krav til, hvordan Danmark skal beskatte personfradrag for danskere i udlandet. Venstre vil nu være imod det, for vi skal ikke lægge os fladt ned for Europa-Kommissionen. Det er godt, for jeg mener, at der er to sider af velfærdssystemet. Der er ydelserne, og der er det solidariske skattesystem, som vi har i Danmark. Og hvis Venstre og Enhedslisten presser på, for at man ikke bare lægger sig fladt ned også på skatteområdet, kan det jo også blive en del af den fremtidige debat, som jeg mener er helt central i det her spørgsmål. Så det er godt, at Venstre er kommet til fornuft og har ændret holdning.		Pia Adelsteen (DF): Jeg skal så bare høre, om Venstre har fortrudt, at man har sagt ja til forordningerne. For Venstre er vel hele tiden gået ind for, at der skulle ske en udvidelse af EU. Så man har vel været klar over, at der ville komme nogle – hvad kan man sige – problemer eller opgaver på et eller andet tidspunkt.	
	Kl. 13:32		Kl. 13:34
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Ordføreren.		Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Ordføreren.	
	Kl. 13:32		Kl. 13:34
Jakob Ellemann-Jensen (V): Jeg tror muligvis, at hr. Nikolaj Villumsen overfortolker eller anvender en meget bred fortolkning af mit svar. Det var bestemt ikke det, jeg sagde. Jeg talte om den sag, som vedrører børnepengene. Jeg talte ikke om den sag fra den 5. december, som hr. Nikolaj Villumsen henviser til. Det ved hr. Nikolaj Villumsen også godt. Når jeg siger, at man skal tage stilling fra sag til sag, så handler det jo om: Hvad synes vi er rimeligt? Hvad synes vi ikke er rimeligt? Og som jeg også fortalte før, og det er tilsyneladende nødvendigt at gentage det, for at hr. Nikolaj Villumsen også har forstået det, så mener vi i Venstre ikke, at den henvendelse fra Kommissionen vedrørende børnepenge er rimelig.		Jakob Ellemann-Jensen (V): Venstre fortryder bestemt ikke vores varme engagement i Europa og i det europæiske samarbejde. Men vi forbeholder os retten til at påpege problemer og udfordringer, når de opstår, og vi stiller os meget velvillige til også at løse dem.	
	Kl. 13:32		Kl. 13:34
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Den næste er fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti, en kort bemærkning. Værsgo.		Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Så er det hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.	
	Kl. 13:32		Kl. 13:34
Pia Adelsteen (DF): Tak for det. Jeg skal bare spørge ordføreren, om ordføreren kan bekræfte, at Venstre selv har støttet de forordninger, som giver de problemer, vi p.t. ser.		Finn Sørensen (EL): Tak. Forstod jeg ordføreren ret: at ordføreren ikke mener, det er rimeligt, at man kan sende børnechecken ud af landet?	
	Kl. 13:33		Kl. 13:34
Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Ordføreren.		Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Ordføreren.	
	Kl. 13:33		Kl. 13:34
Jakob Ellemann-Jensen (V): Venstre har støttet de forordninger, der henvises til i de svar, som er givet fra ministerierne, ja, det er korrekt. Til gengæld går Venstre jo også ind nu og siger, at det her er nogle udfordringer, som man formentlig ikke havde tænkt på på det tidspunkt; det bliver vi nødt til at tage højde for. Der er jo altså sket en udvikling i det europæiske samarbejde, efterhånden som flere lande er kommet med. Man havde en mere homogen indretning af velfærdssystemer i EU, som det så ud tidligere. Efter den store udvidelse ser billedet markant anderledes ud. Det bliver man nødt til at forholde sig til. Man bliver nødt til at agere efter den verden, man er i, i stedet for efter, hvordan den så ud på et tidspunkt tidligere.		Jakob Ellemann-Jensen (V): Det, jeg mener, er: Det er ikke rimeligt – det var også det, jeg svarede – at man efter ganske kort tids ophold og arbejde i Danmark automatisk kan modtage en børnecheck, som man så også kan sende ud af landet. Det var det, jeg svarede.	
	Kl. 13:33		Kl. 13:35
		Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Hr. Finn Sørensen.	
			Kl. 13:35
		Finn Sørensen (EL): Jeg vil lige bede ordføreren prøve igen. Princippet om, at børnechecken kan sendes ud af landet – hvis jeg skal prøve at fortolke det, ordføreren siger – mener ordføreren faktisk er i orden. Det vil jeg gerne have svar på, et klart ja eller nej. Jeg vil også gerne høre, om ordføreren så kan bekræfte, at det faktisk er konsekvensen af den lovgivning, som ordføreren og hans allierede lavede i 2010 – altså at børnechecken kan sendes ud af landet. Og et sidste spørgsmål: Er ordføreren bekendt med, at Romtraktaten indeholder det sammenlægningsprincip, som også er blevet gentaget i forordning 883, og som nu bruges af Kommissionen og af regeringen til at sige, at det var en forkert lov, man lavede?	
			Kl. 13:35
		Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak. Ordføreren.	

Kl. 13:36

Kl. 13:38

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er bekendt med, at det her er noget, der har været aftalt længe imellem de europæiske lande, og at det stammer helt tilbage fra Romtraktaten, ja. Det, jeg svarede på om at sende børnepenge ud af landet eller ikke sende dem ud af landet, er: Jeg mener ikke, Venstre mener ikke, at det er rimeligt, at man efter kun kort tid i Danmark kan modtage en børnecheck og sende den ud af landet. Det synes vi ikke er rimeligt. Vi synes, der skal være en proportionalitet imellem det at yde og at nyde, at bidrage og at modtage. Det synes vi der skal være balance imellem, og det mener vi ikke der er, hvis man efter meget kort tid kan modtage sådan en check og sende den ud af landet.

Kl. 13:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Camilla Hersom, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:36

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Jeg bed mærke i, at der blev brugt meget af taletiden på at understrege Venstres engagement i Europa. Det synes jeg er rigtig glædeligt at høre, og jeg tvivler heller ikke på ordførerens personlige engagement i sagen. Men ordføreren bruger ordet velfærdsturisme. Er det ordføreren og Venstres opfattelse, at velfærdsturisme er et udbredt fænomen i Europa i dag?

Kl. 13:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:37

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nej, det er det ikke. Og hvis fru Camilla Hersom havde hørt ordentligt efter, så havde fru Camilla Hersom hørt, at jeg sagde »den såkaldte velfærdsturisme«. Nu er det vanskeligt at lave gåseøjne fra Folketingets talerstol uden at kaste håndtegn ud i luften, som ikke kommer med i referatet, så når jeg siger »såkaldt« velfærdsturisme, er det, fordi det er det begreb, som desværre anvendes i offentligheden, men som altså nu engang er det, der bruges. Derfor anvender jeg det også.

Kl. 13:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Camilla Hersom.

Kl. 13:37

Camilla Hersom (RV):

Skal jeg dermed forstå det sådan, at når vi diskuterer noget helt konkret – f.eks. den danske børnecheck – så er det heller ikke Venstres opfattelse, at det er et udtryk for velfærdsturisme? Anerkender man i Venstre, at de mennesker, som kommer hertil, arbejder i Danmark og betaler skat i Danmark, gør det, fordi det er deres hovedinteresse, og ikke fordi deres hovedinteresse er at få en børnecheck, som i sammenligning med deres skatteindbetaling er en meget, meget lille del?

Kl. 13:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Vi anerkender bestemt i Venstre, at langt størstedelen af de mennesker, der kommer til Danmark, kommer for at arbejde i Danmark eller for at studere i Danmark, og de bidrager i meget, meget høj grad til det danske velfærdssamfund og til det danske videnssamfund generelt. Det er helt uundværligt for Danmark, at vi kan tiltrække den type af arbejdskraft.

Det ændrer ikke ved, at der er nogle ting, som er urimelige. Det her er ikke et spørgsmål om økonomi. Det her er et spørgsmål om, om vi synes, det er rimeligt, at man lige sådan med et fingerknips kan modtage danske velfærdsydelse, inden man faktisk har bidraget til det danske samfund. Det synes vi ikke er rimeligt. Det er muligt, at Radikale Venstre er af en anden opfattelse. Men i Venstre synes vi, der skal være en sammenhæng mellem at yde og at nyde.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:38

Jeppe Bruus (S):

Tak. Jeg vil gerne lige spørge om sammenhængen mellem at yde og nyde. For først var det jordbærplukkere, som Venstre var ude efter, og i den her uge har det så været de udenlandske studerende, som kommer til Danmark, og som arbejder og dermed også betaler skat og dermed også er berettiget til SU. Venstre har i den her uge været ude og sige, at det ikke er rimeligt, at man har ret til SU som udenlandsk studerende.

Jeg skal bare høre ordføreren, om ordføreren ikke er enig i, at den politik er i direkte modstrid med den politik, som Venstre ellers hidtil har stået for, nemlig at tiltrække udenlandske studerende for også på sigt at sikre vækst og arbejdspladser – det er noget, som Dansk Industri og andre erhvervsorganisationer har efterlyst. Og kan ordføreren ikke forklare, hvad Venstre så egentlig mener her, for de udmeldinger, der i den forgangne uge er kommet fra Venstres uddannelsesordfører om SU, er i direkte modstrid med det, som Venstres uddannelsesordfører hidtil har sagt, og de aftaler, som Venstre hidtil har indgået?

Kl. 13:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:40

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Der er ikke nogen tvivl om, at det er vigtigt at tiltrække internationale studerende, og at det er endnu vigtigere at fastholde dem, når de er færdige med at læse, så de bagefter faktisk også bidrager til økonomien. Ja, det er i sig selv vigtigt at tiltrække studerende. Og ja, under de rigtige forhold og de rigtige betingelse skal de pågældende studerende også modtage dansk uddannelsesstøtte lige som danske studerende.

Kl. 13:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 13:40

Jeppe Bruus (S):

Så jeg skal forstå ordføreren sådan, at når Venstres SU-ordfører, hr. Mads Rørvig, i den forgangne uge har sagt det direkte modsatte, er det, hr. Mads Rørvig giver udtryk for, ikke udtryk for Venstres politik?

Kl. 13:40

Kl. 13:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:40

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu er hr. Mads Rørvig ikke i salen, så jeg kan ikke spørge ham om, hvad det var, han sagde. Jeg må tilstå, jeg ikke helt er bekendt med det. Jeg kan fortælle, at Venstres holdning er, at vi har behov for at tiltrække internationale, dygtige studerende, og vi har i endnu højere grad en interesse i at fastholde dem efter endt studie, og det vil vi meget gerne arbejde for.

Kl. 13:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:41

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Jeg tror, at alle os, der har været i politik i nogle år, kender det trick, at det bedste forsvar for at dække over egen indre splid er et angreb på sine politiske modstandere. Jeg synes, at den tale, der blev holdt her, var et ganske godt eksempel på det, forstået på den måde, at man på den ene side, med den ene tunge siger, at man er varm tilhænger af det indre marked og alle de fordele, der er, men at man på den anden side faktisk også er lidt imod de ting, der følger med det indre marked. Det er jo sådan lidt svært at tolke, hvor et tidligere regeringsbærende parti som Venstre så står i den her sag.

Så et enkelt og meget, meget klart spørgsmål til Venstres ordfører er: Mener Venstre, at Danmark skal efterleve EU-retten – ja eller nej? Det er sådan set et meget enkelt spørgsmål.

Kl. 13:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:42

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, det er interessant, at hr. Morten Bødskov peger i retning af Venstre, når der tales om intern splid. Det er jo lidt som at kaste med sten, når man bor i glashus, fra den side af salen. Lad nu det ligge. Tilbage til spørgsmålet, undskyld, som jeg lige på stående fod har glemt – det beklager jeg. Jeg skal skrive det ned. Er der en mulighed for, at hr. Morten Bødskov kan gentage det?

Kl. 13:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ja, det er der. Værsgo.

Kl. 13:42

Morten Bødskov (S):

Det var meget enkelt. Jeg troede, at man kunne huske det. Altså, mener Venstre, at Danmark skal efterleve EU-retten – ja eller nej?

Kl. 13:42

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Ja, i Venstre mener vi, at man skal efterleve EU-retten. Det synes vi er en rigtig god idé.

Kl. 13:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Næste spørgsmål, hr. Morten Bødskov.

Morten Bødskov (S):

Det vil sige, at når det er det, der er argumentet for det lovforslag, som regeringen har fremsat om børnechecken, altså at der eksempelvis er kommet to domme fra EU-Domstolen, og at dansk tradition jo er, at domme fra EU-Domstolen efterlever man, så mener Venstre også, at så skal man selvfølgelig efterleve de her domme fra EU-Domstolen, fordi det er så at sige følgevirkningen af, at man ønsker at efterleve EU-retten.

Kl. 13:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak, ordføreren.

Kl. 13:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er jo en interessant vinkling på sådan et spørgsmål fra hr. Morten Bødskovs side, for det, som hr. Morten Bødskov siger, er jo: Min måde at tænke på er den eneste rigtige.

Sådan fungerer verden jo ikke. I Venstre har vi været ualmindelig løsningsorienterede, vi har været meget kreative for at finde løsninger på det her specifikke problem. Vi har foreslået at lave det om til en fradragsordning; vi har foreslået, at man kunne lave forskellige niveauer af den her ydelse. Vi kommer med en masse forslag, som man så bruger en masse kræfter i Skatteministeriet på at skyde ned. Men vi prøver faktisk at løse det her i stedet for, som hr. Morten Bødskov foreslår og siger: At enten er det på vores måde, eller også er det ulovligt.

Sådan fungerer det ikke. Det her handler ikke om jura, det handler om politik. Altså, reglerne bliver nu engang lavet af politikere, og hvis man som politiker ikke bryder sig om reglerne, skal man jo ikke sætte sig med hænderne i skødet og sige: Så må jeg søreme rette mig efter det. Det er altså os, der laver reglerne, vil jeg sige til hr. Morten Bødskov.

Kl. 13:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Den indtil videre sidste spørger er fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:44

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg ville egentlig have spurgt ordføreren om noget andet, men jeg synes, der er behov for at bore lidt i det, som hr. Morten Bødskov var inde på. Morten Bødskov spurgte jo ordføreren: Skal man overholde EU-retten? Det svarer ordføreren klokkeklart ja til. Det synes jeg jo er betryggende. Men det leder os jo hen til den sag, der kommer inden længe, hvor Venstre har sagt: Nej, vi vil ikke stemme for regeringens lovforslag om at ensrette lovgivningen med praksis. Det er jo også fuldstændig bizart, at vi har et Folketing, hvor et parti med en formand i spidsen, der gerne vil være statsminister, igen siger: Nej, vi har ikke tænkt os at overholde loven. Så jeg er meget betrygget ved, at hr. Jakob Ellemann-Jensen siger, at vi skal overholde EU-retten.

Men når hr. Jakob Ellemann-Jensen så bliver spurgt ind til det, siger han: Det handler ikke om jura, det handler om politik. Vi kan da ikke som lovgivere bare skalte og valte med juraen, med lovgivningen. Hvis ikke vi bryder os om den, må vi da arbejde på at få det lavet om. Der er da masser af lovgivning, jeg ikke bryder mig om, men jeg bliver da nødt til at overholde loven alligevel. Det skal vi, der sidder herinde, vel først og fremmest gøre. Derfor bliver jeg nødt til at spørge igen ud fra det klokkeklare svar, ordføreren gav om, at ja, man skal overholde EU-retten: Mener ordføreren det – ja eller nej?

Kl. 13:45

Kl. 13:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Med et så klokkeklart svar, som jeg gav før, kan det undre mig lidt, at man ikke forstår det. Jeg mener, at man skal overholde loven, ja. Når det er sagt, mener jeg også, at man skal søge løsninger. Når man bliver mødt med en udfordring, som man er imod, når man bliver mødt af en regel, så man siger, at det her ikke var meningen, så skal man ikke bare lægge sig ned, så skal man søge at finde løsninger; så skal man i stedet for det, regeringen har gjort, nemlig siddet og ventet 8 måneder, mens man sidder på sine hænder, da tage kontakt til Kommissionen og sige: Kære venner, vi er ikke enige med jer i det her, hvad er der af muligheder for at handle inden for det her, hvilket spillerum har vi? Det skal man da gøre i stedet for bare at sidde og kigge ud ad vinduet og lave ingenting.

Kl. 13:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen man kan da sagtens tage kontakt til Kommissionen og arbejde i EU-regi, tage kontakt til ligesindede lande og sige: Vi synes faktisk, det her er en udfordring, vi vil gerne have diskussionen på EU-niveau. Det er jo også det, som teksten i forslaget til vedtagelse fra S, R og SF lægger op til, altså at regeringen skal arbejde i EU-regi, fordi det er det rette forum at tage diskussionen i. Det handler jo ikke kun om børnecheck, det handler også om dagpenge og andre ting. Det er den overordnede diskussion, som SF gerne vil have regeringen tager, og som regeringen også har sagt de gerne vil tage. Men man kan jo ikke, indtil det sker, gå og sige: Jamen lige nu passer det os ikke at overholde EU-retten. Ordføreren sagde ikke tidligere, at man skulle overholde lovgivningen, han sagde, at man skulle overholde EU-retten, og det er jo det, vi diskuterer her.

Kl. 13:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:47

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Med risiko for selv at sammenblande det juridiske og det politiske vil jeg sige, at når man henviser til lovgivning, er EU-retten omfattet af dansk ret, og derfor er den en del af den mængde.

Når vi som politikere – vi er ikke jurister, nogle af os er, men vi er dog herinde som politikere – bliver mødt med ting, vi er imod, er det ikke den juridiske vej, så er det den politiske vej, vi skal gå. Jeg synes, det er for nemt at gøre det her til en diskussion om jura og hænge det op på et eller andet, som er vanskeligt at forstå, og det er det, jeg anfægter. Det her handler om politik. Synes vi, det her er rimeligt? Vi synes ikke, det er rimeligt, og vi vil gerne lave det om. Vi er løsningsorienterede, regeringen sidder på deres hænder og stirrer ud ad vinduet.

Kl. 13:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Morten Bødskov, Socialdemokraterne.

(Ordfører)

Morten Bødskov (S):

Tak for det, formand. Socialdemokraterne er blandt hovedarkitekterne bag vores velfærdssamfund, og derfor passer vi selvfølgelig godt på det. Vores holdning til udlændinge, der kommer til Danmark for at arbejde, og som får adgang til vores velfærdsydelser, er derfor også klar: Folk, der kommer til Danmark, skal komme her for at arbejde. Så enkelt er det. Folk skal ikke kun komme her for at få adgang til vores velfærdsydelser. Der skal sættes hårdt ind over for folk, som kommer til Danmark for at misbruge vores velfærdsydelser, og vi skal ikke finde os i arbejdsgivere, der udnytter underbetalt arbejdskraft. Kommer folk til Danmark for at arbejde, skal det ske på danske løn- og ansættelsesvilkår.

De arbejdsgivere, der udnytter underbetalt arbejdskraft, bidrager til menneskehandel, menneskesmugling og svindel med skatter og afgifter, skal – og det er ikke bare populært sagt – have med grovfilen. Hvis bare Dansk Folkeparti, Venstre og Konservative havde været deres ansvar på det her område bevidst, kunne meget være gjort. SR-regeringen har fra dag et styrket indsatsen: Straffene er blevet skærpet, bøderne er hævet og kontrollen fra både politi, skattemyndigheder og arbejdstilsyn er blevet styrket markant.

EU-samarbejdet skal være med til at skabe vækst og arbejdspladser, og som et lille land har Danmark uendelig stor gavn af at være en del af et tæt EU-samarbejde. Vi er også en del af EU's indre marked og den frie bevægelighed. Det betyder som sagt, at vi kan søge arbejde i andre EU-lande, og at folk fra andre EU-lande selvfølgelig også kan søge arbejde her hos os. Tusindvis og atter tusindvis af danske arbejdspladser er direkte afhængige af vores deltagelse i EU-samarbejdet og af den frie bevægelighed. Ethvert lokalsamfund rundtomkring i vores land har en virksomhed, som vil lide stor skade og tabe mange arbejdspladser, hvis vi fra den ene dag til den anden trak os ud af den her del af EU-samarbejdet.

Mulighederne for at søge arbejde på tværs af grænserne skal – hvad ministeren jo også sagde – ikke bruges til at rejse derhen, hvor velfærdsydelserne er størst. Nej, mulighederne skal selvfølgelig bruges af vores virksomheder og af os danskere til at søge arbejde, skabe mere vækst og sikre flere arbejdspladser. Det er rigtigt, som ministeren også sagde, at EU ikke skal være det, som nogen har kaldt en social union, hvor man uden at bidrage kan flytte fra et land til et andet og kræve velfærdsydelser. For EU er ikke en stor velfærdsstat, og det bliver det heller ikke. I EU-samarbejdet er vi forskellige, vi samarbejder tæt, og vi skal ikke være ens.

Derfor følger vi selvfølgelig også udviklingen tæt. Det gør vi for at undgå misbrug, og derfor præsenterede statsministeren i tirsdags en omfattende pakke, så vi bedre kan beskytte vores velfærd mod misbrug. Regeringen tager fat herhjemme, og i EU-samarbejdet bliver der også taget ekstra fat nu. Regeringen starter på dagpengeområdet og lægger op til, at kontrollen bliver skærpet, så vi sikrer, at ledige får udbetalt dagpenge, og at de ledige, der får udbetalt dagpenge her i Danmark, reelt har bopæl og opholder sig i Danmark. Samtidig bliver der, som vi har hørt, sat hårdere ind over for misbrug og snyd med kontanthjælp. De myndigheder, der i dag kontrollerer indsatsen mod snyd, skal i fremtiden samarbejde tættere med deres kolleger på den anden side af grænsen. Indsatsen gøres skarpere, der skal i højere grad tjekkes for ejerforhold og værdier, og at man rent faktisk har udført et reelt arbejde for at modtage den kontanthjælp, som man modtager.

Som vi har hørt, lægger regeringen også i EU-samarbejdet op til, at indsatsen nu skal styrkes yderligere, for vi må ikke ende i en situation, hvor forskellene i vores velfærdssystemer betyder, at store grupper tiltrækkes af ydelserne med betydelige økonomiske problemer til følge – eksempelvis for et lille land som Danmark. Derfor lægger regeringen helt rigtigt op til, at man skal være på forkant med

udviklingen. Vi starter med dagpengesystemet og skærmer vores dagpengesystem af. Vi ønsker ikke, at man fra første arbejdsdag i Danmark skal kunne modtage dagpenge. Som altid skal der være rettigheder og pligter, og som regeringen klart har signaleret – og det bakker Socialdemokraterne selvfølgelig op om – er vi imod ideer om at udvide mulighederne til, at man kan tage dagpenge med ud af Danmark, for det er ikke rimeligt.

Endelig ved vi jo, at der snart skal forhandles om de regler, der gælder for EU-borgernes ret til velfærdsydelser, når man flytter fra et EU-land til et andet. Her mener Socialdemokraterne lige som regeringen, at vi skal sikre, hvad man kan kalde et nationalt værn mod misbrug, og værnet skal eksempelvis benyttes i de tilfælde, hvor store grupper tiltrækkes af en velfærdsydelse, og hvor det skaber betydelige økonomiske udfordringer.

Det er en debat, som har præget dansk politik i noget tid, og regeringen har nu fremlagt en ambitiøs pakke. Det har vi gjort for at sikre, at vi får bedre muligheder for at beskytte vores velfærd mod misbrug. Fra Socialdemokraternes side skal der lyde en klar opfordring til Folketingets partier – ikke mindst Venstre og Konservative – til sammen med regeringen nu at tage ansvar for både at beskytte vores velfærd bedre og fastholde Danmark som et centralt medlem af EU-samarbejdet. Det sidste ikke mindst fordi EU-samarbejdet er garanten for tusindvis og atter tusindvis af arbejdspladser. Og med formandens tilladelse vil jeg nu (på vegne af S, R og SF) nu oplæse følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger vigtigheden af den frie bevægelighed som en grundpille i EU-samarbejdet. Det er en forudsætning for vækst og beskæftigelse i Danmark. EU-borgere, der bidrager til dansk velfærd, skal også kunne nyde godt af dansk velfærd.

Folketinget understreger samtidig, at formålet med den frie bevægelighed er, at man skal kunne søge arbejde – ikke sociale ydelser – på tværs af grænserne.

Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde aktivt i relevante europæiske sammenhænge for at fremme forudsætningerne for at opretholde det danske velfærdssystem og modvirke social dumping.

I forbindelse med revisionen af forordning 883/04 om sociale sikringsordninger opfordres regeringen til at gå i dialog med Kommissionen og andre EU-lande med henblik på at sikre medlemslandenes velfærdssamfund og opstille værnsregler om økonomisk nødvendigt.

Folketinget opfordrer regeringen til at følge udviklingen og fremlægge en årlig status for udviklingen i antallet af EU/EØS-borgere, der modtager danske velfærdsydelser og dertil relaterede udgifter og indtægter.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 26).

Kl. 13:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Det her forslag til vedtagelse vil også indgå i de videre forhandlinger.

Der er en række spørgsmål, og det første er fra hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:55

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg synes jo helt principielt, at det bør være sådan, at det er Folketinget, der beslutter, hvordan det danske velfærdssystem, skattesystem og arbejdsmarked skal være indrettet, og derfor blev jeg også meget positiv over det, statsministeren sagde om, at hun vil støtte Finland i diskussionen om dagpenge. Det er positivt. Men hvorfor vil Socialdemokraterne ikke gøre noget af det samme, altså

sætte foden ned over for det, som Europa-Kommissionen ønsker på børnepengeområdet? Det undrer mig.

Kl. 13:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:55

Morten Bødskov (S):

Det er der sådan set ingen grund til at undre sig synderlig meget over. Det er jo rigtigt nok, at det er Folketinget, der beslutter.

Folketinget har besluttet, at vi skal være en del af EU-samarbejdet, hvor det centrale, altså kernen, er EU's indre marked og den her til knyttede fri bevægelighed – den er, som vi har hørt, til stor gavn for tusindvis og atter tusindvis af danske arbejdspladser – og i forlængelse heraf er der nogle rettigheder, når man er i Danmark, arbejder i Danmark og betaler skat i Danmark. Der er børnechecken et af spørgsmålene.

Vi følger udviklingen, det har vi sagt meget nøje. Vi har også her i dag sagt meget nøje, at hvis det udvikler sig på en måde, hvor det får meget store følgevirkninger, ja, så er vi også klar til at sætte ind over for det.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Nikolaj Villumsen.

Kl. 13:56

Nikolaj Villumsen (EL):

Så regeringen mener, det er o.k., at børnepenge kan sendes ud af Danmark. Sådan forstår jeg i hvert fald socialdemokraternes holdning her i dag. Og det undrer mig, for situationen er jo den, at man fra arbejdspladser og vikarbureauer rundtomkring i Danmark hører, at det simpelt hen bliver brugt af grådige arbejdsgivere til at presse lønnen rundtomkring på de danske arbejdspladser. Hvorfor er det her nødråb om social dumping ikke en rød klud for Socialdemokraterne? Hvorfor fører det ikke til, at Socialdemokraterne ikke bare på dagpengeområdet, men også på børnepengeområdet ønsker handling over for EU?

Kl. 13:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:57

Morten Bødskov (S):

Hr. Nikolaj Villumsen ved ganske udmærket, at han ikke kan pege på en eneste regering, som har gjort mere for indsatsen mod social dumping end den her regering. Vi har gjort det hele sammen med Enhedslisten, og det, vi har lavet, er faktisk rigtig godt. Lige nu fornemmer jeg at der er drøftelser om andre muligheder.

Der er helt sikkert behov for at sætte ind over for arbejdsgivere, som underbetaler, udnytter og dermed jo i nogle af de værste henseender bidrager til menneskesmugling, menneskehandel, svindel med skatter og afgifter og i det hele taget undergravning af det, som vi er fælles om, nemlig ordentlige løn- og ansættelsesvilkår på det danske arbejdsmarked. Der kan vi sagtens finde hinanden, og det har vi gjort, og jeg kan ikke se, at der skulle være noget i vejen for, at man kunne skærpe indsatsen yderligere der også. Det er en god fælles dagsorden, vi har.

Kl. 13:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og den næste er hr. Brian Mikkelsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:58

Brian Mikkelsen (KF):

Man fornemmer en vis uenighed i regeringspartierne om det her spørgsmål. Ordføreren her sagde: Vi starter med dagpengene – vi starter med dagpengene. Imens oplever vi jo, at den ene radikale minister efter den anden er begejstret for, at man optjener retten til børnecheck, børnetilskud, SU og, delvis, dagpenge fra dag et. Derfor er mit spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører, om den socialdemokratiske ordfører er begejstret for, at man optjener retten til børnetilskud og børnecheck og SU, fra man kommer til Danmark.

Kl. 13:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 13:59

Morten Bødskov (S):

Mit modspørgsmål til den konservative spørger kunne være, om De Konservative har fraveget det synspunkt, at man skal følge EU-retten. Altså, det troede vi sådan set også var grundlæggende for regeringsbærende partier i Danmark. Det er sådan set i virkeligheden det, der er det overraskende ved den her debat, altså, at vi har partier, som – det kunne vi jo også høre før – med Venstre i spidsen taler sort, når man spørger om det. Altså, det er jo helt grundlæggende.

Så kan man krydre det, om man vil være så populær, med at lave andre indsatser, hvor man siger, at man overvåger tingene, man laver årlige redegørelser, og man sætter ind på specifikke områder, men helt grundlæggende må det jo være sådan, at regeringsbærende partier, partier, der ønsker at få regeringsansvaret i Danmark, må kunne svare klart ja til det, at man selvfølgelig ønsker at overholde EU-retten.

Kl. 13:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 13:59

Brian Mikkelsen (KF):

Nu er det jo heldigvis mig, der stiller spørgsmål til ordføreren, og spørgsmålet gik i al sin enkelhed på – når jeg nu kunne forstå på ordføreren, at vi starter med dagpengene, vi starter med dagpengene: Hvad er så næste skridt? Er Socialdemokratiet enige med de radikale ministre, som var ude at sige, at det er en god idé, at man optjener retten til børnecheck, til børnetilskud, til SU osv., fra man kommer til Danmark? Er Socialdemokratiet enige i det?

Kl. 14:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:00

Morten Bødskov (S):

Socialdemokraterne er enige i, at reglerne selvfølgelig skal overholdes. Vi har også fremlagt en ambitiøs plan i tirsdags ved statsministeren. Udenrigsministeren har gengivet indholdet af den her i dag, og den siger, at vi følger udviklingen. Er der områder, er der ydelser, som, fordi der er forskelle internt i Europa, udvikler sig på en måde, så det får betydelige negative økonomiske konsekvenser, så ser vi på det.

Men vi kan jo høre fra Venstres ordfører, at når det handler om spørgsmålet, om den her såkaldte velfærdsturisme er et problem, så er svaret nej. Det er jo det, der under i den her debat: Man har to regeringsbærende partier, som, punkt 1, taler om en diskussion, som de ikke mener er et problem, og, punkt 2, ikke kan svare klart ja til, at man, hvis man ønsker at få regeringsansvaret igen, som udgangs-

punkt jo altid vil overholde EU-retten og vores EU-retlige forpligtelser. Det er det, jeg mener er det centrale spørgsmål i den her debat.

Kl. 14:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:01

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg har brug for at få en opklaring på noget af det, der er sket i løbet af den her uge, nemlig at i sagen om dagpengene ønsker man at bakke op om Finland og i sagen om børnechecken har vores statsminister sagt: Jamen det gør vi, når der er økonomiske ubalancer; det er noget, hvor vi ser tiden an. Og som jeg forstod ordføreren, sagde ordføreren, at man har tænkt sig at gøre noget, når det får meget store følgevirkninger. Kan ordføreren ikke definere, hvad det er? Er det, når beløbet er større end de 95 mio. kr., vi betaler årligt til børn, der ikke bor i Danmark, eller hvornår er det?

Kl. 14:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:02

Morten Bødskov (S):

Jeg er sådan set enig med hr. Jakob Ellemann-Jensen, som før sagde heroppe fra talerstolen, at den såkaldte velfærdsturisme mente han ikke var noget problem i kroner og øre. Jeg er helt enig med ham. Vi kan altid have en diskussion af, hvad man skal have ret til, og hvornår man skal have ret til det, osv. Det centrale i det, regeringen nu har foretaget sig, er, at vi har sagt, at vi følger udviklingen. Og er der her tegn på en udvikling, som går i den forkerte retning, så er vi klar til at gribe ind.

Det er jo heller ikke nogen hemmelighed, at regeringen igennem længere tid har peget på, at dagpengeområdet er et område, som vi er meget opmærksomme på. Nu siger vi så klart i forlængelse af det, at hvis der kommer en sag mod Finland, står vi populært sagt skulder ved skulder med finnerne i den sag, fordi vi fra regeringens side ønsker, at der på dagpengeområdet skal være klare rettigheder og pligter. Og det er jo bare et bevis på, at man, selv om man på den ene side overholder EU-retten, selvfølgelig godt kan arbejde for at sikre, at vi stadig væk har, om fru Pia Adelsteen vil, nationale værn, som skærmer vores velfærdsydelser af. Og det, regeringen gør her, er jo at stå fast på, at der skal være rettigheder og pligter forbundet med vores dagpengesystem eksempelvis.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Pia Adelsteen.

Kl. 14:03

Pia Adelsteen (DF):

Men det var egentlig ikke det, jeg spurgte om. Altså, det er det længste ikkesvar, jeg har fået i mands minde. Jeg spørger: Hvornår er det et problem? Det er egentlig bare det, jeg vil have at vide. Hvornår er det et problem? Hvornår synes regeringen at det er et problem? Hvor stort skal beløbet være? Hvor mange børn skal det dreje sig om? Hvornår er det et problem, og hvornår har man tænkt sig at gøre noget ved det?

Jeg er godt klar over, at vores velfærdssystem ikke braser sammen i morgen, fordi vi betaler de her knap 100 mio. kr. om året til børn, der bor i et andet EU-land. Det er jeg udmærket godt klar over, men det, jeg spørger ind til, er, hvis det vokser sig stort. Hvor stort må beløbet blive?

Kl. 14:04

Kl. 14:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:04

Kl. 14:07

Morten Bødskov (S):

Fru Pia Adelsteen får jo ikke et beløb i kroner og øre eller x antal franskmænd, tyskere, briter, ungare og polakker, som skal have børnecheck, for at det er et problem. Det er jo derfor, regeringen har sagt, at vi følger det. Nu har jeg læst forslaget til vedtagelse op, og jeg må sige, at jeg måske kan forstå med Dansk Folkepartis traditionelle modstand mod EU, at man har svært ved at kapere den her form for forslag til vedtagelse, men det undrer mig virkelig, at eksempelvis Venstre og Konservative ikke bare kan sige: Jamen det her er da fint.

Vi kan være uenige i, om der er et problem eller ej. Venstres ordfører siger, at når han lytter til debatten om velfærdsturisme, mener han ikke, der er noget problem. Det er jeg sådan set enig i, men så lad os da kigge på det, lad os følge det, og hvis der så ud fra vores vurderinger på et tidspunkt viser sig at være et problem, jamen så er vi også klar til at sætte ind. Det er det, der er kernen i det forslag til vedtagelse, som regeringen og SF har fremsat.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 14:05

Finn Sørensen (EL):

Tak. Et rent politisk spørgsmål til en politiker, og jeg håber så også på et politisk svar og ikke et eller andet underligt juridisk svar: Synes ordføreren, det er i orden, at EU-reglerne tvinger os til at eksportere familieydelse, selv om modtagerens familie ikke opholder sig her i landet? Eller er ordføreren enig med sin partifælle og kandidat til EU-Parlamentet Gunde Odgaard, der mener, at det ikke er rimeligt at sende f.eks. børnechecken ud af landet, fordi det kan misbruges til at trykke lønningerne – det, vi kalder social dumping?

Kl. 14:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Morten Bødskov (S):

Det er et kendt politisk trick, når man sådan har politiske diskussioner, at man, hvis man ikke kan andet, altid kan beskyldes sin modstander for at være embedsmand og ikke være politiker.

Altså, vi har her et EU-samarbejde, som indrømmet Enhedslisten og Socialdemokraterne ser lidt forskelligt på, og en del af det er, at arbejdskraften kan flytte over grænserne. Vi kan søge arbejde uden for landets grænser, og EU-borgere kan komme til Danmark. Kommer der EU-borgere til Danmark, så betaler de skat i landet og får nogle rettigheder og pligter. Er det rimeligt eller urimeligt? Det kan man have lange diskussioner om. Jeg kan sagtens leve med det.

Jeg kan godt forstå, når man lytter til debatten, at nogle kan være lidt forundret over, hvad der er op og ned i det. Jeg synes sådan set, at hvis man er her, man arbejder her, man opholder sig her, er det okay, at det er indrettet på den måde, som det er. Udvikler det sig så negativt, har vi jo sagt meget klart, at så kigger vi på det. Så skal der selvfølgelig sættes ind over for det. Og det er der, hvor vi tager fat i dagpengesystemet – eller et værn for vores dagpengesystem – i en alliance med finnerne, hvis retssagen altså kommer.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Finn Sørensen.

Finn Sørensen (EL):

Tak. Så var min indledning da ikke helt forgæves, for jeg spurgte jo ikke, om ordføreren kunne leve med det. Jeg spurgte, om ordføreren synes, det er rimeligt. Og det, jeg spørger om, er: Synes ordføreren, at det er i orden, at EU-reglerne tvinger os til at eksportere familieydelse, selv om modtagerens familie ikke opholder sig her i landet? Det, jeg spørger om, er, om det er rimeligt, at det er EU-reglerne, der dikterer det.

Det er jo ikke noget, vi har besluttet i det danske Folketing. Jo, på et eller andet tidspunkt, hvor vi er blevet tvunget til det, men det er jo ikke en frivillig beslutning truffet i det danske Folketing, at velfærdsydelser skal kunne eksporteres. Det følger af forordning 883, artikel 67, som hr. Morten Bødskov sammen med sine partifæller har skrevet under på. Det er ikke en beslutning, der er truffet i det danske Folketing. Og det, jeg spurgte om, var, om ordføreren synes, det er rimeligt.

Kl. 14:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:08

Morten Bødskov (S):

Jamen altså, den forordning er jo ikke nogen overraskelse for nogen. Det er jo ikke noget, der bare kommer dumpende ned fra himlen. Der er da taget stilling til det. Jeg kunne forestille mig, at der i den periode, hvor den var til behandling, næppe var noget punkt, der blev mere diskuteret end den.

Regeringen har sagt, at vi, når vi taler om spørgsmålet om forordningen om sociale sikringsordninger, vil vi gå i tæt dialog med Kommissionen og andre EU-lande, med henblik på at sikre, som der står i det forslag til vedtagelse, vi har fremsat, på den ene side medlemsstaternes velfærdssamfund og på den anden side, at der kan opstilles værneregler, hvis det økonomisk er nødvendigt.

Så altså, det er grundlaget for det, og det er grundlaget for de rettigheder og pligter, der er i vores EU-samarbejde. Det, regeringen siger, er, at når det kommer til genforhandling, om man vil, kigger vi på det med de her briller. Jeg synes, det er den rigtige måde at håndtere det på. Det må jeg sige.

Kl. 14:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og den næste spørger er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:09

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Og tak til ordføreren for talen. Det er jo interessant – og det er også glædeligt – at Socialdemokratiet mere og mere nærmer sig Venstre i den her debat. Det er jo ikke så længe siden, at hr. Morten Bødskov besad en ministerpost og mente, at Danmark ikke skulle tilslutte sig det såkaldte firelandebrev, men jeg kan forstå, at der har regeringen også ændret holdning siden da.

Jeg noterer mig, at hr. Morten Bødskov taler om den her sammenhæng mellem ret og pligt, som jeg også selv var inde på, og hvor vi jo deler opfattelsen af, at det er nogle ting, som skal følges ad, og at man skal arbejde for at få adgang til de ydelser, som vi har i så rigt mål i Danmark.

Hvornår? Hvor meget? Mener ordføreren, det er rimeligt, at hvis man arbejder 9 timer om ugen, har man adgang til en ydelse som f.eks. børnechecken?

Kl. 14:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 14:10

Morten Bødskov (S):

Hvornår og hvor meget? spørger Venstres ordfører. Hvis Venstres ordfører gerne vil være med til at følge det her nøjere, hvis han eksempelvis gerne vil have et bedre overblik, gerne vil være med til at sikre, at når det her område skal til genforhandling, arbejder vi for, at vi eksempelvis kan have nationale værnsregler, så kan vi lave en aftale i Folketinget om, at vi op til det fremlægger en årlig status for udviklingen på området for at følge den.

Jeg synes, at Venstre skulle prøve at komme ned fra træet – også for at finde ud af, hvad det er for en tunge, man taler med i den her debat. Og jeg håber, at man så vil tilslutte sig det her forslag til vedtagelse, for det er her, hvor det konstruktive er, og det er her, hvor man ligesom kan finde sammen og få sikkerhed for, at vi på den ene side lever op til de krav og de forpligtelser og de goder, der er med det indre marked, og på anden side selvfølgelig sikrer, at udviklingen er på det rette spor, og at den ikke løber løbsk, og at vi, hvis den løber løbsk, så sætter ind over for det. Det er det, der står, og jeg håber, at Venstre vil tænke sig meget nøje om og tilslutte sig det her forslag til vedtagelse.

Kl. 14:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:11

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak til hr. Morten Bødskov for det. Og jeg må medgive, at der i den grad er dele af den formulering, man har brugt, som jeg jo kan tilslutte mig, al den stund at noget af det hidrører fra min egen hånd. Nu er der jo ikke ophavsret i politik, og det er fint og udmærket, og jo mere af det, jeg skriver, som bliver adopteret af regeringen, des bedre vil det gå for regeringen. Så det kunne da være, det var en god idé.

Men så tilbage til det spørgsmål, som hr. Morten Bødskov ikke svarede på: Er det rimeligt, at man kan modtage en børnecheck og sende den til sine børn i et land, der ikke er Danmark, ved en arbejdsindsats på 9 timer om ugen?

Kl. 14:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:12

Morten Bødskov (S):

Socialdemokratiets holdning er den, at vi skal efterleve EU-retten, og at vi dermed skal efterleve de EU-retlige forpligtelser, vi har. Kernen i det lovforslag, som nu er fremsat af regeringen, er, at der er kommet to domme; ergo har man, hvis man mener, at man skal efterleve de EU-retlige forpligtelser, også forpligtelse til at indrette dansk lovgivning i forhold til det.

Så kan man have lange diskussioner i forlængelse af noget af det, som Venstres ordfører stod heroppe og talte om – det medgiver jeg gerne. Men det afgørende spørgsmål er: Mener Venstre, at man skal efterleve EU-retten eller ej? Det er det, der er det centrale. Det mener regeringen, og det mener Socialdemokraterne. Og hvis vi kan se, at der er en negativ udvikling, har vi også klart signaleret, at så er vi

klar til at tage fat. Og det er det, jeg bare stadig væk vil appellere til Venstre om, altså at man, når man nu ligefrem påstår, at man har copyright på noget af det, som regeringen har fremsat som forslag til vedtagelse, ender med at stemme for, når det er til afstemning her tirsdag i næste uge.

Kl. 14:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Mette Bock, Liberal Alliance.

Kl. 14:13

Mette Bock (LA):

Tak for det. Jeg bliver faktisk mere og mere forvirret, når jeg hører hr. Bødskov tale her, for på den ene side bliver der argumenteret meget principielt, altså ved at spørge, om man skal overholde eller ikke overholde EU-retten, og på den anden side glider vi, jo længere diskussionen skrider frem, desto mere ind i, hvad der er rimeligt, og hvad der ikke er rimeligt. Altså, vedrørende dagpenge er det ikke helt rimeligt, så der vil man gerne støtte op om en retssag, når Finland kommer i gang. Så er der noget med børnechecken. Måske er det ikke rimeligt på et tidspunkt, men hr. Bødskov vil ikke rigtig fortælle noget om, hvornår det så ikke er rimeligt længere.

Så hvis Venstre skulle klatre ned fra træet, skulle Socialdemokraterne måske klatre op af hullet og prøve at stikke fingeren i jorden og følge den debat, der faktisk foregår ikke kun i Danmark, men også i flere andre europæiske lande. Jeg ved godt, at der er flere andre, der har forsøgt at vride et svar ud af hr. Morten Bødskov, men hvad er det egentlig, der skal til, for at vi vedrørende børnecheckproblemet synes, at nu er der faktisk grund til, at vi skal gøre noget? Når der er grund til det på dagpengeområdet – der kan vi godt handle allerede nu, der er det åbenbart ikke rimeligt – hvad er det så, der skal gøres, og hvad er det, der skal til, for at vi, når vi taler børnecheck, også skal til at tage diskussionen op? Der vil jeg gerne have ikke et principielt, men et konkret svar.

Kl. 14:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:14

Morten Bødskov (S):

I forhold til dagpengespørgsmålet handler det jo om, at der er noget, der tyder på, at der kan være optræk til en konkret sag om nogle principper i et dagpengesystem, som set med danske øjne er identisk med de principper, som det danske dagpengesystem bygger på. I den situation har vi sagt meget klart, at vi stiller os skulder ved skulder med finnerne, som det her handler om, i kampen for, at vi kan bevare et dagpengesystem med rettigheder og pligter af den art, vi kender.

I forhold til børnechecken er situationen jo en anden. Der er faldet afgørelser. Der er faldet EU-domme nu. Det er jo det, der er kernen i det lovforslag, som regeringen har fremlagt, og det er der, hvor vi så bare appellerer til, at de partier, der gerne vil have et regeringsansvar, og som jo som grundlag for det tidligere i hvert fald har ment, at de skal overholde EU-retten, nu også besinder sig og kommer ned fra træet og siger: Det skulle vi nok også fortsætte med at gøre, det tror vi er bedst for Danmark.

Så er der spørgsmålet om, hvornår nok så at sige er nok. Det er også det, fru Mette Bock spørger til. Der har vi også klart sagt, at vi nu vil følge og analysere udviklingen, og kommer der et pres eksempelvis på børnechecken, har regeringen også sagt, at den er klar til at se på, hvad vi kan gøre ved det.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Fru Mette Bock.

Kl. 14:15

se sit snit til at bringe problemet om børnechecken op? Er det først, når regningen lyder på 1 mia. kr., at ordføreren vil vågne op og sige, at ok., det er også et konkret problem, mens det indtil da så altså er en principiel problemstilling, hvor vi retter ind efter EU-retten?

Kl. 14:19

Mette Bock (LA):

Det vil altså sige, at når det drejer sig om dagpengesystemet, så vil man have værneregler, fordi der ikke er rimelighed i, at tingene udvikler sig på den måde, de gør. Det kan Socialdemokraterne konstatere allerede nu. Men når det drejer sig om børnechecken, er det et spørgsmål om økonomi. Der er det altså ikke principper, sådan som det var på dagpengesiden. Når det drejer sig om børnechecken, er det et spørgsmål om økonomi. Hvis der er for mange, som sender de her checks ud af landet, så vil Socialdemokraterne på et tidspunkt også arbejde for at få ændret på nogle ting her.

Jeg synes, det er en utrolig slingrende argumentation, og jeg kunne egentlig godt tænke mig mere stringens, men måske er det, fordi man er presset af baglandet og af borgerne i det danske samfund, at det er meget svært at give klare svar på det her. Derfor vil jeg bare opfordre Socialdemokraterne og hr. Morten Bødskov og måske hele regeringen til at blive klar på, om man vil argumentere principielt, eller om man vil argumentere konkret. Hvis man vil argumentere stringent, vil jeg spørge hr. Morten Bødskov helt konkret: Vil man allerede nu fra regeringens side eller fra Socialdemokraternes side tage initiativ til at arbejde på også at kigge på forholdene vedrørende børnechecken og andre velfærdsydelser.

Kl. 14:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:16

Morten Bødskov (S):

Altså, man skal argumentere principielt, konkret eller stringent. Jeg tror, at jeg vil svare klart, at Socialdemokraternes holdning er den, at vi som punkt 1 skal efterleve de EU-forpligtelser, vi har. Det betyder eksempelvis, at når der er domme, der bliver afsagt ved EU-Domstolen, så efterlever vi dem. Som punkt 2 er vi også klar til at se på det i det tilfælde, at en af de her ydelser udvikler sig på en måde, hvor vi får, som det hedder lidt på teknokratsprog, betydelige finansielle ubalancer, altså hvis der er et så stort run på de ydelser, at de bliver et økonomisk problem for Danmark.

Jeg kan ikke se andet, end at det da burde være en landingsbane for et meget, meget bredt flertal i det danske Folketing, måske lige med undtagelse af partier, som pr. definition er imod EU-samarbejdet. Det er da måden at gå til det på. Det handler selvfølgelig både om principper, men også om en konkret tilgang til en udvikling, som man jo er nødt til at tage hånd om, hvis den er uhensigtsmæssig.

Kl. 14:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Hans Andersen, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:18

Hans Andersen (V):

Tak for det. Det er jo en interessant debat. Vi prøver at få et principielt svar på, hvad der er ordførerens holdning til spørgsmålet om børnepenge, børnechecken. Vi får så det principielle svar – eller var det det konkrete svar, for det er jo lidt svært, hvis man sidder og følger med i debatten, at forstå linjen – at nu er det først, når man i Danmark oplever, at det er et nationaløkonomisk problem af en vis størrelsesorden, at der skal ses på det. Er det så, når det er 1 mia. kr., er det, når det er 2 mia. kr., eller når det er 3 mia. kr.? Er det først i det øjeblik, at regeringen sådan set vil se nødvendigheden af det og

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:19

Morten Bødskov (S):

Altså, jeg tror nu ikke, at mine svar har været mere uklare end de spørgsmål, der bliver stillet her; det har de forhåbentlig ikke. For Socialdemokraterne er det sådan set meget enkelt – og det er det, jeg har svært ved at forstå at Venstre ikke bakker op om – og det er, at vi er med i et EU-samarbejde. Jeg er helt enig med hr. Jakob Ellemann-Jensen i, at det på en hel række områder jo altså er en klar fordel for dansk erhvervsliv, for danske arbejdspladser og for Danmark som sådan. Og i forlængelse heraf efterlever vi så EU-retten og de EU-retlige forpligtelser, vi har. Inden for disse rammer kan man jo så følge tingene, man kan overvåge tingene. Man kan eksempelvis sige, at man bakker op om regeringens initiativ i forhold til at støtte op om finerne, hvis der kommer en sag mod Finland på grund af deres dagpengesystem. Man kan også tilslutte sig det, som regeringen har foreslået i det her forslag til vedtagelse, altså at der kommer en årlig redegørelse, som gør, at man kan holde øje med udviklingen.

Så kan man måske også, når man diskuterer det her spørgsmål om velfærdsydelserne – den såkaldte velfærdsturisme – have det som et udgangspunkt, at der ikke er noget problem i kroner og øre. Og det er så det, jeg er lidt usikker på om Venstre stadig har som et udgangspunkt, men man må jo lytte til hr. Jakob Ellemann-Jensen, når han siger, at der ikke er noget problem. Og der er det bare, jeg stadig er ét stort spørgsmålstegn, når det gælder, hvad det i grunden er Venstre mener. Regeringens og Socialdemokratiets holdning synes jeg sådan set er meget klar; det står at læse i det her forslag til vedtagelse.

Kl. 14:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning? Nej, det er først hr. Hans Andersen. Værsgo.

Kl. 14:20

Hans Andersen (V):

Tak for det. Der blev stillet et spørgsmål, der helt konkret var, hvor mange timer ordføreren finder det er rimeligt at man skal arbejde her i Danmark for at få adgang til børnepenge. Det var et helt konkret spørgsmål, som blev stillet for 10 minutter eller et kvarter siden, og der er endnu ikke kommet noget svar. Jeg synes bare, at ordføreren skal have lejlighed til konkret at forholde sig til det spørgsmål. Og han skal ikke bare besvare det med, at man må henholde sig til EU-retten, men sige, hvor mange timer det konkret er. For jeg synes sådan set, at det med ret og pligt er noget, man i regeringspartiet Socialdemokratiet bryster sig meget af. Så hvornår er der en sammenhæng her mellem ret og pligt? Er det 9 timer? Er det 18 timer? Eller hvor lang tid synes ordføreren det er rimeligt man skal arbejde for at få adgang til børnepenge?

Kl. 14:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:21

Kl. 14:24

Morten Bødskov (S):

Jamen det er, vil jeg sige til hr. Hans Andersen, sådan set meget enkelt, når det gælder de ting, der er med hensyn til børnechecken. De personer, der kommer til Danmark for at arbejde, betaler skat her, og de får den rettighed, altså at de kan få børnecheck; det er en del af den her EU-forordning. Så kan Venstre godt have en eller anden mere eller mindre filosofisk diskussion om, hvorvidt det er 9 timer, 18 timer, 27 timer, 30 timer, 40 timer, 4 måneder, 5 måneder, ½ år, eller hvad det er, man kan finde på at sige, og det må man gerne have. Men på bundlinjen er der bare det spørgsmål, om Venstre mener eller ikke mener, at man skal efterleve EU-retten. Det er sådan set meget enkelt, og så kan man godt forsøge at tage den anden diskussion. Men hvis man mener, at vi skal efterleve EU-retten, så er den diskussion, som man forsøger at rejse, i forhold til om det er 9 timer, 18 timer, 27 timer, 30 timer, 40 timer, 4 måneder eller ½ år, sådan set knap så relevant, hvis jeg må være så fri.

Kl. 14:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:22

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Det er jo som bekendt, som det også er nævnt flere gange, 9 timer, man skal arbejde på en god avisrute, så er man berettiget til at få bl.a. børnecheck. Hr. Morten Bødskov siger, at det jo i princippet er ligegyldigt, for vi skal bare rette ind efter EU-reglerne. Men det spøjse er jo, at de 9 timer ikke er defineret i EU-retten. Det er ikke defineret i nogen lovgivning; det er bare en praksis, at man har sagt, at det skal være 9 timer. Og den praksis kan vi vel ændre. Derfor er det jo interessant at spørge regeringspartierne: Hvor meget skal man bidrage med i Danmark, før man også kan være berettiget til at få ydelserne, som man jo fra Socialdemokratiets side synes er en god idé? Er en god avisrute nok? Og man kan altså ikke bare henviser til EU-reglerne, for EU-reglerne definerer ikke de 9 timer. Det er bare en praksis, og den praksis kan vi vel politisk vælge at sige at vi laver om. Det kan jo så være 30 timer, eller hvad det nu skal være. Derfor er det jo interessant at vide, hvad holdningen til det er: Hvor lang tid skal man bidrage for at kunne få ydelserne?

Kl. 14:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:23

Morten Bødskov (S):

Jeg tager det som en selvfølge, at der er en lige linje mellem den praksis, som er gældende på området, og så det, som EU-retten foreskriver. Derfor er det altså – igen – meget enkelt: Mener man, at man skal efterleve EU-retten, ja, så indstiller man selvfølgelig sin praksis efter det.

Jeg forstår da godt, at folk kan være spørgende og forundrede og andet. Men virkeligheden er den, at når det er folk, der kommer her og arbejder, folk, der også opholder sig i Danmark, folk, der betaler skat i Danmark, ja, så er der de rettigheder og de pligter forbundet hermed. Og så har regeringen jo sagt i det forslag til vedtagelse, vi har lavet, at vi er klar til at følge området, nærstudere det faktisk, og hvis der er noget, der udvikler sig meget uhensigtsmæssigt, ja, så er vi klar til at sætte ind over for det også. Så skal det være sådan, at der selvfølgelig også skal sættes ind på en hel række andre områder, eksempelvis, som jeg svarede hr. Nikolaj Villumsen, omkring indsatsen mod social dumping. Der kunne vi jo godt tænke os, at Dansk Folkeparti også var lidt mere aktive.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 14:24

Dennis Flydtkjær (DF):

Et lidt andet spørgsmål: Socialdemokratiet vil jo godt gøre noget, når det gælder dagpenge, som også har været en del af debatten, men ikke noget, når det gælder børnecheck, medmindre det bliver en væsentlig økonomisk ubalance – så vil man godt. Jeg vil ikke spørge om, hvornår den økonomiske ubalance kommer; jeg vil bare spørge, hvad man så har tænkt sig at gøre. Hr. Morten Bødskov siger jo ofte i den her debat, at man selvfølgelig skal følge EU-retten. Men hvad nu, hvis den økonomiske ubalance bliver for stor, hvad er det så, man vil gøre? Vil man så ikke følge EU-retten? Hvad er det for nogle initiativer, man foreslår? Rent politisk kunne det jo så godt være, der var et flertal i Folketinget, der vil gøre det, noget før regeringen ville. Men hvad er det, man vil gøre? Skal vi så tage domstolsvejen, eller hvad skal man gøre? Lige nu vil man jo ikke gøre noget.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:25

Morten Bødskov (S):

Det passer jo simpelt hen ikke. Hvis hr. Dennis Flydtkjær læser det forslag til vedtagelse, som regeringen har fremsat, kan han se, at der jo står nøjagtig, hvad det er, vi vil gøre. Der står direkte, at i forbindelse med revisionen af den her forordning – som hedder, for teknikerne, 883/04 – som omhandler det, vi her taler om, altså sociale sikringsordninger, så opfordres regeringen til at gå i dialog med Kommissionen og andre EU-lande med henblik på at sikre medlemslandenes velfærdssamfund og opstille værneregler, om økonomisk nødvendigt. Det står lige nøjagtig her. Så derfor: Hvis Dansk Folkeparti også har interesse i det, synes jeg, Dansk Folkeparti skulle tilslutte sig det forslag til vedtagelse, som regeringen har fremsat. Så er vi snart ved at have hele Folketinget bag. Det kunne være dejligt, for det er vigtigt, at Danmark fortsat er centralt placeret i vores EU-samarbejde.

Kl. 14:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det til ordføreren. Så er det en ny ordfører. Det er fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:26

(Ordfører)**Pia Adelsteen (DF):**

Tak for det, formand. Først tak til Enhedslisten for at rejse forespørgslen over for udenrigsministeren, selv om jeg godt nok undrede mig over svaret, som jeg synes var et ikkesvar. For spørgsmålet går jo lidt på, hvilke muligheder vi i Danmark har for selv at bestemme over reglerne for udlændinges adgang til velfærdsydelserne. Og ja, det har vi jo, når det er tredjelandsborgere, så har vi en del selvbestemmelse, men det har vi så sandelig ikke, når det drejer sig om EU-borgere. Det fremgik jo for så vidt også af svaret, kan man sige. Men der er heller ikke planer om at udvide mulighederne. Sådan opfatter jeg svaret fra udenrigsministeren; man har ikke tænkt sig at gøre noget.

Jeg synes egentlig, det træder klart frem, når vi så hører Socialdemokraternes ordfører. For når der bliver spurgt til, hvor meget man skal arbejde for at være berettiget til f.eks. en børnecheck, ja, så er praksis lige nu 9 timer, men man har reelt ikke tænkt sig at gøre no-

get som helst for at finde en mere rimelig løsning for at undgå at sende børnechecks til børn, der ikke bor i Danmark. Man har ikke tænkt sig at gøre noget. Man henholder sig til, at man vil overholde EU-retten, og det er for så vidt fint nok – lov er lov, og selvfølgelig skal man overholde de regler, der nu engang gælder. Men selv om der er en lov, er det da trods alt alt andet lige sådan, at når man er politiker, så er man jo gået ind i politik for at ændre nogle ting, man ikke er tilfreds med. Det får mig så til at tro på, at der i hvert fald er en regering her, som synes, at det med at sende børnechecks ud af landet og den eksisterende regel eller eksisterende praksis med 9 timers arbejde er helt i orden. For man har i hvert fald ikke tænkt sig at gøre noget. Det hørte vi statsministeren sige i løbet af ugen: Man vil ikke gøre noget i forhold til børnechecken, så længe det ikke giver en økonomisk ubalance – et ord, jeg i øvrigt hader; vi hører det tit i forbindelse med EU-arbejdet.

Man vil støtte Finland, fordi der kommer en dagpengesag. Men reelt kunne man jo sætte et eksempel op med en person, en EU-borger, der kommer til Danmark, arbejder 7 timer om ugen og så siger: Jamen jeg vil altså også have en børnecheck, og så kan det godt være, at praksis er 9 timer, men nu vil jeg føre en sag. I stedet for at regeringen lidt proaktivt gik ind og sagde, at det her ville man altså gøre noget ved, for det kan skabe et problem på længere sigt, så sætter man sig ned og gør ingenting. Ingenting. Det er altså et stort problem.

Der kører p.t. en sag i Tyskland, som handler om kontanthjælp. Jeg kunne godt undre mig over, hvor regeringen er henne i den sag? Vil man hjælpe dernede? Vil man hjælpe tyskerne i forbindelse med de sager om kontanthjælp? Det har vi ikke hørt noget om. Det er altså lidt mærkeligt, at man synes, at det er rimeligt med den her forordning 883, som jo er det største problem. Jeg ved godt, at man har sagt ja til den, det har alle unionspartierne i Danmark – sagt ja til den, da den blev vedtaget. Men alt andet lige burde man jo gøre noget, fordi det giver et problem eller i hvert fald en udfordring i forhold til de danske velfærdsydelser.

Så er der en ting, som godt kan undre mig. Når vi taler EU-sager her, får vi altid at vide, at de her EU-borgere, der kommer til Danmark, er en stor gevinst. En ting er, at vi skal udbetale velfærdsydelser osv. Noget andet er, at der altså er lavet en beregning, der viser, at når vi får EU-borgere fra østlandene, jamen så koster det rent faktisk den danske stat 600 mio. kr. om året. Den beregning er lavet, og det er vel at mærke ud fra tal, som er fra 2011, hvor der var omkring 70.000 borgere – østarbejdere, skal jeg præcisere, fra de ti østlande. Der var omkring 69.500 østarbejdere i Danmark, og der er et svar fra vores finansminister, hvor der står, at det gav et mindre underskud på omkring 600 mio. kr. årligt. Men tallet i 2013 er omkring 90.000 østarbejdere. Så hvad er tallet nu? Derfor er det noget af en påstand, hver gang vi har de her debatter, at det, at der er den fri bevægelighed, er og bliver en gevinst, for det ved vi reelt ikke, også fordi mange af de ydelser, vi leverer, er forbundet med en stor usikkerhed, når vi taler velfærdsydelser.

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er under al kritik, at regeringen ikke går ind og siger: Vi har en udfordring, vi tager alle velfærdsydelserne op, og vi begynder at arbejde på at få ændret de her regler, sådan at vi i Danmark kan bevare vores velfærdssystem. Det burde man gøre, helt klart.

Jeg har et forslag til vedtagelse fra Dansk Folkeparti, som jeg ønsker at læse op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at antallet af borgere fra andre EU-lande, der får børnecheck, børnetilskud, SU og andre velfærdsydelser, er eksploderet. Hver gang vi får nye tal på området, viser de endnu en voldsom stigning. Det er dybt kritisabelt, at regeringen ikke vil fore-

tage sig noget som helst for at beskytte de danske velfærdsydelser som børnecheck, børnetilskud, SU osv. På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til hurtigst muligt at tage initiativer til at sikre de danske velfærdsydelser og den danske velfærdsstat.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 27)

Kl. 14:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Også dette forslag indgår i den videre forhandling.

Har ordføreren mere? Nej. Der er et par korte bemærkninger, og den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 14:32

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Ordførerens partiformand, hr. Kristian Thulesen Dahl, har udtalt, at man skal betale skat i Danmark i 7 år, før man kan få velfærdsydelser i Danmark. Hvis nu Dansk Folkeparti bestemte, skulle det være sådan. Det er fair nok, det er et synspunkt.

Så spørger jeg: Er det rimeligt, at folk skal betale skat, men ikke kan få de samme rettigheder som andre skatteydere? Det næste spørgsmål er: Er det fornuftigt? Det betyder jo, at udlændinge her i landet i 7 år ikke kan få kontanthjælp, dagpenge, børnecheck og familieydelser. Er det nu fornuftigt? Vil en sådan politik ikke medføre, at man får en gruppe mennesker i det her samfund, der i perioder ikke har noget som helst at leve af – og som derfor vil tage til takke med et hvilket som helst arbejde til en hvilken som helst uendelig lav løn – og vil det ikke medføre et voldsomt pres på løn- og ansættelsesvilkår på det danske arbejdsmarked?

Kl. 14:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:33

Pia Adelsteen (DF):

Jeg tror egentlig, at det, der er vigtigt at forstå, er ønsket om, at folk bidrager til systemet, når de kommer hertil. Man kommer, man bidrager, man betaler noget skat, og så får man en rettighed. Det er lidt, som hvis man er arbejdsløs: Hvis man er dansker og har arbejde i Danmark, skal man altså have arbejdet x antal timer i en vis periode for at få ret til dagpenge. Og det, som vi mener, er bare, at en udlænding også skal opfylde det, altså at man ikke ligesom kan tage sin optjening fra et andet land med. Jeg tror, det er det, der er vigtigt at forstå. Det er ikke et spørgsmål om, at vi på nogen måde ønsker løndumping.

I øvrigt blev jeg lidt fortørnet over, at ordføreren sagde, at man kan tage et hvilket som helst job. Jeg mener altså, at hvis der er nogle job at få, skal man da tage dem, hvis man er arbejdsløs – det er vel for pokker en måde at bidrage til netop det danske velfærdssystem på.

Kl. 14:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:34

Finn Sørensen (EL):

Jamen jeg må lige spørge igen: Er det rimeligt, at man forlanger af mennesker, at de skal betale skat her i Danmark – ovenikøbet i 7 år – uden at de kan få del i de goder, der normalt følger med, når man betaler skat. Og det andet er: Er det fornuftigt? Det vil jo medføre, at en stor gruppe mennesker ikke har noget at leve af, hvis de bliver arbejdsløse eller syge, og at de jo derfor enten må begå kriminalitet eller være meget aktive inden for det, vi kalder løndumping, for over-

hovedet at få et eller andet at leve af. Det var spørgsmålene: Er det rimeligt? Er det fornuftigt?

Kl. 14:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Pia Adelsteen.

Kl. 14:35

Pia Adelsteen (DF):

Det, der er rimeligt, er, at når man får adgang til de danske ydelser, skal man også have bidraget. Og det, jeg egentlig forsøgte at forklare før, var, at så skal man opfylde de krav, som også stilles til danskere, nemlig x antal arbejdstimer for at få dagpenge osv. osv. Krav, der stilles til danskere, skal en udlænding også opfylde.

Kl. 14:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten.

Kl. 14:35

Nikolaj Villumsen (EL):

I dag fremsætter vi jo, hvad vi vil, fra de forskellige partiers side, og der er så et forslag fra Dansk Folkepartis formand, der siger, at man skal have været 7 år i Danmark. Altså, der er i Danmark lige nu et kæmpe problem med social dumping. Der er rigtig, rigtig mange danskere, der føler sig pressede og føler, at bunden er gået ud af det danske arbejdsmarked. Og der er arbejdsgivere, der groft udnytter, at østeuropæiske arbejdere vil falbyde sig selv for ingen penge.

Det, som Dansk Folkeparti foreslår, fører jo lige præcis til, at der kommer til at stå nogle mennesker med absolut ingen indkomst, og som med Dansk Folkepartis ord i dag så skal tage et job – altså, skal tage et job til hvad for en løn? For det, Dansk Folkeparti står og siger, er jo, at bunden skal ryge ud af det danske arbejdsmarked, og det undrer mig. Er det virkelig det, Dansk Folkeparti vil?

Kl. 14:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Pia Adelsteen (DF):

Nej, det er det altså ikke. Og jeg mener heller ikke, det er det, der er blevet sagt. Det, som vi siger, er, at den arbejdsmodel, vi f.eks. har i Danmark, hvor man har overenskomster osv., selvfølgelig skal overholdes; mindstelønningerne skal overholdes. Man skal jo ikke komme udefra og lave løndumping, bestemt ikke – under nogen omstændigheder. Men det er jo også rimeligt at forlange, når folk kommer udefra og kommer til Danmark, at de så har bidraget til det danske velfærdssystem, inden de får en ydelse – egentlig på samme vilkår som danskere; altså, hvis man vil have dagpenge, optjener man retten til dagpenge i Danmark. Det må være rimeligt.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 14:37

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen der er jo ingen mindsteløn i Danmark; der er ingen lovfast mindsteløn i Danmark. Der er overenskomster. Og vi har det problem, at de overenskomster bliver undergravet af social dumping, og den sociale dumping vil da lige præcis eksplodere, hvis Dansk Folkeparti kommer igennem med det, som Dansk Folkeparti vil, altså at man skal være 7 år i Danmark, betale skat i 7 år, før man kan blive berettiget til dagpenge, kontanthjælp og sociale ydelser. Du vil få et

B-hold, der er fuldstændig desperate, og som, når der ingen mindsteløn er, falbyder sig selv for ingenting til grådige arbejdsgivere.

Er det virkelig det, Dansk Folkeparti vil? Det undrer mig rigtig, rigtig meget, og jeg tror, det undrer rigtig mange danskere, der går og føler, at deres job er presset, der går og føler, at deres løn- og arbejdsvilkår er pressede, og at det, der kommer fra Dansk Folkeparti – det er selvfølgelig en kritik af EU, og det tror jeg vi er rigtig mange der kan følge – er et forslag om, at der faktisk skal være endnu mere social dumping, end tilfældet er i dag. Det undrer mig.

Kl. 14:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:38

Pia Adelsteen (DF):

Men jeg beder bare hr. Nikolaj Villumsen om at høre, hvad det er, jeg siger. Det her er jo ikke et forslag om, at vi ønsker social dumping. Det er et forslag, hvor vi siger: De, der kommer til Danmark, skal altså bidrage til det danske system, før de kan få nogle velfærdsydelser.

Jeg er godt klar over, at Enhedslisten skyder al skylden på arbejdsgiverne, men jeg mener slet ikke, det er tilfældet. Jeg ved godt, at der er nogle hår i suppen, det er der de fleste steder, men der er også nogle arbejdere, der snyder – altså, sådan er det. Så der er hår i suppen alle steder. Og selvfølgelig skal vi bekæmpe social dumping, men jeg mener ikke, at det her forslag gør, at der bliver mere social dumping. Det er Enhedslistens udlægning.

Kl. 14:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Camilla Hersom, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Jeg vil starte med at takke Enhedslisten for at rejse denne forespørgselsdebat om et stærkt diskuteret emne. Jeg synes, det er rigtig godt, at vi også får lejlighed til at tage diskussionen her i Folketingssalen.

Forhandlingen angår som bekendt Danmarks muligheder for selv at bestemme over reglerne for udlændinges adgang til danske velfærdsydelser. Og anledningen til at rejse debatten er den overordnede diskussion om den fri bevægelighed og de rettigheder, EU-borgere har i Danmark, og som danskere har i andre EU-lande.

For Det Radikale Venstre er den fri bevægelighed en fantastisk frihedsrettighed. Tænk, at det er lykkedes 28 lande at åbne deres arbejdsmarkeder for hinanden. Det giver muligheder for den enkelte, og det skaber vækst, velstand og udvikling på tværs af kontinentet. Den fri bevægelighed er en historisk bedrift. For at den kan virke, og for at der skal være en reel tilskyndelse for mennesker til at søge ledigt arbejde i andre lande, kræver det naturligvis adgang til sociale rettigheder. Og der er det europæiske samarbejde sådan indrettet, at man er dækket på lige vilkår med borgerne i det land, man arbejder i. Det er et enkelt og retfærdigt princip.

I Danmark kan vi selvfølgelig indrette vores velfærdsordninger, som vi ønsker. Det er jo det, der er forespørgselsdebattens spørgsmål. Men vi kan ikke diskriminere andre EU-landes borgere, hvis de har arbejde og betaler skat her i landet. Det, der gælder for en dansker, gælder også for en tysker, en italiener, en lette eller en polak. Men vi er ikke forpligtet til at forsørge andre end vores egne borgere, medmindre vandrende arbejdstagere har været så længe her i landet, at de har optjent retten til f.eks. kontanthjælp eller har forsikret sig selv mod arbejdsløshed via en a-kasse.

EU er et fælles arbejdsmarked, EU er ikke en social union. Vi skal som borgere kunne flytte efter arbejde, men ikke efter offentlig forsørgelse. Det er der heldigvis heller ikke noget der tyder på at mennesker gør. De EU-borgere, der findes i Danmark, kommer jo for at studere eller arbejde, og hvis de bidrager til velfærd, skal de selvfølgelig også have adgang til velfærd. Det skulle da bare mangle, at man beder folk om at opfylde deres forpligtelser, herunder at betale SKAT, uden at anerkende deres rettigheder.

Vi skal ikke acceptere svindel og bedrag, det er selvsagt, men det er der altså heller ikke noget der tyder på er tilfældet i dag. Vi skal naturligvis også have øje for, hvordan tingene udvikler sig. Jeg tror, vi kan være ret sikre på, at der i de kommende år vil være øget fokus på betydningen for nationale velfærdssystemer i den europæiske diskussion og i tilrettelæggelsen af de fælles EU-regler. Der vil Danmark selvfølgelig spille en aktiv rolle. Og vi har som alle andre medlemslande al mulighed for at påvirke de fælles EU-regler. Vi kan så derudover indrette vores egne regler, som vi ønsker det, og vi kan ændre vores regler, som vi ønsker det – fuldstændig som vi har gjort det med SU'en, og som vi i mit parti, Radikale Venstre, altid har været parate til, når vi fandt behov for det. Men vi kan ikke diskriminere andre landes borgere, hvis vi ønsker at være en del af det indre marked. Vi anerkender de rettigheder, det medfører, og vi tror på Europa.

Kl. 14:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er et par spørgsmål. Den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:42

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren. Det der med diskrimination er vi jo enige om. Det, jeg spørger om, er, hvad det er for nogle regler, der efter Det Radikale Venstres opfattelse skal laves om. Og hvad er det for nogle værnsregler, man taler om i det fælles forslag til vedtagelse, som De Radikale, Socialdemokraterne og SF har fremsat? Og indbefatter de værnsregler også krav om traktatændringer?

Kl. 14:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Camilla Hersom.

Kl. 14:43

Camilla Hersom (RV):

Det var tre spørgsmål på en gang, men jeg vil tage dem i rækkefølge, og så kan vi måske vende tilbage til nogle af dem, hvis jeg ikke når hele vejen igennem.

Vi mener ikke, der er nogen nuværende regler, der skal ændres. Vi synes jo i mit parti, at det er rimeligt, at folk, når de bidrager i Danmark, også får adgang til danske børnepenge. Det, regeringen klart siger, er, at den sag, der tilsyneladende kommer til at køre i Finland, vil man intervenere i, men der er jo ingen, der kender udfaldet af den sag. Den sags udfald ønsker vi at påvirke ved at intervenere, fordi de finske dagpengeregler på nogle områder minder meget om de danske. Så det er en mulighed, at der bliver et område der, som vi vil prøve at påvirke, alt hvad vi kan. Men de regler, der gælder i dag, har vi jo ikke noget problem med.

I forhold til værnsreglerne synes jeg, man skal lægge mærke til det, der står i forslaget til vedtagelse – og nu håber jeg godt nok, at jeg har fået det med herop. Sætningen lyder:

»I forbindelse med revisionen af forordning 883/04 om sociale sikringsordninger opfordres regeringen til at gå i dialog med Kommissionen og andre EU-lande med henblik på at sikre medlemslandenes velfærdssamfund og opstille værnsregler om økonomisk nødvendigt.«

I det ligger der jo, at det, der er vores tilgang til det, er, at vi hele tiden holder øje med udviklingen – det gør vi jo også på alle mulige andre områder – og hvis vi synes, der er et problem, vil vi ændre på sagerens tilstand. Men vi synes ikke, der er noget problem for nuværende.

Kl. 14:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:45

Finn Sørensen (EL):

O.k., jeg konstaterer, at Det Radikale Venstre ikke synes, der er noget problem. Det er jo så det.

Så må jeg bare spørge: Betyder det så også, at Det Radikale Venstre er fuldstændig enig i de to principper, som vi faktisk slås med her, nemlig det såkaldte sammenlægningsprincip, altså at man skal medregne perioder optjent i andre EU-lande, og det, man kunne kalde eksportabilitetsprincippet, altså det der med, at man skal udbetale ydelser til EU-borgere, hvis de har opnået ret til dem i Danmark, også selv om de ikke længere opholder sig i Danmark? Synes Det Radikale Venstre, det er helt i orden? Det er sådan set bare det, der er mit spørgsmål, for det er jo det, der giver problemerne i den situation, vi nu er kommet i.

Kl. 14:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:45

Camilla Hersom (RV):

Ja, vi er enige i de to principper, men vi anerkender ikke, at der er et problem. Der er ikke noget, der tyder på, at der er et problem. De EU-borgere, som kommer til Danmark og bidrager i Danmark, har så nogle rettigheder, men det regnestykke er positivt for Danmark. Vi har behov for den arbejdskraft; det bidrager til vores velstand, til vores velfærd, og jeg synes, det er helt mærkeligt, at et parti som Enhedslisten vil nægte mennesker, der arbejder og betaler skat, de rettigheder, de har krav på.

Kl. 14:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Pia Adelsteen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:46

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg er lidt forundret, for jeg kan forstå på det hele, at Det Radikale Venstre overhovedet ikke mener, der er noget problem i at sende 95 mio. kr. om året som børnecheck til børn, der ikke bor i Danmark. Det er så fair nok.

Men det, der så undrer mig, er, at man også bliver ved med at påstå, at det rent faktisk giver et overskud at have arbejderne fra andre EU-lande i Danmark, når man vel at mærke kan se et svar, som er givet fra vores finansminister i slutningen af februar, som helt klart viser, at det giver et underskud på 600 mio. kr. om året. Mener ordføreren slet ikke, at det er et problem?

Altså, det er så arbejderne fra de ti østeuropæiske lande, der giver et underskud. Og så kan det godt være, at det samlet set giver et overskud, men det ville jo være langt bedre, hvis man så ikke havde det underskud. Så meget regning har jeg da lært. Synes ordføreren ikke, at det er et problem?

Kl. 14:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:47

Camilla Hersom (RV):

Jeg kender ikke til det konkrete svar, som ordføreren også fremhævede i sin egen ordførertale. Jeg vil meget, meget gerne se nærmere på det. Jeg har ikke set andet i den tid, vi sammen har siddet i Europaudvalget, end at alle beregninger viser, at det giver Danmark et absolut overskud med den fri bevægelighed inden for EU.

Så jeg vil meget gerne have lejlighed til at læse ikke bare svaret, men også spørgsmålet, og finde ud af, hvordan det præcis er opgjort. Og jeg vil opfordre alle, der interesserer sig for den her debat, til at gøre det samme.

Kl. 14:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Pia Adelsteen, værsgo.

Kl. 14:48

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jamen det er fint; jeg kan godt forstå, at det nogle gange kan være svært at forholde sig til nogle opgørelser, når man ikke selv har læst svaret. Men jeg kan da også huske den opgørelse – som jeg også har set – hvor det gav et overskud. Der stod der også i svaret, at udgifterne var forbundet med stor usikkerhed, idet det var meget svært at beregne alle de sociale ydelser. Og så ved jeg ikke rigtig, om man kan bruge det svar til noget. Det kan man muligvis godt.

Men så kan jeg spørge på en anden måde: Når nu ordføreren har læst det her svar – og hvis det er helt korrekt, og det er, som jeg siger osv. – vil det så få ordføreren til at ændre holdning i forhold til rimeligheden af f.eks. at sende børnecheck ud af landet?

Kl. 14:48

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes, at det, der er det helt afgørende i den her diskussion, er, at den fri bevægelighed og det, at vi har den mulighed som borgere, jo skal være en gevinst for landene. Og det er – efter alt, hvad jeg har læst og fået i hænderne i min tid som ordfører – en gevinst for Danmark.

Hvis det ikke er en gevinst, er det jo en hel anden situation; selvfølgelig er det da det. Altså, vi har jo ikke oprettet den fri bevægelighed kun for at være gode ved hinanden. Det er jo, fordi det skal skabe velstand og vækst for de lande, der åbner deres arbejdsmarked. Og det er jo det, der er hele pointen.

I den forstand er der jo meget fundamental forskel på den status, man har som vandrende arbejdstager, netop fordi man bidrager, og så den status, vi har som almindelige danske statsborgere, hvor vi jo har en grundlovsforpligtelse til at tage os af hinanden, hvis nogle ikke kan forsørge sig selv.

Kl. 14:49

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:50

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg tror, der opstod en misforståelse før hos den radikale ordfører, som sagde, at Enhedslisten nægter folk rettigheder. Nej, vi foreslår faktisk, der skal være lige vilkår. Men nok om Enhedslisten.

Ordføreren sagde også, at grunden til, at man fra regeringens side ikke vil gøre noget i forhold til børnepengene, er, at man i modsætning til dagpengene ikke kan se noget problem med børnechecken.

Man ser altså ikke noget problem i, at børnechecken kan blive brugt til social dumping, når den sendes ud af Danmark. Er det virkelig korrekt? Ser regeringen slet ikke noget problem der? Overhører man den meget store bekymring for, at det, at børnechecken sendes ud af Danmark, lige præcis bliver brugt til social dumping rundtomkring på de danske arbejdspladser?

Kl. 14:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Camilla Hersom (RV):

Vi er imod social dumping. Vi mener, man skal bekæmpe social dumping, og hvis børnechecken bruges til løntrykkeri, hvad jeg kan forstå Enhedslisten mener der er mange eksempler på – jeg tror nu ikke, der er så mange – så skal man selvfølgelig bekæmpe det. Jeg synes, det er rimeligt nok, at man, når man tager et job i Danmark, bliver oplyst om, hvad skatteprocenten er, og hvilke forskellige fradrag og ordninger der hører med til at betale skat i Danmark – herunder børnechecken.

Men det skal selvfølgelig ikke bruges til at trykke lønniveauet i Danmark, slet ikke. Jeg mener bare ikke, at vi bekæmper det ved at begrænse EU-borgernes rettigheder. Jeg mener, at vi bekæmper det ved at sætte ind over for social dumping og sikre, at folk selvfølgelig får den løn, de har krav på, og – hvis de har børn – den børnecheck, de har krav på, når de har betalt den danske skat.

Kl. 14:51

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Nikolaj Villumsen, anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:51

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen nu er situationen jo, at det forlyder, at eksempelvis vikarbureauer bruger det, at man lige præcis kan få børnechecken og sende den ud af Danmark, til at rekruttere østeuropæere, der så arbejder underbetalt i Danmark. Så bekymringen er reel, problemet er der.

Regeringen siger, at problemet findes på dagpengeområdet, og der ønsker man politisk handling. Men i forhold til børnechecken ønsker regeringen ikke politisk handling. Hvorfor gør man ikke det, når vi i den her sag tydeligvis har at gøre med et problem med social dumping?

Kl. 14:52

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Camilla Hersom (RV):

Jeg mener absolut, at man må anerkende, at vi altså har nogle udfordringer med social dumping, og at det skal bekæmpes. Men jeg anerkender ikke, at løsningen er at lave den ændring i børnechecken, som Enhedslisten foreslår. Jeg synes, at social dumping må bekæmpes, ved at man går en anden vej. Og jeg synes faktisk, det er rimeligt, at man – uanset om man er EU-borger, dansker eller marsmand – ved, hvad det præcis er for nogle vilkår, man siger ja til, når man søger et arbejde et sted. Og til det hører selvfølgelig hele bruttopakken: Hvordan er vilkårene på det arbejdsmarked? Hvad medfører det? Hvilken skattesats skal man betale osv.? Løsningen på problemet med social dumping er ikke at fratage EU-borgerne nogle rettigheder, de har krav på. Løsningen ligger et andet sted. Men jeg er da enig med Enhedslisten i, at vi skal bekæmpe social dumping. Selvfølgelig skal vi det, og det mener jeg i øvrigt også at regeringen er godt i gang med.

Kl. 14:53

Kl. 14:56

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Næste ordfører i talerrækken er fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF. Værsgo.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at SF står vagt om det danske velfærdssamfund, samtidig med at udlændinge, der kommer hertil, arbejder og betaler skat, selvfølgelig skal have de samme rettigheder som alle andre. På det punkt skaber EU-samarbejdet en række udfordringer for Danmark, men det handler jo om at finde en holdbar balance mellem to bærende principper, nemlig henholdsvis EU-samarbejdet med retten til fri bevægelighed for arbejdskraften, og det, at den danske velfærdsmodel kan fortsætte, da den er skattefinansieret. Det kræver, at vi ikke bare forholder os til misbrug, men også til uhensigtsmæssig brug de steder, hvor adgangen til velfærdsydelser enten giver meget store udgifter eller i sig selv virker urimelig.

Arbejdskraftens fri bevægelighed er ikke til diskussion for SF, men som politikere må og skal vi forholde os til, at den kan have konsekvenser for et velfærdssystem som det danske, specielt i forhold til økonomien og ikke mindst følelsen af ret og rimelighed. Et skattefinansieret velfærdssamfund kan kun opretholdes, så længe der er opbakning til det. Det er en udfordring, som regeringen bør tage op i EU-regi. Man bør samle ligesindede lande og rejse spørgsmål om de særlige udfordringer, som den fri bevægelighed rejser for skattefinansierede velfærdsmodeller. For SF er det helt centralt, at der er plads til forskellige velfærdssamfund i EU, og det er en diskussion, Danmark skal være med til at løfte både nationalt og i EU.

Men bag diskussionen om EU og velfærdsydelser ligger der en vigtig diskussion om, hvordan EU er indrettet, og det skyldes jo især udvidelsen af den oprindelige union. EU er et fællesskab af meget forskellige lande. EU-dommene, som vi har diskuteret det seneste halve år og specielt den seneste tid, er udfordrende i forhold til et Europa med så mange forskelle. Disse domme og EU-retten er møntet på en række homogene lande med nogenlunde samme indkomst og velfærdsydelser og skattesystemer. Kort sagt handler det i bund og grund om balancen mellem fri bevægelighed, og hvor langt velfærdsstaten kan strække sig.

SF understreger vigtigheden af den fri bevægelighed som en grundpille i EU-samarbejdet. EU-borgere, der bidrager til dansk velfærd, skal også kunne nyde godt af den. Vi vil samtidig gerne understrege, at formålet med den fri bevægelighed er, at man skal kunne søge arbejde, ikke sociale ydelser, på tværs af grænserne. Som både statsministeren og den tyske kansler har sagt, er EU ikke en social union og skal ikke være det.

SF opfordrer regeringen til at arbejde aktivt i relevante europæiske sammenhænge for at fremme forudsætningerne for at opretholde det danske velfærdssystem og modvirke social dumping. Social dumping er et kæmpeproblem. Der er arbejdsgivere, der lokker med velfærdsydelser for at få en lav løn til at glide lettere ned, og de bidrager dermed til lønpres på det danske arbejdsmarked. I dag ser vi f.eks. hundredvis af vvs'ere over hele landet, der har nedlagt arbejdet af frygt for social dumping. SF opfordrer regeringen til at tage aktivt del i diskussionen i EU-regi og gå i dialog med Kommissionen og andre EU-lande for at sikre medlemslandenes velfærdssamfund og om nødvendigt opstille værnsregler.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er foreløbig to kollegaer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:56

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak for betegnelsen kollega, den kan jeg godt lide – lad os bruge den noget mere herinde.

Tak til ordføreren. Mener ordføreren, det er rimeligt, at det er EU-regler, der tvinger os til at, om man så må sige, eksportere velfærdsydelser, altså udbetale dem til folk – personer, familier – som ikke opholder sig her i landet? Mener ordføreren, det er rimeligt, at det er EU-reglerne, der tvinger os til det, og mener ordføreren, at det i det hele taget er et rimeligt princip?

Kl. 14:57

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:57

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hvis man omformulerede det spørgsmål, som hr. Finn Sørensen stiller, kunne man f.eks. spørge, om ordføreren synes, det er rimeligt, at den danske lovgivning tvinger Lisbeth Bech Poulsen til det ene og det andet. Altså, vi er jo med i EU-samarbejdet; vi har sagt ja til, at vi laver nogle fælles regler, så jeg synes, vi bliver nødt til at skille tingene ad.

Jeg synes, det er helt rimeligt, at der er en række ydelser til folk, som er vandrende arbejdstagere. Det kunne jeg også forstå på Enhedslisten at de var enige i, altså at når man bidrager til det medlemsland, man arbejder i, har man også ret til en række velfærdsydelser.

SF's position er delt op i to – nu diskuterer vi jo også det lovforslag bredt om børnechecken, hvor vi skal ensrette lovgivningen med praksis. SF mener, at vi skal følge den lovgivning, de domme, der kommer, samtidig med at vi skal tage diskussionen i EU-regi. Det prøvede jeg også at sige i min tale, men måske var det ikke tydeligt nok. Vi mener, at vi skal diskutere, hvor langt velfærdsstaten kan strække sig i forhold til den fri bevægelighed. Den diskussion skal vi tage i EU-regi.

Kl. 14:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Hr. Finn Sørensen, anden korte bemærkning.

Kl. 14:58

Finn Sørensen (EL):

Tak. Men så er det jo, jeg spørger: Hvad er det så, ordføreren vil have ændret i EU-regi, når ordføreren samtidig siger: Når vi har sagt ja, synes vi også, det er rimeligt, at det er EU, der bestemmer, og ikke det danske Folketing, der bestemmer, om vi skal sende velfærdsydelser ud af landet? Så hvad er det, ordføreren vil have lavet om i EU-regi? Det kunne jeg da godt tænke mig at vide.

Kl. 14:59

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen det er, fordi hr. Finn Sørensen brugte ordvalget, at EU tvinger os til det og det. Og det er måske, fordi Enhedslisten har en følelse af, at Danmark sådan er blevet trukket ind i et samarbejde, hvor vi

ikke rigtig vil være. Sådan har SF det ikke, men vi er kritiske og skeptiske over for dele af den udvikling, der foregår. Så vi synes, at når vi nu er en del af et fællesskab, Det Europæiske Fællesskab, skal den diskussion – også når vi synes, der er nogle ting, der er urimelige – tages i fællesskab med de andre lande. Og Danmark er jo ikke det eneste land, hvor den her diskussion foregår. Den foregår også i Tyskland og i mange andre lande.

Det, jeg prøvede at sige i min tale, var, at diskussionen om nogle af de velfærdsydelser, hvor vi diskuterer, om det er ret og rimeligt, at det bliver strakt for vidt – vi er nogle, der synes, at det bliver strakt for vidt – skal tages i EU-regi. F.eks. synes vi i forhold til diskussionen om det her, man kalder ikkemarginal beskæftigelse, at den definition simpelt hen er for stram, eller hvad man skal sige. Altså, jeg tror, det var Enhedslisten, der selv sagde: Er det rimeligt, at man arbejder 9 timer om ugen og så har ret til nogle af de her ting? Det var et sted, hvor man godt kunne tage diskussionen i EU-regi og sige: Måske skal man arbejde lidt længere tid for at blive betegnet som værende i beskæftigelse.

Kl. 15:00

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Det skal indskræpes, at reglerne for korte bemærkninger er, at ved første korte bemærkning er der 1 minut til bemærkningen og 1 minut til svaret, og ved anden korte bemærkning er der ½ minut til den korte bemærkning og ½ minut til svaret. Og det er ikke noget, EU har pålagt os. Det er noget, vi helt selv har bestemt.

Næste kollega til korte bemærkninger er hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:00

Nikolaj Villumsen (EL):

Det er da dejligt at EU endnu ikke bestemmer vores taletid i Folketinget.

Men situationen er jo, at man ved folkeafstemning efter folkeafstemning har fortalt danskerne: Hey, I kan sagtens stemme ja til den og den traktat. EU kommer ikke til at blande sig i vores velfærdssystem, EU kommer ikke til at blande sig i vores skattesystem, EU kommer ikke til at blande sig i vores arbejdsmarked.

Nu er der så helt konkret sket det, at Europa-Kommissionen har sagt: Vi bryder os ikke om den måde, I har indrettet jeres børnecheck på. Og så har regeringen ændret indretningen af børnechecken uden at spørge Folketinget – EU blander sig altså lige pludselig i indretningen af vores velfærdsydelser – lige som regeringen har ændret indretningen af vores skattesystem, fordi EU syntes, vi havde for høj skat.

Det, man har fortalt danskerne, viser sig altså ikke at være rigtigt. SF har også kritiseret, at nogle af de her ting ville ske, og partiet har førhen været imod nogle af de traktater. Nu sker det, og så bliver man ved med at sige, at det er en national kompetence, at vi vælger at rette ind. Men der står jo i traktaterne, at vi skal gøre det. Hvad er det, SF vil ændre i de traktater, så vi sikrer, at der er respekt for vores velfærdssystem og vores solidariske skattesystem?

Kl. 15:02

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er blevet sagt heroppe fra talerstolen, at det handler om politik og ikke om jura. Det handler jo om begge dele. Det handler om, hvordan EU-retten bliver fortolket af eksperter herhjemme og på baggrund af de domme, der har været. Og jeg tror ikke, det er mejset i sten, at noget skal være på den ene eller den anden måde. Jeg tror godt, man kan tage en politisk drøftelse, samtidig med at man

retter sig efter juraen og siger: Vi synes måske ikke, at det beskæftigelseskrav, der er for at få danske velfærdsydelser, er defineret på den rigtige måde. Der er mange ting, man kan diskutere politisk.

Vi synes, at rammen for det er, at man sammen med Europa-Kommissionen og de andre EU-lande tager diskussionen om, om det var det her, der mentes med fri bevægelighed. Var det så langt, det skulles strækkes? Er det sådan, vi definerer det i forhold til ikkediskrimination og ligebehandling? Den diskussion skal vi tage i EU-regi. Og på den måde tror jeg, at vi ser forskelligt på det europæiske fællesskab.

Kl. 15:03

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Det var næsten lige præcis 1 minut. Så er det hr. Nikolaj Villumsen for sin anden korte bemærkning, ½ minut.

Kl. 15:03

Nikolaj Villumsen (EL):

Jeg er helt med på, at vi skal tage kampe. Jeg synes, det er godt, at regeringen gør det på dagpengeområdet. Det undrer mig meget, at regeringen ikke vil gøre det på børnecheckområdet, når det fører til social dumping.

Jeg vil gerne lige sige i forhold til jura, at vi jo har en situation, hvor der ikke er en dom. Altså, SF vil støtte regeringen i at bøje nakken for noget, som Europa-Kommissionen mener, uden at vi er blevet dømt ved EU-Domstolen, bare fordi Europa-Kommissionen siger et eller andet. Europa-Kommissionen siger også, at vi skal sænke vores skat. EU siger også, at finernes dagpengeindretning ikke er i orden. Altså, hvor går grænsen for SF? Kan man ikke se det store røde advarselsskilt, der burde være, nemlig at EU blander sig, og at det ikke længere er en national kompetence, hvordan vi har indrettet vores velfærd og vores skattesystem?

Kl. 15:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:04

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er jo en løbende diskussion, fordi nogle af de centrale principper i EU-samarbejdet netop handler om ligebehandling, om ikkediskrimination osv. Det er den fortolkning, som der har været forskellige diskussioner om.

Nu har vi talt om sammenlægningsprincippet og optjeningsprincippet, og der er der i hvert fald kommet mange ting frem i forhold til aktindsigt i medierne om, at Venstre udmærket vidste, at det ikke ville holde i retten at lave det optjeningsprincip, man lavede for nogle år siden; at der var store røde advarselsslamper, der blinkede og sagde: Det der kommer ikke til at holde.

SF's holdning til det er, at vi skal lave holdbare lovlige løsninger, der ikke er socialt skæve.

Kl. 15:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er foreløbig to kollegaer mere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:04

Christian Juhl (EL):

Tak. Fru Lisbeth Bech Poulsen siger, at det er ikke en social union, og det skal ikke være det. Det undrer mig lidt. Så skal det jo være en ren markedsunion. Jeg så da hellere en union, hvor arbejderrettigheder havde forrang for markedsrettigheder i stedet for det omvendte.

Men når nu vi er en del af det, altså af markedet, så siger fru Lisbeth Bech Poulsen, at så skal vi jo arbejde for at ændre det. Hvilke forslag skal vi stille i dette fællesskab? Hvilke løsninger skal vi pege på? Eller skal vi bare sige, at vi lalleglad tager derned og ser, om vi kan ændre lidt på det? Vi må da have et konkret mål, og især hvis SF vil kunne påvirke og forandre. Så må de da sige, at det er præcis det, de går efter, eller det er den løsning, de peger på, og ikke bare sige: Vi må finde en løsning.

Vil fru Lisbeth Bech Poulsen fortælle bare en lille smule om de mål, SF har med hensyn til at forandre?

Kl. 15:05

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:05

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det vil jeg gerne. Som det også er kommet frem i medierne i dag, er både Enhedslisten og SF inviteret til forhandlingerovre hos skatteministeren i morgen, hvor der i forhold til nogle af de ting, som begge vores partier går meget op i, f.eks. social dumping, skal diskuteres nogle tiltag. Et af dem er jo id-kortet på byggepladser, noget andet kunne være diskussionen omkring bødestraf, og der har været hele diskussionen omkring cabotagekørsel. Der er en lang række ting, hvor både regeringen, Enhedslisten og SF i lang tid har været enige om, at der skal gøres noget. Vi har måske været enige på forskellige måder, men i hvert fald mener Enhedslisten og SF, at der er en lang række tiltag, der kan modvirke social dumping. Det er jo én ting.

Noget andet er, at hvis vi f.eks. ser på dagpengereglerne, er SF jo rigtig glade for statsministerens udmelding om, at man vil støtte Finland i sagen om dagpengereglerne, fordi det går simpelt hen ikke, at man – jeg tror, at det var den tyske kansler, der sagde det – kan komme ind i Tyskland 1 dag, og så kan man få dagpenge, som nogle, der måske har betalt skat i 40 år, ikke er berettiget til fra dag et.

Kl. 15:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Hr. Christian Juhl, anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:07

Christian Juhl (EL):

Tak. Det har jeg både læst og hørt om, også tidligere, men jeg tænkte på det der problem, vi står og tumler med, nemlig børnechecken. Den vil fru Lisbeth Bech Poulsen ændre i EU, og så er det, at jeg tænker: ændre hvorhen? Og hvilke krav vil fru Lisbeth Bech Poulsen stille over for EU? Det var nu mere det, jeg tænkte på. Tror fru Lisbeth Bech Poulsen, at vi bare kan tale os til en løsning uden at have klare mål nede i EU? Altså, herhjemme er det jo fint nok, her kan vi jo selv bestemme, hvad vi vil gøre, på visse områder – og det er helt okay, at vi er enige der. Men hvad med det, man vil lave om i EU? Det er illusionsskabende, hvis man siger, at man kan lave noget om, uden at fortælle, hvad man vil lave om.

Kl. 15:07

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Som hr. Christian Juhl udmærket ved, skal den her forordning om sociale sikringsordninger til revision. Der har vi opfordret regeringen, de to regeringspartier plus SF, til – hr. Christian Juhl kan læse det i forslaget til vedtagelse – at tage aktivt del, når den forordning skal revideres. Og det handler jo netop om, hvor grænserne går for

velfærdsydelser. Hvordan skal vi indrette os? Hvad har man ret til som vandrende arbejdstager med den frie bevægelighed? Det er jo meget konkret, at den danske regering går ind i det arbejde og siger: Jamen på børnecheckområdet synes vi f.eks., at man skal defineres som vandrende arbejdstager, når man har et fuldtidsarbejde eller noget, der ligner – altså at 9 timer om ugen er for lidt. Det kunne være et input fra SF's side.

Kl. 15:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste kollega, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:08

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg kunne egentlig bare tænke mig at få noget at vide. Når fru Lisbeth Bech Poulsen siger, at vi skal tage det op i EU-regi, altså få ændret reglerne, hvad er det så, man helt konkret fra SF's side ønsker ændret?

Kl. 15:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det troede jeg lige jeg havde været inde på. Et helt konkret eksempel kunne være det, man kalder ikkemarginal beskæftigelse, altså hvor-når man bliver regnet for at være en arbejdstager, der er i beskæftigelse. Der synes vi fra SF's side godt, at man kunne kigge på, om 9 timer om ugen er nok, og er det rimeligt så at blive betragtet som værende i beskæftigelse? For vi synes jo, det er helt fair, at hvis man er arbejdstager i Danmark, man betaler skat, man er en del af det danske samfund, så skal man også have ret til nogle af de samme velfærdsydelser, som danskere har. Men vi synes, at 9 timer om ugen måske lige er på den for lave side. Så det kunne være et helt konkret område, hvor vi sagde: Hvad ligger der til grund for det? Det vil vi egentlig gerne høre noget mere om.

Kl. 15:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Pia Adelsteen for sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:09

Pia Adelsteen (DF):

Men så forstår jeg svaret sådan, at man fra SF's side egentlig synes, det er helt rimeligt, at den danske børnecheck bliver sendt til et andet EU-land. Sådan forstår jeg svaret. Det er ikke det, man ønsker ændret. Så selv om børnene ikke bor i Danmark, og selv om børnechecken er beregnet ud fra de udgifter, der er i Danmark med institutionspladser og omkostninger på husleje osv., er man sådan set lidt ligeglad med det. Det er helt fint stadig væk at kunne sende børnechecken til sine børn, der bor i Rumænien, eller også til sin fraskilte kone, for vi har jo fundet ud af, at der kan man altså også få noget, altså nogle børneydelser osv. Det er helt i orden. Så det er ikke det, man fra SF's side ønsker ændret.

Kl. 15:10

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu lægger DF's ordfører mig jo ord i munden. DF's ordfører kunne jo også bare have spurgt mig lige ud, og til det ville jeg sige: Nej, jeg synes, vi skal tage en diskussion om, hvor børnene skal bo henne.

For jeg er faktisk enig i den diskussion, der har været, om, at niveauet for en børnecheck jo er baseret på, at man har et vist omkostningsniveau i forhold til, hvad det koster at have børn i daginstitutioner og vintertøj og alt muligt. Det er efter et vist dansk prisniveau. Vi har jo så hos ministeren spurgt ind til – eller det har Venstre gjort – om man kunne få det indekseret, og vi har fået at vide, at det kan man ikke. Det ville simpelt hen være ulovligt i forhold til EU-retten.

Men det er nogle af de diskussioner, vi synes vi skal diskutere med de andre lande. For de andre lande har jo også børnepenge og børnecheck.

Kl. 15:11

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der lige nu har bedt om adgang til korte bemærkninger, så derfor går vi videre i ordførertalerækken. Den næste ordfører på talerstolen er fru Mette Bock fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Jeg vil gerne indlede med at fastslå, at i Liberal Alliance er vi tilhængere af, at Danmark er medlem af EU, men vi ser gerne et slankere EU, som fokuserer på det, som man kan kalde for det oprindelige formål, nemlig fred, frihed og frihandel. Derfor følger vi jo også den her diskussion, som foregår for øjeblikket, ikke bare i Danmark, men i mange EU-lande, med stor interesse.

Jeg synes, det er interessant at lytte til udenrigsministeren, der i sine indledende bemærkninger fastslår, at det jo er i Danmark, at vi fastsætter reglerne for velfærdsydelser i Danmark. Samtidig må vi jo så konstatere, at der i hvert fald ikke er klarhed om, hvem det så er, der fastlægger kriterierne for tildeling af velfærdsydelser i Danmark. Det er et meget godt eksempel på, at kompetencefordelingen mellem medlemslandene og EU er uklar, og et meget godt eksempel på, at EU blander sig i mere, eller at EU også rummer konventioner, forordninger eller regler, som er skabt i et samfund og i en verden, som ser markant anderledes ud end den verden, vi har i dag.

Der kan have været rigtig gode grunde til, at man fastlagde og fastsatte reglerne omkring arbejdskraftens fri bevægelighed, som vi i Liberal Alliance varmt støtter, på den måde som man gjorde i de gældende konventioner og forordninger. Men i dag er det jo bare sådan, at vi både har fået mange flere medlemslande, som er vidt forskellige, som har vidt forskellige niveauer for velfærdsydelsernes størrelser, og at vandringer er tiltaget.

Jeg vil gerne sige, at for Liberal Alliance er det her ikke et økonomisk spørgsmål. Om det her koster Danmark 15 mio. kr., 95 mio. kr. eller 600 mio. kr., er ikke det afgørende. Det, der er det afgørende for os, og som vi ønsker den danske regering skal arbejde for, er at få ændret reglerne, så det bliver fastslået krystalklart, at kriterierne for tildeling af velfærdsydelser er et nationalt anliggende. Det er ikke et EU-anliggende. Derfor er det også så meget mere skuffende, at den danske regering i den grad har forholdt sig passivt i den aktuelle diskussion.

I Liberal Alliance synes vi sådan set, det er helt i orden, hvis der er nogle EU-medlemslande, som ønsker at lave en føderation eller ønsker at lave en social union. Det synes vi ikke at vi skal forhindre dem i. Men vi vil meget gerne have os fritaget for, at man tvinger landene til at arbejde i en retning, som ikke er rimelig i forhold til, hvordan verden ser ud i dag.

Vi mener, at hvis vi ikke får ændret på de her helt fundamentale forhold, som muligvis kræver traktatændringer, så vil vi se, at EU udvikler sig til at blive et fællesskab, hvor det primært handler om social og økonomisk udligning på tværs af landenes egne parlamenter. Det er ikke en udvikling, vi ønsker i Liberal Alliance.

Jeg vil gerne slå fast også for at undgå misforståelser, at vi ikke bryder os om ordet velfærdsturisme. Vi tror på, at de mennesker, som kommer til Danmark, kommer til Danmark for at arbejde, og de skal være meget velkomne. Men vi vil gerne slå fast, at det er det danske Folketing, som skal fastsætte kriterierne for, hvornår man så har adgang til de danske velfærdsydelser.

Vi mener faktisk, at den tidligere regering har sovet i timen, og at den nuværende regering sover i timen, og vi mener i den grad, at man er ude af trit med, hvad der foregår i befolkningerne, ikke kun i Danmark, men også i en række andre EU-lande, når man fuldstændig negligerer den her diskussion med henvisning til, at sådan er reglerne, og så må det jo være sådan, og det kan ikke være anderledes. Jo, det kan være anderledes, for politik handler netop om at fastsætte love og regler og om at reformere og ændre love og regler, hvis de ikke længere viser sig at være tidssvarende.

Hvis man kigger på det forslag til vedtagelse, som Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF har fremsat, så synes jeg også, det er utrolig vagt, at man afslutter med at sige:

»I forbindelse med revisionen af forordning 883/04 om sociale sikringsordninger opfordres regeringen til at gå i dialog med Kommissionen og andre EU-lande med henblik på at sikre medlemslandenes velfærdssamfund og opstille værneregler om økonomisk nødvendigt« – altså om økonomisk nødvendigt, så her taler vi altså ikke principielt.

»Folketinget opfordrer regeringen til at følge udviklingen og fremlægge en årlig status for udviklingen i antallet af EU/EØS-borgere, der modtager danske velfærdsydelser og dertil relaterede udgifter og indtægter.«

Det vil altså sige, at regeringens argumentation er rent økonomisk; den er ikke principiel. Det synes vi er dybt kritisabelt, og derfor støtter vi naturligvis det forslag til vedtagelse, som V, K og Liberal Alliance står bag.

Kl. 15:16

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er en enkelt kollega, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Det er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:17

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren, kollegaen. Jeg er helt enig med ordføreren i, at både den tidligere og den nuværende regering har sovet i timen, og jeg tror, at vi skal tælle en hel del andre regeringer med langt tilbage i tiden til engang i 1970'erne. Det ved jeg ikke om ordføreren vil være med til.

Der kom en meget klar udmelding. Det skal slås fast, at tildelingen af velfærdsydelser er et nationalt anliggende. Det er den eneste ordfører ud over Enhedslisten, der klart har slået det fast, men så undrer jeg mig over, at ordføreren siger, at det må ske om nødvendigt igennem traktatændringer. Jeg tror godt, at man kan stryge det der om nødvendigt. Det vil være nødvendigt med traktatændringer for at gennemføre det, hvilket ordføreren nikker til.

Så forstår jeg da bare ikke, hvorfor ordføreren har skrevet under på det her forslag til vedtagelse, fordi der står jo: »Folketinget konstaterer, at indretningen af de danske velfærdsydelser er national kompetence«. Det må jo forstås på den måde, at de partier, der har skrevet det, mener, at der ikke er noget problem, fordi det er national kompetence, og det har vi hermed konstateret. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 15:18

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Mette Bock (LA):

Det hænger jo lige præcis sådan sammen, at jeg mener, at der er en national kompetence, men det udfordrer regeringspartierne jo ved at sige, at det ikke er national kompetence. Jo, vi kan fastlægge niveauerne, men vi kan ikke ifølge regeringens tolkning selv fastlægge kriterierne, og det er derfor, at jeg siger om nødvendigt. Hvis man skal gå ind på regeringspartierne argumentation, må det jo medføre traktatændringer. Vi mener i vores tolkning ikke, at traktatændringer burde være nødvendige. Det mener regeringen, og så siger vi bare, at hvis det er det, der skal til, må vi tage den kamp i stedet for bare at læne os tilbage og sige, at det står i traktaterne, det er faldet ned fra himlen, og så kan der ikke ændres på det.

Sådan som vi læser det i Liberal Alliance, konstaterer vi, at tilde-
ling af velfærdsydelser er et nationalt anliggende. I den tolkning, vi lægger ind, siger vi, at så må det også omfatte kriterierne. Det er regeringspartierne ikke enige i, og så siger vi, at så opfordrer vi altså regeringen til at tage den kamp, hvis man mener, at det er ændringer, der skal til. Jeg tror sådan set godt, at vi kan stå skulder ved skulder med Enhedslisten i den kamp, sådan som jeg hører Enhedslistens argumentation i dag.

Kl. 15:19

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Finn Sørensen, anden korte bemærkning.

Kl. 15:19

Finn Sørensen (EL):

Så langt er vi vist ikke kommet endnu. Nu er vi i gang med en opklaring af, hvad det egentlig er, ordføreren og andre partier, der har skrevet under på det her forslag til vedtagelse, mener. Jeg er nødt til at spørge: Hvor i traktatgrundlaget og i EU's retsgrundlag, forordninger osv. står der klart og tydeligt, at tildeling af velfærdsydelser udelukkende er national kompetence? Jeg mener, at vi har diskuteret adskillige eksempler i dag, der viser det stik modsatte, nemlig at det ikke er national kompetence.

Kl. 15:19

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:19

Mette Bock (LA):

Vi kan jo konstatere, at sådan som vi helt pragmatisk i virkeligheden handler lige nu, handler vi, som om det ikke er en national kompetence. Vi synes, at hvis man nu går tilbage og også ser på tidligere regeringer, og hvordan de har handlet, skulle det være fastslået for længst, i stedet for at vi er hoppet med på en glidebane, som nu betyder, at vi står i en situation, hvor i hvert fald den nuværende regering fastslår, at det ikke er national kompetence at fastsætte kriterier, men at det er ydelsernes størrelse, der udelukkende er en national kompetence. Det mener vi er udtryk for et tolkningsskred.

Kl. 15:20

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er yderligere to kollegaer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er fru Camilla Hersom for Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 15:20

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Det er jo en spændende debat, og ordføreren og jeg har også haft lejlighed til at diskutere det ved flere lejligheder. Det, jeg godt vil bede ordføreren om at uddybe, er, at som jeg forstår Liberal Alliances synspunkt, er man for den frie bevægelighed, men man

ville ikke acceptere, at der findes rettigheder, som går på tværs af grænserne; det skal være et fuldstændig nationalt anliggende. Men vil der så være tale om fri bevægelighed? Er vi så ikke netop tilbage i en situation, hvor hvert enkelt land selvfølgelig kan åbne op for arbejdskraft, som de har lyst?

Men altså, vil vi ikke være tilbage ved, at der ikke er nogen form for sikkerhed eller nogen form for incitament for de mennesker, som kan søge arbejde, til at gøre det? Jeg kan slet ikke se, at det har noget med fri bevægelighed at gøre, hvis der ikke er de rettigheder, som går på tværs, for så er det jo bare tilbage til nationalstat ved siden af nationalstat og intet fællesskab.

Kl. 15:21

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Mette Bock (LA):

Det er jeg fuldstændig uenig i. I Danmark har vi et lønniveau, som fortsat vil gøre det yderst attraktivt for rigtig mange EU-borgere at tage et arbejde i Danmark, selv om vi i Danmark fastslår, at der er optjeningsprincipper, som skal gøre sig gældende, før man kan få adgang til det danske velfærdssystem.

Det vil stadig væk være attraktivt, selv om man sagde, at det er fuldstændig frit at søge arbejde i Danmark, men du skal tegne en sundhedsforsikring, når du kommer til landet, og så skal du i øvrigt arbejde her i så og så lang tid, før du har adgang til vores velfærdsydelser.

For mig at se er der overhovedet intet til hinder for den fri bevægelighed, selv om man ikke har direkte adgang til de danske velfærdsydelser, slet ikke, det vil stadig væk være attraktivt at komme til Danmark.

Kl. 15:22

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Fru Camilla Hersom for den anden korte bemærkning.

Kl. 15:22

Camilla Hersom (RV):

Men jeg går ud fra, at det er Liberal Alliances synspunkt, at de mennesker, der så under den model vil komme til Danmark, skal betale dansk skat. Hvori ligger så rimeligheden i, at man skal betale den danske skat, men man har ikke adgang til det samme, som de andre mennesker, der betaler den danske skat, har adgang til?

Det er jo kun i den periode, man er i Danmark, og det er jo kun i den periode, hvor man bidrager til Danmark, at man får adgang til ydelserne. Det kommer jo til at lyde, som om enhver, der har været i Danmark i 10 minutter, får en børnecheck som den, jeg modtager til mine tre børn. Det er jo ikke tilfældet. Det er jo afmålt i forhold til nøjagtig den periode, hvor man har bidraget.

Kl. 15:23

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Mette Bock (LA):

Fru Camilla Hersom er nu inde på en rimelighedsbetragtning, og det er en rigtig spændende diskussion, som vi meget gerne vil være med til at tage. Jeg tror også, at vi vil være uenige på det punkt. Men den diskussion skal vi tage, efter vi har fået slået fast, at det må være de nationale parlamenter, som fastsætter kriterierne for tildeling af velfærdsydelser. Det er en efterfølgende diskussion.

Vi synes ikke i Liberal Alliance, det er rimeligt, at man kan få børnecheck til børn, som ikke bor i Danmark, sådan som det ser ud

nu. Så ud fra en rimelighedsbetragtning synes vi ikke, at det er fair. Det synes Det Radikale Venstre. Lad os tage den diskussion, efter vi har fået slået fast, at både størrelse og kriterierne for tildeling bør og skal være et nationalt anliggende, sådan som det i virkeligheden også kan – hvis man vil – læses ud af de nuværende forordninger og traktater.

Kl. 15:23

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den foreløbig sidste, der har bedt om korte bemærkninger, er hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:24

Nikolaj Villumsen (EL):

Hvis vi ikke kræver et eller andet, kan Liberal Alliance jo komme til at vente fra nu af og til dommedag. Altså, vi får jo ikke lov af Europa-Kommissionen, medmindre Danmark sætter foden ned og kræver noget. Og det relevante spørgsmål til Liberal Alliance – som alle vi andre også skal svare på – er jo, hvad Danmark skal kræve. Hvad vil være den rigtige indretning af eksempelvis børnechecken? Hvad vil være den rigtige indretning af dagpengene? Hvad mener Liberal Alliance? Det er jo det, som en forhandling mellem staten Danmark og Europa-Kommissionen skal gå ud på. Så derfor er det relevant at høre, hvad partiet mener. Det har jeg ikke kunnet høre endnu, og det ser jeg frem til at få svar på.

Kl. 15:24

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Mette Bock.

Kl. 15:24

Mette Bock (LA):

Det vil jeg meget gerne svare på, men jeg bliver nødt til igen at slå fast, at det for os er to forskellige ting. Det første er det principielle juridiske: Det skal være medlemsstaterne, som selv fastsætter kriterierne for tildeling af velfærdsydelse.

Hvis vi så får det slået fast og er enige om, at det danske Folketing fastsætter de kriterier, så er det næste, at vi i Liberal Alliance mener, at der skal være en optjeningsperiode på 5 år. Hvis du kommer til Danmark for at arbejde, skal du tegne en sundhedsforsikring, og det er sådan set præcis det samme krav, som vi vil stille i forhold til indvandring i øvrigt.

Kl. 15:25

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Nikolaj Villumsen, anden korte bemærkning.

Kl. 15:25

Nikolaj Villumsen (EL):

Det er jo klar tale fra Liberal Alliance. Så får vi en situation, hvor der kommer nogle mennesker til Danmark, som arbejder og betaler deres skat. Bliver de arbejdsløse, har de ingen ret til dagpenge, ingen ret til kontanthjælp, intet nedre grundlag. Og så får Liberal Alliance måske det, som Liberal Alliance gerne vil have, nemlig en situation, hvor det bliver rigtig let for arbejdsgiverne at ansætte de her mennesker til ingen løn, og vi får øget social dumping. Det synes jeg ville være rigtig, rigtig trist, men det er så det, som Liberal Alliance ønsker, og derfor håber jeg, at folk vælger ikke at stemme på Liberal Alliance. Men det er jo en helt anden diskussion – det er op til danskerne. Jeg synes bare, det er trist, der kommer mere social dumping, hvis man i Liberal Alliance får magt, som man har agt.

Kl. 15:26

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Mette Bock (LA):

Jamen jeg vil så supplere med at sige, at jeg håber heller ikke, at danskerne vil stemme på Enhedslisten.

Men bortset fra det synes Liberal Alliance jo, at vi i Danmark har et udmærket system, hvor det er arbejdsmarkedets parter, som aftaler lønvilkårene. Det har fungeret rigtig godt i rigtig mange år, og jeg synes, vi skal værne om det. Det skal hverken EU eller andre blande sig i. Jeg kan se, at Norge er på vej i en anden retning, som jeg bestemt synes er bekymrende på mange måder, så lad os fastholde systemet med, at det er arbejdsgivere og arbejdstagere og de organisationer, som det jo står danskerne frit for at melde sig ind i, der fastlægger, hvordan løn- og arbejdsvilkårene skal være i Danmark.

Kl. 15:26

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Så har hr. Christian Juhl også bedt om adgang til korte bemærkninger. Værsgo.

Kl. 15:26

Christian Juhl (EL):

Jeg hørte kun det halve af fru Mette Bocks svar til hr. Nikolaj Villumsen. Fru Mette Bock sagde: Hvis vi nu slår fast, at det er en national kompetence. Jamen hvad hvis det nu blev slået fast, at det ikke er en national kompetence? Det er der jo 99,9 pct. sikkerhed for at det ikke er, hvis man ellers bruger sine evner til at analysere, hvad EU egentlig mener, hvad EU har skrevet, og hvad der er blevet besluttet igennem årene. Hvad så, hvis det ikke er en national kompetence? Hvad kræver Liberal Alliance så f.eks. af EU?

Kl. 15:27

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:27

Mette Bock (LA):

Svaret er meget enkelt: Vi vil gøre alt, hvad vi kan, og vi vil alliere os med alle de parter, vi kan, både her i det danske Folketing og i partier i andre lande i Europa, for at få ændret på det. I virkeligheden mener vi, at hvis man ikke tager den her problemstilling dybt alvorligt og får det ændret, kan det være det, som kommer til at underminere hele EU's legitimitet på den lange bane, og det ønsker vi sådan set ikke.

Kl. 15:27

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Christian Juhl, anden korte bemærkning.

Kl. 15:27

Christian Juhl (EL):

Jo, men langt hen ad vejen er EU's legitimitet vel i forvejen ret ramponeret. Det er så en ting.

Den anden ting er den sociale dumping. Hvad angår det forslag, som fru Mette Bock fremsatte med hensyn til anden arbejdskraft her i landet, hvordan skal man så sikre et socialt sikkerhedsnet, eller hvordan skal de fagforeninger, som fru Mette Bock sagde at man frivilligt kunne melde sig ind i, forsvare arbejderrettigheder i Danmark, hvis det er sådan, at man på den måde underminerer mulighederne for de her foreninger ved at sige, at folk bare kan komme hertil, og at de ingen rettigheder har før efter 5 år?

Kl. 15:28

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Mette Bock (LA):

Altså, de faglige organisationer og arbejdsgiverforeningerne arbejder jo fint og stort set uproblematisk med de her problemstillinger, og jeg kan simpelt hen ikke se, hvorfor det skulle underminere vores system, at vi siger, at der er nogle krav, altså at hvis man kommer til Danmark for at arbejde, er der nogle optjeningskrav, før man kan få adgang til de danske velfærdsydelser. Der er andre krav – man kan heller ikke komme til Danmark og bede om at få statsborgerskab fra dag et, man er her. Der stiller vi også nogle krav, før det er muligt at få adgang til det, så det ser jeg intet til hinder for.

Teoretisk set kan man jo forestille sig, at vi får fastslået, at det er det danske Folketing, som fastsætter kriterierne for tildeling af velfærdsydelser. Teoretisk set kan man jo forestille sig, at vi blev enige om at gøre det, præcis som man gør det nu – det afgørende er bare, at kompetencen ligger i Danmark som medlemsstat, og at det ikke er en kompetence, vi har delegeret til andre.

Kl. 15:29

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Næste taler i ordførerrækken er hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti har længe været ude offentligt og advare imod, at vores danske sociale ydelser vil komme under et stigende pres fra EU-reglerne i fremtiden. Vi har gentagne gange opfordret til, at regeringen samlede de ansvarlige partier i Folketinget for at gå sammen om et nationalt kompromis for at se på, hvordan vi kan lave et værn mod den trussel fra EU, som i sidste ende kan forårsage kæmpe problemer for vores velfærdskonstruktion. Derfor beklager vi også, at regeringen ikke har handlet med rettidig omhu, har skabt problemer, har skudt sig selv i foden og dermed også skadet danske interesser, fordi man ikke har kæmpet for vores danske velfærdsmodel.

Baggrunden for vores indignation er en række EU-afgørelser, som giver borgere fra andre medlemslande ret til at modtage f.eks. børnepenge og SU i Danmark. Vores melding kommer ikke, fordi vi elsker den måde, vi har indrettet samfundet på. Vi er tilfredse med det. Vi synes, det er en historisk god model. Men vi mener også godt, at man kan justere den model, vi har herhjemme. Der er altså mange ting, som man også kan ændre i den danske velfærdsmodel. Vi gjorde det, fordi vi mener, at vi i Danmark selv må bestemme, hvordan det danske velfærdssamfund skal se ud, og sådan skal det blive ved med at være.

Det er jo også i tråd med den holdning, som er i de lande vi normalt har et samarbejde med i EU. David Cameron og Angela Merkel annoncerede på et fælles møde i London, at de vil forsøge at samle en gruppe lande inden for EU, som skal kæmpe imod den øgede sociale integration og udvandingen af medlemslandenes kontante ydelser som eksempelvis uddannelsessøtte og børnepenge. I første omgang var Østrig og Holland med på UK og Tysklands hold, og siden da har mange andre lande jo også verbalt udtrykt det samme. Som Angela Merkel, den konservative kansler, sagde i samme forbindelse, så behøver vi ikke at gøre alt fra Bruxelles. Og her er vores danske overførselsindkomster jo et godt eksempel. Vi vil godt selv have styr på dem. Det er altså vigtigt for os.

Angela Merkel har også udtalt, at EU ikke er en social union. Det er et fantastisk samarbejde på det politiske område, på det økonomiske område, på det miljømæssige område. EU er en rigtig positiv ting for Danmark på alle mulige leder og kanter, og vi er fuldtone-

EU-tilhængere. Men der er selvfølgelig også elementer i EU, som vi ikke er tilfredse med, lige så vel som der er elementer i det danske parlamentariske system, som vi ikke er tilfredse med, som vi kæmper imod og prøver på at få flertal for at få ændret. Og sådan kan man selvfølgelig også gøre i EU uden at være modstander af det. Det her er en opfordring, som vi er kede af at den nuværende regering har ignoreret. Barroso, som er formand for Europa-Kommissionen, i hvert fald i nogle måneder endnu, mener, at Europa – og jeg citerer Barroso – skal fokusere på, hvor Europa kan tilføre mest værdi og ikke blande sig andetsteds. Det er vi helt enige i.

David Cameron, UK's konservative premierminister, har i forbindelse med sagen udtalt, og jeg citerer igen fra Cameron, at EU i dag er anderledes end for 30 år siden, og at vi derfor er nødt til at erkende, at fri bevægelighed har udløst større folkevandringer på grund af stigende indkomstmuligheder. Det er vi også enige i.

Vi er ikke i Det Konservative Folkeparti tilhængere af social integration i EU. Vi er tilhængere af mest muligt samarbejde på rigtig mange områder, men vi er ikke tilhængere af en social union. Derfor synes vi også, at Danmark skal være med i den klub af lande, som bekæmper, at EU skal være en social union, som kæmper for, at man får lov til at beholde landenes nationale selvstændighed, når det kommer til udbetaling af sociale ydelser. Der har været forskellige løsninger til de konkrete udfordringer, der er skabt herhjemme, fordi regeringen har siddet på hænderne i sagen om børnechecken, børnetilskud. Det var en lang tid, før vi fik varmet regeringen op til at kæmpe skulder ved skulder med finerne. Der har været store problemer med SU, der kan komme problemer med kontanthjælpen. Og der må opfordringen fra konservativ side være, at nu bliver der altså fundet nogle varige løsninger, så regeringen ikke behøver at hoppe fra tue til tue. Vi vil gerne deltage konstruktivt i en sådan drøftelse for både at værne om den danske velfærdsmodel og også tilkendegive, at vi hører fuldtone med i det europæiske samarbejde.

Så vi foreslår, at Danmark går med i den gruppe af lande, som jo er Tyskland, som er UK, som er Østrig, som er Holland, som kæmper for, at EU ikke skal være en social union.

Kl. 15:34

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Der er tre kollegaer, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:34

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ordføreren. Jeg skal bare spørge ordføreren, om ordføreren er enig i den udlægning, som fru Mette Bock kom med, nemlig at det allerede er national kompetence at bestemme, f.eks. i hvilket omfang udlændinge skal have adgang til danske velfærdsydelser, og at det derfor kun er et spørgsmål om tolkning af traktatbestemmelserne. Er ordføreren enig i fru Mette Bocks udlægning?

Kl. 15:35

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Brian Mikkelsen (KF):

Det bliver jo en spidsfindig juridisk diskussion, som jeg ikke vil tage her fra talerstolen. Jeg kan konstatere, at den forordning, som vi også taler om i forbindelse med børnechecken, jo ikke gælder for alle elementer på det sociale område – altså forordningen fra 2004.

Vi har stadig væk den klare holdning, og det havde vi også, da vi sad i VK-regeringen, at det er en national kompetence at fastsætte velfærdsydelser i Danmark. Vi mener, at hvis EU går ind og intervernerer på det område, må man tage en sag med Kommissionen først og fremmest selvfølgelig i form af en dialog. Det har regeringen jo

slet ikke haft med Kommissionen i sagen om børnechecken. Vi har fået et svar fra regeringen, som sort på hvidt dokumenterer, at der ikke har været ført en eneste samtale med Kommissionen, da man får et brev fra Kommissionen om, at Kommissionen mener, at optjeningsprincippet i forhold til børnechecken er uforeneligt med EU-retten. Regeringen har ikke haft en eneste snak med Kommissionen om den sag. Man har slet ikke været oppe og forsvare danske interesser overhovedet. Det står klart i et svar.

Så til hr. Finn Sørensen vil jeg sige, at vi mener, at det *er* en national kompetence. Det kan være, der er nogle gråzoner, som man må diskutere, men vores holdning er klart den, at de sociale ydelser er en national kompetence.

Kl. 15:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Hr. Finn Sørensen, anden korte bemærkning.

Kl. 15:36

Finn Sørensen (EL):

Tak for svaret, som så til allersidst blev rimelig klart. Så jeg er bare nødt til at spørge: Hvor står det i traktaten, at det er en national kompetence – sammenholdt med de steder i traktaten, hvor der klart står, at det *ikke* er en national kompetence?

Kl. 15:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:36

Brian Mikkelsen (KF):

Vores fortolkning af EU-retten er, også hvis vi tager de konkrete eksempler, at man har ret til at fastsætte ydelserne i Danmark, og også at man har ret til at fastsætte optjeningsprincipper for de ydelser. Der står heller ikke nogen steder i EU-retten, at der er harmonisering af de sociale ydelser. Det står ikke nævnt nogen steder i EU's forfatning, at EU er en social union. EU er samarbejde på mange led og kanter, og det er til fordel for Danmark på langt de fleste områder, men jo ikke en social union, og det skal ikke være en social union.

Kl. 15:37

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten, for en kort bemærkning.

Kl. 15:37

Christian Juhl (EL):

Tak. Ordføreren siger, at EU er en god ting for Danmark på alle måder. Samtidig starter han sin tale med sige, at vi skal opstille værn mod truslen fra EU. Det er jo to vidt forskellige synspunkter at have om samme konstruktion.

Så tænker jeg, at Det Konservative Folkeparti jo i princippet er hoppet fra tue til tue eller, må vi hellere sige, fra traktat til traktat i hele den tid, hvor jeg har været voksen. De har banet vejen for og anbefalet at stemme ja til alle de traktater, vi har stemt om i forbindelse med EU. Har ordføreren ikke en lillebitte smule dårlig samvittighed på sit partis vegne over, at vi er endt her, hvor vi er så meget i tvivl om, hvem der har kompetencen? Juristerne siger, at det har EU, og De Konservative prøver at pippe lidt om, at nej, det har de vist ikke alligevel.

Kl. 15:38

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:38

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg er stolt over og glad for, at Det Konservative Folkeparti har anbefalet et ja ved alle afstemninger siden 1972. Nu har jeg ikke selv stemt ved alle afstemningerne, men jeg havde gjort det, hvis jeg havde haft stemmeret, havde stemt ja ved alle de afstemninger.

Vi står fuldtønt ved at være grundlæggende enige i, at den europæiske idé og Den Europæiske Union er til fordel for Europa og Danmark. Derfor støtter vi EU, lige så vel som vi støtter grundloven og den danske stat på alle mulige led og kanter, men der er altså også elementer og flige her af lovgivningen i Danmark, som vi ikke er enige i, og som vi vil kæmpe med hvad vi overhovedet har til rådighed af demokratiske midler for at få ændret. Og hvis vi får en ny borgerlig regering efter næste valg, vil der jo være elementer i den nuværende regerings politik, vi vil ændre. Sådan vil det selvfølgelig også være med EU-politikken: Der er elementer, som vi ikke er enige i, og der må man jo så bekæmpe det fra dansk side i forhold til andre lande.

Kl. 15:39

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:39

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg har stemt om alle traktaterne undervejs, og jeg har stået på gader og torve og på møder sammen med en meget lille minoritet af konservative og advaret om, at det ville ende her, hvor vi er endt. Jeg tror, man skal vende ryggen til vinduerne for at regne med, at ingen kan se, at EU har tiltaget sig de her kompetencer, hvad angår de sociale velfærdsydelser. Jeg tror, man skal være politiker med meget, meget stærke solbriller på for ikke at kunne forstå, at sådan ser det ud.

Sov De Konservative ikke i timen? Blev De Konservative slugt, eller turde man ikke tage opgøret undervejs, eller hvad er grunden til, at man ikke har advaret om, at vi kunne ende her?

Kl. 15:40

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:40

Brian Mikkelsen (KF):

Nej, vi har været meget friske. Der er sikkert mange politikere i Det Konservative Folkeparti, som har drukket en masse Red Bull under de afstemninger – jeg har ikke selv, jeg kan ikke lide Red Bull – men de har været hyperenergiske og kæmpet for et dansk ja i de forskellige afstemninger, der har været, for det har været i Danmarks interesse. Alle afstemningerne har været i Danmark interesse – økonomisk, kulturelt, samfundsmæssigt. Derfor har vi med glæde anbefalet et ja og har selv stået bagved som arkitekter ved et par af afstemningerne for at prøve at få et ja igennem. Det er jeg glad for, og det er jeg også stolt over.

Kl. 15:40

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den foreløbig sidste, der har bedt om adgang til en kort bemærkning, er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:40

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil blot spørge Konservative, ligesom jeg gjorde med Venstre, om ordføreren kan bekræfte, at de forordninger, som udenrigsministeren nævnte til at starte med, og som giver de her problemer, er nogle, Konservative også har stemt for.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:41

Og jeg synes egentlig, at der er mange, der har brugt meget tid på – ikke så meget i dag, men mere generelt i de sidste par uger – at trække fronterne skarpt op og kritisere hinanden for, hvad der er sket i løbet af de sidste måneder og år, hvad der måtte være af forskellige holdninger i forskellige partier. Og jeg synes egentlig, at det kunne være interessant at slutte dagen i dag med at kigge på, hvad der egentlig samler os, i stedet for at kigge på, hvad der splitter os.

Kl. 15:41

Brian Mikkelsen (KF):

Ja, dem har vi stemt for, men vi er ikke enige i fortolkningen af dem. Hvis vi igen vender tilbage til børnecheckproblematikken, vil jeg sige, at da vi selv sad i VK-regeringen, var der jo en klar overbevisning om, at optjeningsprincippet var foreneligt med EU-retten. Vi har diskuteret SU'en, vi har diskuteret dagpenge, og det interessante er, at de sager jo opstår, når der kommer en ny regering til, som politisk har en anden opfattelse af det, end den tidligere regering havde. Vi oplever i hvert fald, at et af partierne i regeringskonstruktionen synes, at det er positivt. Og det er jo fair nok, at der er forskellige politiske holdninger til det, det synes jeg da ikke er noget problem – altså at det er en god idé, at man har adgang til de ydelser fra dag et i forhold til at optjene retten til dem. Og det er vi grundlæggende uenige i, og derfor havde vi, hvis vi havde siddet ved regeringsmagten, bekæmpet det, havde snakket med Kommissionen om det og i sidste ende taget en sag på det.

Kl. 15:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Fru Pia Adelsteen, anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:42

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det meget klare svar. Når jeg spurgte, er det, fordi ordføreren gør meget ud af at fortælle, at EU ikke skal være en social union. Men forordning 883 handler jo netop om koordineringen af sociale ydelser, og det er kun derfor, jeg spørger. For det undrer mig.

Kl. 15:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 15:42

Brian Mikkelsen (KF):

For os er EU et samarbejde mellem suveræne lande. Vi ønsker ikke et føderalt Europa, hvor man har fælles lovgivning på alle områder. Vi mener, det er et praktisk samarbejde, som løser mange udfordringer for Europa i lyset af de globale udfordringer, der er på mange områder i verden i dag. Men det er ikke Europas Forenede Stater, som har en fælles sociallovgivning, og derfor vil Det Konservative Folkeparti ikke være med til, at EU også bliver en social union.

Kl. 15:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Derfor er vi nu nået til udenrigsministeren i talerrækken, værsgo.

Kl. 15:43

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Må jeg ikke have lov til at starte med at takke for, hvad jeg virkelig synes har været en god og interessant debat, men også en tankevækkende debat, for når man sådan påtænker, hvordan vi har diskuteret det her tema i de sidste par uger, kan man jo få det indtryk, at hele Folketingssalen nærmest er splittet i atomer i det her spørgsmål. Det er lige før, vi slår rekord i antal forskellige forslag til vedtagelse. Det er hele fire forskellige forslag til vedtagelse, vi er oppe på. Det er næsten til Guinness Rekordbog.

Men når man så lytter til diskussionen i dag, synes jeg egentlig også, at der på lange stræk tegner sig fælles linjer og fælles tanker.

Hvis jeg nu starter der, hvor der er nogle reelle uenigheder, nemlig ved de partier, der generelt er skeptiske over for EU, er der også her nogle gode nyheder. F.eks. slår Enhedslisten fast, hvad jeg er utrolig glad for at vi er enige om, at med lige pligter følger lige rettigheder. Enhedslisten er ikke et parti, der ønsker at diskriminere. Der finder vi, regeringen og Enhedslisten, i hvert fald hinanden, skulle jeg hilse og sige. Og det, der jo er tankevækkende, er, at det jo præcis er det, som den frie bevægelighed går ud på. Den går jo ud på, at hvis man tager hen og arbejder i et andet land, hvis man gør sin pligt, betaler sine skatter, kan det land ikke diskriminere en med hensyn til, hvad man kan få i sociale ydelser, i forhold til de mennesker, der i forvejen bor i landet, og som leverer de samme pligter. Så det er jo egentlig en glædelig konstatering.

Hvis jeg hører Enhedslisten og hr. Finn Sørensen rigtigt, er det, som Enhedslisten er imod, at den fri bevægelighed bliver brugt til social dumping og bliver brugt til at forringe de danske arbejds- og lønvilkår på arbejdsmarkedet. Der har vi jo også en fælles sag. Det er jo derfor, at vi – og nu nævner jeg bare et par af tingene – har afsat 74 mio. kr. på finansloven i år til over en fireårig periode at bekæmpe social dumping. Det er faktisk også derfor, at vi i EU-sammenhæng under formandskabet har arbejde meget aktivt for det og har fået igennem, at Rådet for nylig har indgået en aftale med Europa-Parlamentet om netop at sikre et stærkere myndighedssamarbejde og nye værktøjer, så man kan komme det her problem til livs. Det er det såkaldte håndhævelsesdirektiv.

Så vi er godt på vej. Det er muligt, vi kan finde på mere, men vi er godt på vej. Det, der bare er vigtigt at adressere, er det egentlige problem, og det er altså ikke den fri bevægelighed, men der, hvor vi oplever social dumping.

Til Dansk Folkeparti har jeg også gode nyheder. Jeg tror, at fru Pia Adelsteen kom til at læse det svar, finansministeren gav på det spørgsmål, lidt forkert. Det er jo ganske korrekt – og det er altså meget svært at opgøre det her; det understreger finansministeren jo også – at de 600 mio. kr. er det beløb, som man umiddelbart anslår, at man giver til folk, der kommer fra de østeuropæiske lande, i indkomstoverførsler. Men der er jo altså også nogle indtægter, og det er også nogle andre former for udgifter.

Det, der er finansministerens meget forsigtige konklusion, er, at det i forhold til de østeuropæiske lande går nogenlunde op og op, altså de indtægter, man får ind i skat fra de pågældende mennesker, og de ydelser, der er. Det er indkomstydelser, men måske også sundhedsydelser og andre ting og sager. Det går nogenlunde op og op for de ti lande. Der er et kæmpe overskud på resten af EU-landene. Samlet set regner vi med, at det indre marked har givet og giver 500.000 arbejdspladser i Danmark, som vi ikke ville have, hvis vi ikke havde det indre marked. Så det er jo en kæmpe overskudsforretning for Danmark.

Så det er den glædelige nyhed til Dansk Folkeparti, der havde den bekymring, at det her er noget, der koster for det danske samfund.

Så har vi Liberal Alliance blandt de EU-skeptiske partier, som mener, hvis jeg forstod det rigtigt, at vi ikke frit kan tilrettelægge kriterierne for vores velfærdsydelser. Men det kan vi jo. Det eneste, EU siger, er jo bare, at der må gælde de samme regler og rettigheder for de mennesker, der kommer og arbejder i Danmark, og som betaler skatten, som for alle andre. Men vi kan jo afskaffe børnechecken i morgen, hvis det er det, vi vil. Vi kan også lave kriterierne for,

hvordan vi kan udbetale den, om. Der skal bare gælde det samme for dem, der kommer udefra og arbejder og betaler skatten i Danmark, som for dem, der er her i forvejen.

Kl. 15:47

Når jeg så vender mig mod de normalt EU-positive partier, bliver forbrødringen jo næsten komplet, idet jeg kigger på de forslag til vedtagelse, der ligger her fra Venstre og Konservative. I Venstre og Konservatives og i øvrigt Liberal Alliances forslag til vedtagelse er der jo fire hovedpointer.

For det første: »Folketinget understreger vigtigheden af den frie bevægelighed som en grundpille i EU's indre marked«. Det står også i regeringens og SF's forslag til vedtagelse.

For det andet: »Folketinget understreger, at udlændinge skal komme til Danmark, fordi de ønsker at bidrage til det danske samfund, ikke for at få adgang til sociale ydelser«. Det står næsten ordret også i regeringens og SF's forslag til vedtagelse.

For det tredje mener man også her, at der skal være en rimelighed, der så er det udtryk, man vælger at bruge her; vi vælger at sige, at vi skrider ind om nødvendigt; igen helt parallelitet.

For det fjerde har – bevars – de tre partier så lidt kritisk sagt, at nu må regeringen så til at gøre mere for at søge alliancepartnere i EU og det er for dårligt, at vi ikke har gjort det, men vi skriver dog i vores eget forslag til vedtagelse, at det er præcis det, vi gerne vil gøre.

Så til den undrende offentlighed derude må man sige, at der godt nok er mere, der samler, end der skiller de traditionelle jupartier, når man kigger på forslagene til vedtagelse, og egentlig – synes jeg – også hører debatten i dag. Jeg synes jo, at da jeg hørte hr. Jakob Ellemann-Jensen lovprise alt det, vi får ud af EU, det grundlæggende fundament under vores velfærdsstat, som EU er, og hvor ilde stedt vi ville være, hvis ikke vi havde haft den økonomiske motor, men også den fredsmotor, også den demokratiske motor, som EU er, så var det samme sang, som regeringen synger.

Spørgsmålet er derfor, om det måske ikke er på tide, at vi prøver at finde hinanden, både i forhold til hvad det er, vi gerne vil bruge EU til, og hvor vi synes det er helt nødvendigt at have EU, men selvfølgelig også der, hvor jeg kan se, at vi også er enige om, at vi bliver nødt til at skride ind, hvis vi synes, at der er noget, der truer det, vi forstår som den danske velfærdsmodel.

Jeg oplever, at der er mere, der samler, end der skiller, og det er ikke, fordi jeg vil prøve at pådutte nogen nogle holdninger, de ikke har. Jeg er helt klar over, at der er partier, især EU-skeptiske partier, der ikke bryder sig så meget om den grundlæggende konstruktion i EU. Det er ikke det, men jeg siger bare, at i forhold til den konkrete problemstilling her synes jeg godt nok, at der har været en del gode nyheder at kunne give i løbet af dagen i dag.

Kl. 15:50

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til udenrigsministeren. Der er en enkelt, der har bedt om adgang til korte bemærkninger, og det er hr. Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:50

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand, og mange tak til udenrigsministeren.

Der er mere, der samler end skiller, og ministeren ønsker, at vi finder hinanden. Hvilken bedre baggrund kan man forestille sig for, at ministeren så indkalder til drøftelse om en europapolitisk aftale, noget, vi har bedt om i over et år nu, og noget, hvor forhandlingerne i bedste fald er gået trægt, hvilket bl.a. hænger sammen med udskiftningen af minister i Udenrigsministeriet, men det kan man dog ikke bruge som en undskyldning længere? Var det ikke en idé at få gang i de forhandlinger igen, når vi jo tilsyneladende står så tæt på hinanden og er enige om, hvad vi vil bruge det europæiske samarbejde til?

Kl. 15:51

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 15:51

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

Det synes jeg da var en fremragende idé. Jeg skal beklage udskiftningen af ministre. Jeg skal gøre mit, for at det ikke gentager sig inden for overskuelig tid. Jeg synes faktisk, at debatten i dag har vist, at på det grundlæggende stræk er nogle af de ting, vi har diskuteret – nu skal vi ikke gå i detaljer her – og som jeg forstår har været diskuteret under mine forgængere, herunder det med at få en årlig status og flere ting, som vi har valgt at medtage i vores beslutningsforslag, noget, som måske kunne åbne op for, at vi kunne finde en enighed. Det ville være lykkeligt, og jeg tager meget gerne en dialog om det.

Kl. 15:51

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen for en anden kort bemærkning? Nej, det er ikke tilfældet. Så siger vi tak til udenrigsministeren. Det må have været meget uddybende, for der er ikke flere kolleger, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Tak for det.

Så har vi – ikke som rosinen i pølseenden, men som den foreløbig sidste på talerlisten – ordføreren for forespørgerne, hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:52

(Ordfører for forespørgerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg synes, det er meget nærliggende, at man på baggrund af en lang debat også siger tak for den gode debat. Og så vil jeg jo også gerne være sikker på, at jeg nu har forstået de forskellige positioner rigtigt. Udenrigsministeren gjorde sig jo store anstrengelser for at få placeret os alle sammen i den samme båd. Jeg tror, vi må nøjes med at sige, at vi sidder i den samme sal, men at vi rent politisk ikke rigtig kan leve op til udenrigsministerens ihærdige bestræbelse på at glatte nogle, synes jeg, ret klare modsætninger ud.

Der er jo nok en grund til, at der ligger fire forskellige forslag til vedtagelse. Man kan da godt finde ord, der går igen i dem alle sammen, og måske også sætninger, men man kan jo så sandelig også finde forskelligheder, som er værd at tale om. Det synes jeg egentlig ikke i sig selv er negativt.

Jeg vil gerne starte med at takke for en rigtig god debat, som også er blevet holdt i en rigtig god tone. Det synes jeg er positivt, især når vi tænker på, hvordan ordene nogle gange bliver brugt i medierne i øjeblikket omkring den her emnekreds. Det er jo ingen skade til, at vi bare en gang imellem prøver at føre en saglig debat om svære emner.

Hvis jeg nu kigger på et forslag til vedtagelse, der ligger – I må jo sige til, hvis jeg har misforstået det, og så kan det jo være, at debatten bliver lidt længere end først tænkt – altså Venstre og Konservative og Liberal Alliances forslag til vedtagelse, så finder jeg en modsætning, der går på, at man kritiserer regeringen for at lægge sig fladt ned i forhold til EU, når det gælder børnechecken, men man roser regeringen for at lægge sig fladt ned, når det gælder om at lette skatten for udlandsdanskere. Det kan jeg ikke rigtig få til at hænge sammen.

Jeg vil også gerne spørge lige nøjagtig de tre partier: Er der enighed om den fortolkning af forslaget til vedtagelse – det tror jeg der er, for hr. Brian Mikkelsen bekræftede det – som siger, at Folketinget konstaterer, at indretningen af de danske velfærdsydelser er national kompetence? Igennem mine spørgsmål til fru Mette Bock og hr. Brian Mikkelsen fik jeg opklaret, at det faktisk er sådan, man opfatter EU-reglerne, altså at det udelukkende er et tolkningsspørgsmål.

Det er sådan, at vi allerede nu har national kompetence over velfærdsydelserne, så vi har sådan set ikke andet at gøre end bare at fortolke traktaten og reglerne anderledes, end den nuværende regering gør. Så det er sådan, at hvis de partier får flertal, kan de bare beslutte, at vi f.eks. ikke vil sende velfærdsydelser ud af landet; at vi ikke vil medregne optjeningsperioder, som er optjent i andre EU-lande. Det er sådan, jeg forstår den besked, jeg har fået her.

Hvis det er rigtigt, er det jo, at jeg spørger: Hvor står der så i traktaten, forordningerne og reglerne, at sådan kan vi bare gøre? For jeg læser altså noget andet, og jeg har også tilladt mig at henvise til konkrete bestemmelser, der siger noget helt andet, nemlig at det er EU-reglerne om det indre marked, der bestemmer, i hvilket omfang udlændinge skal have adgang til de danske velfærdsydelser, og om de må tage dem, og at de skal have lov at tage dem med ud af landet. Det er sådan, jeg læser det. I al min juridiske uvidenhed forholder jeg mig bare til det, der står. Og så siger jeg, at hvis der efter de tre borgerlige partiers opfattelse står noget andet, vil jeg da gerne have at vide, hvor det er, vi har den nationale kompetence, som man siger vi har. Hvor er den beskrevet? Det er vel lidt vigtigt af hensyn til den videre diskussion.

Hvordan forholder de partier sig så til det, der er bøjet i neon og står med flammeskrift, nemlig at når der er spørgsmål, som EU har reguleret, så er det EU-retten, der har forrang, og så er det EU-retten, der er overordnet dansk ret. Det er sådan noget, man lærer på et begynderkursus om EU-regler. Så jeg vil gerne høre, om jeg har forstået det ret.

Sagt til de to regeringspartier, Det Radikale Venstre og den øvrige regering: Måske misforstår jeg det, men jeg læser det sådan, at der egentlig ikke er noget problem med EU's regler. De er fine, som de er. Det er ikke noget problem, at EU pålægger os at medregne optjeningsperioder optjent i andre lande under helt andre vilkår. Det er ikke noget problem, at EU-reglerne pålægger os at sende velfærdsydelser ud af landet, selv om det aldrig er blevet besluttet i det danske Folketing, at vi skal gøre det. Det er reglerne og opfattelsen af dem. Hvis det skulle vise sig at være et økonomisk problem, så vil man nok kigge på det og lave nogle værneregler, og vi kan jo i øvrigt ikke rigtig få at vide, hvad de i givet fald skulle bestå i.

Nu kan jeg godt se på formandens truende adfærd, at jeg må til at slutte. Så jeg er nødt til at sige til Dansk Folkeparti: Tak for bidragene i debatten. Men forslaget til vedtagelse – undskyld mig – har ikke rigtig nogen forslag til løsninger. Og så vil jeg bare sige til sidst, at jeg synes, vi mangler at forholde os til den kendsgerning, at vi igen-årene er blevet lovet, at EU's regler og medlemskabet ikke ville få indflydelse på det danske overenskomsts- og velfærdssystem. Jeg mener, at vi har konstateret, at det har haft væsentlig betydning. Så bør de partier, der har lovet os det, leve op til de løfter og sikre, at det er noget, vi bestemmer selv.

Kl. 15:58

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren for forespørgerne.

Der er ingen, der har bedt om adgang til korte bemærkninger. Og da der ikke er flere i det hele taget, der har bedt om ordet i denne sag, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil, som det tidligere er nævnt, finde sted tirsdag den 18. marts 2014.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af SU-loven og lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser. (Uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet m.v.).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Sofie Carsten Nielsen). (Fremsættelse 26.02.2014).

Kl. 15:58

Forhandling

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører på podiet er hr. Mads Rørvig fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Ja, vi fortsætter lidt i samme spor, kan man sige: Lovforslag 139 indebærer en ændring i forhold til SU til uddannelser i udlandet. Lovforslaget vil ændre i SU-loven og lov om socialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser. Lovforslaget her er jo netop en opfølgning på en række nye domme fra EU-Domstolen, der underkendte andre landes varighedskrav og tilknytningskrav.

Lovforslaget her vil supplere den 2-årsregel, vi kender i dag, med nogle nye tilknytningskriterier; tilknytningskriterierne finder anvendelse, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder 2-årsreglen. For at ligestille tilbuddene om socialpædagogisk støtte med SU-reglerne tilføjes disse tilbud de samme nye tilknytningskriterier. Yderligere lempes mindstekravene til den påkrævede længde på udenlandske uddannelser, for at de er SU-berettigede. I stedet for de nuværende 12 måneder ændres kravet til 3 måneder.

Endelig resulterer lovforslaget også i en omstrukturering af SU-lovens kapitel 1; ministeren beder om denne omstrukturering for at sikre mere gennemsigtighed og øget retssikkerhed for borgerne. Så langt, så godt, kan man sige.

Derudover sikrer lovforslaget, at nye domstolsafgørelser i forhold til kredsen af SU-berettigede kan implementeres lidt hurtigere via bekendtgørelse.

Man kan sige, at det sådan var det faktiske indhold af lovforslaget, som vi selvfølgelig også har drøftet i forligskredsen. Og i Venstre noterede vi os med glæde, at statsministeren i tirsdags offentliggjorde, at Danmark i en sag om ydelser til EU-borgere stiller sig på Finlands side; det var i en anden sag end en sag om studiestøtte, nemlig i sagen om dagpengene.

Som det også fremgik af den tidligere debat, er EU i disse år på vej mod at blive en social union, hvor nationale velfærdsgoder som f.eks. SU ender som en rettighed for alle borgere i EU.

I Venstre er vi meget skeptiske over for den her udvikling. Vi ønsker et EU med samarbejde, vækst, handel og frie muligheder for dem, der kan og vil. Men vi ønsker ikke en union, hvor alle har ret til samme ydelser, uanset hvor de bor, og hvad de laver, og hvor de kommer fra.

Vi har jo set, at regeringen har siddet lidt på hænderne i forhold til de verserende sager, der kører, men når man kigger på den dom, som primært ligger til grund for det lovforslag, vi skal behandle her i dag, så kan man jo se, at Domstolen, i, jeg tror, det er afsnit 34, netop lægger op til, at man kan anvende nogle individuelle kriterier til at supplere det tilknytningskrav, som var. Man kan sige, at havde vi bare haft det afsnit i forbindelse med andre af de sager, vi behandler, så kunne det jo være, at de ting var gået lidt nemmere.

Men jeg synes, at vi af den grund kan finde en nogenlunde fornuftig løsning på en problemstilling, som jeg ikke bifalder er opstået, nemlig at EU-Domstolen har valgt at tolke reglerne på den måde, at

vi skal lave reglen om, og det noterer jeg mig at regeringen også er enig i, efter man selvfølgelig også har gjort sine bemærkninger gældende, da sagen blev behandlet ved EU-Domstolen.

Det skal være mine bemærkninger.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, og der er ingen indtegnet til korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken. Den næste taler er hr. Jeppe Bruus fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Som den tidligere ordfører lige var inde på, er det her udmøntningen af en god og konstruktiv dialog i forligskredsen og partierne imellem om, hvordan vi sikrer, at de danske regler er i overensstemmelse med EU-retten på det her område. Med det her lovforslag sikrer vi, at det fortsat kun er borgere med en reel tilknytning til Danmark, der kan opnå SU til studier i udlandet. Sådan har det været før det her lovforslag, hvor vi har haft kravet om, at man skulle have haft ophold i Danmark i 2 ud af de seneste 10 år, og sådan vil det fortsat være, hvor vi nu opsætter en række kriterier for, hvordan man individuelt kan bedømme, om dem, der ønsker at modtage dansk SU til en uddannelse i udlandet, også har en reel tilknytning til Danmark.

Det her er jo en konsekvens af de domme, der er afsagt på området, om, at vi ikke længere kan fastholde reglen om, at man alene skal have haft ophold i Danmark i 2 af de seneste 10 år. Derfor opsætter vi som sagt fem kriterier, som skal være opfyldt, enten hver for sig eller tilsammen, og som bliver til genstand for en individuel og subjektiv vurdering. Med det her lovforslag værner vi om, at dansk SU går til personer, der har en reel tilknytning til Danmark, og vi sikrer, at der med lovforslaget er skabt ligebehandling i forhold til alle EU- og EØS-borgere.

Dermed har vi fundet en løsning, hvor vi ikke alene sikrer, at loven fremover er i overensstemmelse med EU-retten, men også fastholder det fundamentale i, hvem det er, der har adgang til at kunne modtage dansk SU. Ja, faktisk vil det jo fortsat i langt overvejende grad være sådan, at det er danske statsborgere, der får glæde af muligheden for at kunne få SU til studier i udlandet. Det er netop dette fortsatte værn om vores velfærdsydelser, der er helt centralt for os Socialdemokrater, og derfor er vi selvfølgelig også tilfredse med den løsning, vi her har fundet frem til.

Ud over disse værnbestemmelser ændrer vi også på kravet om længden af den uddannelse, som man kan opnå støtte til, fra 1 år til 3 måneder, foruden at der er en række andre tekniske ændringer.

Jeg glæder mig da over, at også Venstre finder anledning til at støtte dette forslag og denne lovændring, eftersom der tidligere har været lidt, synes jeg, tvivl om, hvordan Venstre egentlig stillede sig til SU til udenlandske statsborgere. Tak for ordet.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, der er heller ikke her nogen indtegnet til korte bemærkninger, så vi går fint og smidigt videre til den næste taler, som er hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:06

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det her forslag handler om et lille element i SU-lovgivningen, men der er flere sider af den her sag. Dels spiller det ind i den igangværende debat og problematik om velfærdsturisme, forstået på den måde, at SU-området og Danmarks måde at etablere velfærdssysteme-

mer på også her angribes af EU. Vi har her som på så mange andre områder opbygget et system, der har som primært formål at understøtte det danske samfunds mål, nemlig at understøtte, at danske unge kan tage en uddannelse, og – i relation til det her lovforslag – at de også har mulighed for at få støtte til uddannelse i udlandet. Det er glimrende, men det er naturligvis ikke hensigten, at de danske skattemidler skal bruges til at understøtte unge fra det øvrige EU's uddannelse. Det må og skal være de øvrige landes opgave at understøtte deres borgeres uddannelse.

Set i lyset af den række domme, som er faldet, kan jeg være positiv. Jeg kunne næsten overveje at rose regeringen for med det konkrete lovforslag at forsøge at opstille værninitiativer. Vi skal bare lige være helt klar over, hvad det er for nogle værn, der egentlig er i forslaget. Vi skal have gjort det helt klart, hvordan reglerne bliver. Der står i § 2 c, stk. 2, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om tilknytningskravet. Her bliver vi nødt til i udvalgsarbejdet at få klarhed over, hvilke regler det konkret vil dreje sig om, og hvordan de regler vil sikre, at det bliver et reelt værn, så vi fortsat kan sikre SU'en til danske studerende både i Danmark og i udlandet.

Vi skal også have klarhed over, hvad der ligger bag beregningen om, at det her forslag vil medføre en forøget udgift til SU på 40 mio. kr., svarende til et skøn på 500 flere personer, der vil få SU, herunder hvorfor værninitiativerne ikke kan sikre, at der ikke er flere, som skal have SU. Centralt i EU-dommene står, at det er legitimt at stille krav om en vis grad af integration i giverstaten som betingelse for studiestøtte – en vis grad af integration. Det må præciseres og udmøntes præcist, ligesom de krav, der skal stilles som værninitiativer, må være præcise og sikre, at der er reel integration.

Når jeg ikke er ubetinget positiv i forhold til forslagens tilgang til værninitiativer, er det, fordi det at rette i den danske lovgivning jo ikke burde være det primære i den her sammenhæng. I forbindelse med SU-forhandlingerne sidste forår havde vi også debatten. På det tidspunkt handlede det om udenlandske studerendes ret til som vandrede arbejdstagere at få SU til uddannelse i Danmark. I den aftale, som vi lavede med den daværende minister, står der i forlængelse af omtalen af værninitiativer:

»I den forbindelse vil Danmark arbejde aktivt i enhver relevant europæisk sammenhæng for at fremme forudsætningerne for at opretholde det nuværende danske SU-system.«

Derfor vil jeg naturligvis gerne vide, hvilke initiativer regeringen har taget og tænker at tage i forhold til at sikre forudsætningerne for, at vi kan opretholde SU-systemet. Og der burde jo være en række EU-lande, som vi kunne finde sammen med i det arbejde, nemlig en række af de lande, der har fået domme på det her område. Det gælder f.eks. Tyskland, og det gælder Holland. Når gentagne domme viser, at vores systemer er udfordret, så burde det give sig selv, at vi ikke bare skal lægge os fladt ned igen og igen, men at vi skal arbejde for politisk at få ændret de EU-love, som ligger til grund for Domstolens afgørelse. Jeg er godt klar over, at vores statsminister igen og igen siger, at vi skal overholde loven. Men vi er jo samtidig også lovgivere, og vi er også lovgivere på EU-plan. Så er det vel også os og vore politikere, som skal ændre lovene. Det burde være regeringens førsteprioritet.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der var igen ikke nogen korte bemærkninger, så vi fortsætter. Fru Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak. Vi har haft en del diskussioner i de seneste par dage om, hvorvidt Danmark skal leve op til reglerne eller ej. Man kan næsten blive bekymret for, at nogle har glemt, hvorfor det er, vi er med i det euro-

pæiske samarbejde. Det er vi for fred og sikkerhed i Europa; det er vi, fordi det giver os fantastiske muligheder for at bo, rejse og arbejde hen over grænserne; det gør os rigere. Og derfor er det også en god ting, at man kan læse i et andet land og tage SU'en med. Det gør det jo nemmere for mange flere at tage ud. Men samtidig skal man selvfølgelig også have en tilknytning til Danmark for at få SU.

I Radikale Venstre er vi optaget af, at der er styr på tingene, og derfor synes jeg, det giver en god fornemmelse i maven, at vi hermed sikrer, at de danske regler om SU og specialpædagogisk støtte overholder EU-retten. Indtil nu har det jo været sådan, som de andre ordførere også har været inde på, at man skulle være i Danmark i 2 år inden for de seneste 10 år for at kunne gøre det. Men med det her lovforslag giver vi andre måder at vise tilknytning til Danmark på. Ændringen betyder, at flere studerende får mulighed for at få SU til uddannelse i et andet EU- eller EØS-medlemsland, og alt tyder på, at det især er danske statsborgere, der er udvandret, som vil få glæde af det.

Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er fru Annette Vilhelmsen, SF. Værsgo.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Tak for det. I SF er vi positivt indstillet over for uddannelses- og forskningsministerens forslag om ændringer af SU-loven. Ændringsforslaget kommer som følge af en række domme fra EU-Domstolen på området, som vi selvfølgelig skal implementere.

Vi er tilfredse med, at Danmark har arbejdet og stadig væk arbejder for at forsvare det danske SU-system inden for det EU-retlige system. Vi mener, at Danmark fortsat skal arbejde for, at velfærdsydelser som f.eks. SU som udgangspunkt skal kunne indrettes forskelligt i de enkelte lande. Men vi skal jo naturligvis leve op til EU-retten på det her område, hvilket også blev besluttet i forliget om SU-reformen sidste år, hvor alle partier undtagen Enhedslisten var med. Og allerede dengang vidste alle partierne, at det kunne blive nødvendigt at ændre reglerne en smule for at respektere de regler, der følger af arbejdskraftens fri bevægelighed.

Forslaget medfører ifølge Uddannelses- og Forskningsministeriet, at ca. 500 personer flere kan modtage SU, men det skal understreges, at EU- og EØS-borgere, som ønsker at modtage dansk SU i udlandet, stadig væk skal have et stærkt tilhørsforhold til Danmark med de nye regler.

SF kan derfor støtte, at der arbejdes videre med lovforslaget, og jeg skal sige fra Enhedslisten, at de også støtter det.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Det er jo hurtigt med to partier på en gang.

Næste ordfører er fru Merete Riisager, Liberal Alliance, som jo ikke kunne vide, at der lige var et parti, der smuttede med. Værsgo.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Vi behandler nu lovforslag 139, som handler om, om unge kan tage SU med ud i verden. Vi synes i Liberal Alliance, at det er fuldstændig fremragende, når unge benytter sig af muligheden for at bevæge sig over grænser og tage ud og læse andre steder i EU og arbejde andre steder i EU. Vi støtter derfor også lovforslaget.

Det er dog med lidt bævende hjerte, at vi gør det, fordi vi jo har en meget grundlæggende diskussion i Danmark i øjeblikket i forhold

til EU og i forhold til de ydelser, som vi giver i Danmark. Og det er blevet meget tydeligt for enhver – det har det sådan set været længe, men nu er der også kommet en mediemæssig opmærksomhed om det – at der sker noget med ydelserne i EU, og at EU er ved at blive en social union, hvor man forærer ydelser på tværs af grænser. Og for Danmark er det et enormt problem, fordi vi er meget, meget generøse med ydelserne i Danmark. Vi har verdens højeste skattetryk, og vi forærer nogle af pengene tilbage til vores borgere via sociale ydelser. Det er en model, som er noget uholdbar, fordi vi har så højt et skattetryk, at vi simpelt hen skræmmer vores virksomheder væk. Så det er et korthus, som har svært ved at stå i forvejen. Og hvis vi så samtidig også skal betale for udlændinge, EU-borgere, der kommer til Danmark, eller som er i Danmark i en periode og så tager ud igen, og sender ydelser med dem tilbage, kan vi slet ikke finansiere det i Danmark.

Derfor er det altså også med nogen bekymring, at vi ser på de her ting. Og vi vil i Liberal Alliance holde meget øje med de forskellige ydelser, der er, og hvor stort et træk der bliver på dem, i forhold til at EU-borgere får de ydelser. For sådan set mener vi grundlæggende, at studerende, der kommer til Danmark fra andre lande, også fra EU, skal finansiere deres ophold selv, og der er ikke nogen grund til, at de skal modtage SU, mens de er her.

Som jeg sagde før, har vi altså et højt skattetryk, og det er sådan, at danske børnefamilier jo også er dem, der arbejder mest i OECD. Det vil sige, at de mennesker, som går på arbejde lige her nedenfor, og som har deres børn i børnehaver og skole, er nogle af dem, der arbejder allermest i OECD. De betaler en høj skat, og jeg synes ikke, vi kan bede dem om også at skulle betale SU til udlændinge.

Så det vil vi altså holde et skarpt øje med. Vi skal have et bæredygtigt samfund, men vi mener, at der i forslaget stadig væk er en rimelighed, og derfor siger vi også ja til nærværende forslag.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Nu ser jeg, der kommer en erstatning for den sædvanlige ordfører på området fra Det Konservative Folkeparti. Så værsgo til hr. Brian Mikkelsen. Jeg ved ikke, om vi har nået at få det rettet på tavlen, men det er altså De Konservatives ordfører, hr. Brian Mikkelsen. Værsgo.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Tak. Da den sædvanlige konservative ordfører på området, fru Charlotte Dyremose, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne sige følgende: Vi kan godt støtte, at der tildeles SU til uddannelse af mindre end 1 års varighed i udlandet, ligesom vi kan støtte den nye model for hurtigere ophør af udbetaling af SU og opstramning af forhold til SU-lån, der er modtaget med urette. Vi er også klar over, at det nu viser sig nødvendigt at lempe på 2-årsreglen for SU-modtagere, der ønsker at tage SU med til en uddannelse i udlandet.

Tanken bag SU til uddannelse i udlandet er jo rigtig god. Det skal give mulighed for, at unge mennesker kan drage ud i verden, blive klogere og tage internationale erfaringer og international viden med hjem. Tanken var og er dog ikke, at folk med en smule tilknytning til Danmark kan tage SU med sig, når de drager videre til et andet land. Heldigvis kan vi stadig værne os i et nogenlunde omfang, men fra konservativ side er vi ganske bekymrede. De foreslåede parametre er mere upræcise end 2-årsreglen, og vi frygter, at gennemsigtheden og ensartetheden i tildelingen kan blive ringe. Derfor vil vi fra konservativ side på det kraftigste opfordre ministeren til at udfordre EU-retten til sit yderste på dette område, og vi vil også opfordre regeringen til helt generelt at tage en grundig drøftelse med kollegerne i de andre EU-lande om det hensigtsmæssige i det, som vi nu er tilskuere til, altså at man på det ene område efter det andet får stadig stigende

problemer med at tildele velfærdsydelser til vores borgere efter de hensigter, der har været med dem.

Andre landes statsborgere skal jo ikke udelukkes fra danske ydelser. Det, vi taler om fra konservativ side, er et rimelighedsprincip, et optjeningsprincip, en måde, som handler om at sikre et værn for de danske velfærdsydelser for de mennesker, som bor, arbejder og betaler skat i Danmark. Så derfor taler vi for, at man i EU får taget situationen op til fornyet drøftelse. Der er behov for, at vi på EU-plan helt generelt får skabt plads til, at borgere i et land kan modtage velfærdsydelser, uden at det på den måde åbner en ladeport. Det siger vi ikke for at være protektionistiske, men simpelt hen fordi vi ikke vil leve i et samfund, som ikke kan tildele velfærdsydelser til de borgere, der bor, arbejder og betaler skat her.

Nu må regeringen ind i kampen og sørge for, at EU-Domstolens praksis ikke fortsætter ud ad dette sidespor. Vi har oplevet den ene sag efter den anden startende med børnechecken, børnetilskuddet, kontanthjælp, dagpenge, og SU var jo oppe allerede sidste år at vende, og nu har vi så lovforslaget her. Vi har brug for en regering, som politisk tager stilling, kæmper for danske interesser og samtidig vil kæmpe for at sikre et værn for den måde, vi har konstrueret vores velfærdssamfund på i dag, og de mange muligheder, det giver os.

Så henvendt til ministeren: Vi håber, at ministeren vil tage til Bruxelles sammen med sine kolleger for at kæmpe for danske interesser og sikre nogle fornuftige værnsregler. Vi håber på, at der bliver lavet nogle fornuftige EU-drøftelser på det blandt specielt selvfølgelig de EU-venlige og EU-positive partier, så vi, samtidig med at vi har en positiv tilgang til EU, vil opleve, at man beskytter og forsvaret den måde, som vi har bygget vores velfærdssamfund op på.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der var ingen med korte bemærkninger, så vi fortsætter med uddannelses- og forskningsministeren. Værsgo.

Kl. 16:20

Uddannelses- og forskningsministeren (Sofie Carsten Nielsen):

Tak for det. Jeg er glad for, at der er så mange partier, der ønsker, at studerende fortsat kan tage ud og studere i andre lande. Det vil jeg, og det vil regeringen også gerne have meget mere af. Så tak for indlæggene i dag.

Det lovforslag, som vi har drøftet, handler jo om at sikre, at de danske regler om SU og specialpædagogisk støtte også bringes i overensstemmelse med EU-retten. Lovforslaget følger op på den række af domme, der er kommet fra EU-Domstolen, hvor nationale regler om uddannelsesstøtte er blevet vurderet i forhold til EU-retten. Og det danske krav om 2 års ophold i Danmark inden for de sidste 10 år er godt nok ikke helt identisk med de udenlandske bopælskrav i de domme, men 2-årsreglen er alligevel direkte sammenlignelig med de bopælskrav, som Domstolen har behandlet. Det er jo netop derfor, vi har brug for at opstille nogle supplerende kriterier til vores 2-årsregel, som så på en anden måde kan vise, at en studerende, der søger SU til uddannelse i udlandet, har en rigtig tilknytning til Danmark. Men det er også vigtigt at slå fast, at 2-årsreglen jo fastholdes, her foreslår vi, at den suppleres med fem alternative kriterier, som på anden måde kan påvise, at en ansøger har en grad af integration i Danmark. Og de fem kriterier er jo, om ansøgeren har haft skolegang i Danmark, om ansøgeren har familiære bånd, økonomiske bånd, arbejdsmæssige bånd, sociale bånd til Danmark. Om en ansøger opfylder de her kriterier, vil jo altid forudsætte en konkret vurdering af den enkelte ansøgers tilknytningsforhold til netop Danmark.

For børn af grænsearbejdere, vil vi erstatte 2-årsreglen med et krav om, at forældrene skal have haft arbejde i Danmark i 5 år, før børnene får ret til SU til uddannelse i udlandet. Det er jo også en efterfølgelse af den EU-dom, der kom med Gierschdommen, juni

2013. Så de nye tilknytningskrav til betyde, at flere studerende får ret til SU til uddannelse i et andet EU- eller EØS-land, men jeg forventer, at det i meget stor udstrækning netop vil være danske statsborgere, der bor i et andet land, som vil få glæde af de her nye tilknytningskrav. Så ud over tilpasning af tilknytningskravet foreslår vi også, som det er blevet sagt af tidligere ordførere, at ensrette varighedskravene til uddannelser i Danmark og i udlandet. Efter de nuværende regler skal uddannelser i udlandet have en varighed af mindst 1 år, mens uddannelser i Danmark blot behøver at have en varighed af 3 måneder, og derfor foreslår vi, at alle uddannelser skal have en varighed af minimum 3 måneder. I praksis, og det tror jeg er lidt vigtigt at få sagt, vil ændringen dog have en begrænset betydning, og det skyldes jo, at det er ganske få uddannelser i udlandet, som varer mindre end 1 år og samtidig opfylder kravet om, at uddannelsen skal give en erhvervskompetence, der kan finde anvendelse umiddelbart i Danmark.

På det lidt mere tekniske område bliver SU-lovens kapitel 1 omstruktureret, sådan at loven alene fastsætter de generelle betingelser for SU til henholdsvis uddannelse i Danmark og udlandet, mens den nærmere regulering af SU til udenlandske statsborgere og tilknytningskravet ved SU til uddannelse i udlandet fastsættes i bekendtgørelsen, som det også blev sagt. Så alt i alt betyder det her jo også, at fremtidige ændringer med den her bekendtgørelse kan ske hurtigere og smidigere.

Så er der til sidst en række af de lidt mere tekniske justeringer af SU-loven, dels simpelt hen som en opfølgning på resortændringerne i 2011, dels for netop at tydeliggøre de studerendes retsstilling. Så jeg ser frem til den fortsatte behandling af det her lovforslag i udvalget, og hvordan vi kommer videre herfra. Tak.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Der er ikke nogen med korte bemærkninger, så tak.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af 4-årsreglen for nyuddannede læger.

Af Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Anders Samuelsen (LA).
(Fremsættelse 30.01.2014).

Kl. 16:25

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Ministeren for sundhed og forebyggelse, værsgo.

Kl. 16:25

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Tak for det. 4-årsreglen er som bekendt en regel, der betyder, at der højst må gå 4 år, fra den nyuddannede læge begynder sin kliniske

basisuddannelse, til der sker ansættelse i en hoveduddannelsesstilling. 4-årsreglen blev indført i 2008. Formålet med reglen var at fremme en hurtig gennemførelse af videreuddannelsen. Overordnet set må man sige, at 4-årsreglen har virket efter hensigten. 4-årsreglen har haft en positiv effekt i forhold til at få besat stillinger i alle specialer og i alle dele af landet.

Den vigtigste prioritet for mig i forbindelse med lægers videreuddannelse er at sikre en god og lige behandling af borgerne i alle dele af landet. Det forudsætter selvfølgelig, at der er ansat speciallæger i specialer i alle dele af landet. Det har 4-årsreglen som nævnt bidraget til. Lægerne skal uddannes efter patienternes behov. Det er det brede samfundsperspektiv, som vi skal huske på, når vi diskuterer tilrettelæggelsen af uddannelsen.

Det er jo ikke første gang, at Folketinget drøfter 4-årsreglen. Forespørgselsdebatten om F 37 sidste forår mundede ud i, at min forgænger, fru Astrid Krag, nedsatte en arbejdsgruppe, der skulle lave en gennemgang af den lægelige videreuddannelse, herunder også af 4-årsreglen. I arbejdsgruppen har både Yngre Læger, Lægeforeningen og Danske Regioner deltaget. Man kunne så mene, at det kunne være rimeligt at vente på, at det arbejde, som blev foranlediget af Folketinget, blev færdigt, men nu har vi så debatten i dag.

Rapporten er nu afleveret.

Arbejdsgruppen har drøftet de forskellige områder af den lægelige videreuddannelse, herunder den meget omtalte 4-årsfrist. Af rapporten fremgår arbejdsgruppens forslag til ændringer og justeringer af den lægelige videreuddannelse.

Arbejdsgruppen peger på en model, der samlet set balancerer bedst mellem de forskellige synspunkter, der er, og dermed på en løsning, hvor 4-årsfristen forlænges til en 5-årsfrist. Derudover er arbejdsgruppen så i bred enighed nået frem til at anbefale forslag til justeringer af karrierevejledning, individuelle uddannelsesplaner, at se på mulighederne for en lempeligere dispensationspraksis og at se på eventuelt øget dimensionering af introduktions- og hoveduddannelsesstillinger.

Jeg synes, det er værd at bemærke, at parterne i arbejdsgruppen har været konstruktive og har forsøgt at strække sig langt for at finde en model, som balancerer de forskellige hensyn, som skal balanceres i den her sag.

Derfor har jeg selvfølgelig også lyttet til arbejdsgruppen. En 5-årsregel giver den yngre læge mulighed for at tage en introduktionsstilling i mere end et andet speciale eller på anden måde kvalificere sig til uddannelsen. Det giver i sidste ende mulighed for, at den yngre læge kan søge lidt bredere, når han eller hun skal ansøge om hoveduddannelsesstillinger. Samtidig fastholdes en tidsfrist i 5-årsreglen. Det skal sikre, at vi får besat stillinger i alle dele af landet.

Det er en balance. På den ene side skal modellen sikre fremdrift i videreuddannelsen og dermed et tilstrækkeligt udbud af speciallæger i hele landet, og på den anden side skal modellen sikre, at de yngre læger får mulighed for at prøve et par forskellige specialer af, inden de skal ansøge om en hoveduddannelsesstilling, og de skal have tid til at opnå ansættelse i hoveduddannelsesstillingen.

En tidsfrist for videreuddannelse skal selvfølgelig ses i sammenhæng med resten af det danske sundhedsvæsen. Danskerne har ret til ligelig behandling i sundhedsvæsenet, uanset hvor de bor. Ligelig behandling af danskerne kræver bl.a., at der er ansat et tilstrækkeligt antal kompetente speciallæger på sygehusene i alle dele af landet.

Liberal Alliances beslutningsforslag om at afskaffe 4-årsreglen uden at erstatte den med andre midler, der kan sikre den nødvendige faglige og geografiske spredning af speciallæger samt fremdrift i videreuddannelsen, er derfor *ikke* hensigtsmæssigt. Liberal Alliances forslag vil øge lægemanglen i de yderliggende regioner, og det vil gå ud over patienterne. Uden det nødvendige pres, som en tidsfrist skaber, vil den positive udvikling under 4-årsreglen med flere fuldt be-

satte specialer standses, og det vil gå ud over patienterne. Der mangler med forslaget kort sagt balance og fokus på patienterne.

Jeg agter i stedet for at gennemføre en ændring af fristen, altså til en 5-årsfrist, suppleret med bedre karrierevejledning, individuelle uddannelsesplaner, justeret dimensionering samt en eventuelt lempeligere dispensationspraksis, som arbejdsgruppen har peget på, som den bedst afbalancerede løsning.

Regeringen kan derfor ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Jeg ser ikke nogen til korte bemærkninger, og vi fortsætter med selve ordførerrækken. Den første ordfører er hr. Mads Rørvig fra Venstre, værsgo.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Det var fru Sophie Løhde, der skulle stå her i dag, men det kan hun desværre ikke, så jeg vil sige et par ord på vegne af Venstre og på vegne af fru Sophie Løhde.

Tak til Liberal Alliance for at rejse debatten her i Folketinget, og lad mig indlede med konklusionen. For Venstre er det helt afgørende, at der uddannes speciallæger i alle specialer og i alle dele af landet, samtidig med at der er incitament, der fremmer en hurtig gennemførelse af videreuddannelsen. Det var sådan set også bevægrunden for, at 4-årsreglen i sin tid blev indført.

Vi står derfor også fuldt på mål med hensyn til hele formålet med at indføre ordningen, nemlig at øge udbuddet af speciallægekapaciteten, herunder sikre en hensigtsmæssig dækning af speciallæger både geografisk og på tværs af specialer. Grundlæggende har 4-årsreglen virket efter hensigten. Den har haft en positiv effekt i forhold til at få besat stillinger i alle specialer og i alle dele af landet. Det er selvsagt positivt, i hvert fald set med Venstres øjne, men der er et men, bl.a. at der er sket en vækst i antallet af dansk uddannede læger, der forlader Danmark efter opnåelse af autorisation.

Fra Venstres side har vi lyttet til kritikken, og vi har også flere gange signaleret, at vi er åbne for at lave nogle ændringer, så 4-årsreglen kan indrettes på en mere fleksibel måde, der sikrer en bedre ressourceanvendelse. Målet vil fortsat være klart, nemlig at vi skal øge udbuddet af speciallægekapaciteten, men vi har gerne villet se på og drøfte behovet for en større grad af fleksibilitet. Derfor opfordrede vi også regeringen til at lave et serviceeftersyn af 4-årsreglen, så den kan indrettes på en mere fleksibel måde. Regeringen afviste det flere gange, men blev så senere bløde i knæene, da der var udsigt til, at den ville komme i mindretal i forespørgselsdebatten om netop 4-årsreglen.

Derfor er vi også glade for, at det i sidste ende lykkedes at få nedsat en arbejdsgruppe bredt sammensat af de relevante interessenter, herunder Yngre Læger, Lægeforeningen og Danske Regioner. Nu er rapporten afleveret, og arbejdsgruppen har i et kompromis anbefalet, at 4-årsfristen forlænges til en 5-årsfrist. Vi er meget lydhøre over for arbejdsgruppens anbefalinger og kan derfor også bakke op om det kompromis, som parterne har fundet frem til, ligesom rapporten i øvrigt indeholder mange gode forslag, bl.a. bedre karrierevejledning til de yngre læger, at alle læger sikres individuel uddannelsesplan m.v. 5-årsfristen betyder fortsat, at stillinger besættes i hele landet, og at der sikres fremdrift i videreuddannelsen og dermed et tilstrækkeligt udbud af læger i hele landet og i alle specialer.

Liberal Alliances beslutningsforslag giver desværre ikke noget bud på, hvordan den netop til gavn for patienterne faglige og geografiske spredning samt fremdrift i lægeuddannelsen skal sikres. Tværtimod vil beslutningsforslaget med stor sandsynlighed forværre udfordringen med at sikre, at der er ansat speciallæger i alle specialer i

alle dele af landet. Eller sagt med andre ord: Forslaget vil øge lægemanglen i yderområderne, hvilket i sidste ende også vil gå ud over patienterne.

Det mener Venstre ikke er hensigtsmæssigt. Og en tidsfrist har som sagt vist, at flere specialer besættes, og at der er en større grad af geografisk spredning, hvilket entydigt er til gavn for patienterne landet over. Venstre savner derfor konkrete bud fra Liberal Alliance på, hvordan man med en ønsket afskaffelse sikrer udbuddet af speciallægekapaciteten i Danmark, sikrer fremdrift i videreuddannelsen og dermed en hensigtsmæssigt dækning af speciallæger både geografisk og på tværs af specialer.

Venstre kan derfor ikke støtte Liberal Alliances forslag.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Næste taler er hr. Flemming Møller Mortensen, Socialdemokraterne.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Jeg vil sige, at Socialdemokraterne ikke støtter Liberal Alliances forslag, om end vi jo rent faktisk samtidig går ind og siger, at vi afskaffer 4-årsreglen og i stedet for laver en 5-årsregel, så Liberal Alliance burde måske alligevel kunne være lidt glade. Men altså årsagen til, at vi ikke kan, er jo, at der er incitamenter forbundet med 4-årsreglen, og det viser sig, at i de år, den har fungeret siden 2008, har der været positive resultater af den her ordning.

Vi havde så sidste forår en rigtig konstruktiv og god dialog og debat her i Folketingssalen, som jo så mandede ud i, at ministeren sagde, at ministeren gerne ville nedsætte en arbejdsgruppe, og det er dog et positivt element i et demokrati at man gør det og tager alle interessenterne til bordet for en drøftelse. Det var sådan, da vi stod i Folketingssalen her sidste forår, at da var der ingen, der kunne se, hvilke løsninger der skulle til. Der var ingen, der kom med løsningsmodeller, som vi kunne nikke til og sige, at det var det rigtige, og derfor var det rigtige at kalde alle parterne sammen og nedsætte arbejdsgruppen. Det blev gjort, og de er nu kommet med en rapport.

Den rapport giver jo altså lige nøjagtig, som ministeren og som Venstres ordfører har ridset op, nogle muligheder for, at man både kan tage hensynet til patienterne, den geografiske dækning, specialernes udvikling og de lægestuderendes muligheder, sådan at de rent faktisk får mulighed for at stifte bekendtskab med mere end et speciale, hvis de måtte tvivle på, hvilken vej de skulle ønske at gå i deres specialisering.

Så det er en glæde for Socialdemokraterne, at arbejdsgruppen er kommet med nogle anbefalinger, som giver nogle muligheder. Det er naturligvis ikke ensbetydende med, at der ikke skal holdes fokus og et godt øje med det, der måtte blive en kommende 5-årsregel for at se, om den også fortsat vil leve op til det, der er behovet for udviklingen på det her område, når det gælder, at lægerne skal tage deres specialuddannelser.

Med andre ord støtter Socialdemokraterne ikke forslaget her fra Liberal Alliance.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Vi fortsætter med fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Mange tak. Jamen jeg synes, det er rigtig godt, at Liberal Alliance har fremsat det her beslutningsforslag. Når jeg ser tilbage, var det jo

Dansk Folkeparti, der havde en forespørgsel, F 37, sidste år, netop fordi vi gerne ville have, at vi herinde tog en beslutning om, at vi skulle suspendere 4-årsreglen for at finde ud af, hvad der skulle i stedet, sådan at man kunne sikre, at vi ikke tabte alt for mange læger til Sverige og Norge og andre steder, eller at de fandt på noget helt andet at lave.

Dengang kunne vi jo sagtens have opnået et flertal, så vi ikke havde behøvet at stå her i dag, men Venstre snød på vægten, hev Enhedslisten med sig, og så blev de enige om at lave en form for mindre undersøgelse med en rapport, som vi åbenbart lige her inden for de sidste par dage har fået ind ad døren. Jeg vil sige, at jeg er lidt ked af, at jeg ikke har fået læst den, for der står nogle rigtig gode forslag til, hvad man kan gøre i stedet. For det er jo rigtigt – som den foregående ordfører har sagt – at 4-årsreglen nu er afskaffet; nu er der kommet en 5-årsregel.

De læger, jeg så taler med, siger, at en 5-årsregel selvfølgelig altid er bedre end en 4-årsregel, men at en 6-årsregel eller noget helt tredje, fjerde eller femte måske havde været endnu bedre. Og det er de forslag, jeg gerne vil have set på, for der er også nogle, der mener, at man kunne skubbe 4-årsreglen. Men det ved jeg at Enhedslistens fru Stine Brix kommer ind over, så det kan hun forklare lidt tydeligere. Det var faktisk en ordning, som lød rigtig godt, for selvfølgelig mener jeg, der skal være et eller andet i stedet.

Men jeg tror også, at det på et tidspunkt bliver overflødigt med de her 4- eller 5-årsregler, netop fordi vi ser flere og flere læger, der bliver uddannet. Vi skal i stedet prøve at gøre det lidt mere tiltrækkende at komme ind på nogle specialer, som måske ikke er lige så interessante for de studerende. Vi skal gøre det mere tiltrækkende at komme ud i landet og være nogle af de steder, hvor der er lidt mere tyndt befolket, eller hvor der mangler læger. Det kunne vi godt tænke os at gøre noget mere ved i stedet for.

Men jeg håber, vi kan få en god snak i udvalget og få kigget på den her rapport for netop at læse nogle af de her forskellige forslag, der ligger. Så vi er positive over for forslaget, men vi er da også positive over for ministerens ændringer. Der er da sket lidt på området, men spørgsmålet er, om det er nok. Tak.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen indtegnet til korte bemærkninger, så vi fortsætter med fru Camilla Hersom, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:40

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Som det allerede er blevet nævnt, er det jo ikke første gang, vi diskuterer 4-årsreglen i denne valgperiode – for snart et år siden havde vi en forespørgselsdebat her i salen, som behandlede samme emne, og det var der sådan set gode grunde til. 4-årsreglen blev jo indført med det overordnede formål, at der uddannes og findes speciallæger i alle dele af landet, og jeg har ikke hørt nogen være uenig i det formål.

Men jeg og de andre ordførere har fået henvendelser fra mange frustrerede læger, der kan berette om en regel, der virker for rigid, og som har afledte uhensigtsmæssige konsekvenser, bl.a. fordi en række læger har følt sig tvunget til at tage en ph.d.-uddannelse, hvor det ikke burde være nødvendigt, for at kvalificere sig til drømmespecialiet, og fordi der tilsyneladende er en forholdsvis stor gruppe, der ikke kommer i gang med et hoveduddannelsesforløb. Derfor støttede vi i Radikale Venstre varmt, at sundhedsministeren i kølvandet på forespørgselsdebatten nedsatte en arbejdsgruppe, der skulle vurdere den fremtidige udformning af 4-årsreglen.

Arbejdsgruppen har fremlagt sine anbefalinger i form af en række modeller, hvor det fremgår, at der ikke er fuldstændig enighed

om, hvilken af dem der er at foretrække. Derfor synes vi også, det tjener arbejdsgruppen til ære, at det er lykkedes at nå til enighed om, hvilken model man så samlet set mener opfylder de fleste mål, hvilket selvfølgelig først og fremmest er det, at danskerne kan blive behandlet, uanset hvor i landet de bor, men også at give de yngre læger mulighed for at orientere sig i forskellige specialer, inden de træffer det endelige valg om, hvilket hovedforløb de ønsker at søge, og endelig, at så mange af de uddannede læger som muligt rent faktisk bliver speciallæger.

Modellen, der anbefales, forlænger 4-årsfristen til en 5-årsfrist, så de yngre læger får bedre tid til at prøve flere introstillinger af. Derudover anbefales det at styrke karriererådgivningen og at sikre, at lægerne faktisk får den uddannelsesplan, der allerede burde være en selvfølge.

Dispensationsmulighederne øges også. Det sidste mener jeg er væsentligt. Det er nu engang sådan, at livet sjældent leves efter en lige snor, og der kan være mange gode og helt legitime grunde til, at en læge ikke har kunnet opfylde fristen. Derfor bør de retningslinjer, der skal udformes, efter vores opfattelse være så fleksible, at de også kan rumme situationer, man ikke har oplevet endnu.

Endelig vil dimensioneringen af såvel hoveduddannelsesforløbet som af introstillingerne kunne øges. Hvis der oprettes flere introstillinger, vil det kunne bidrage til, at lægerne får den tid til fordybelse på forskellige områder inden valget af hoveduddannelse, som mange af dem efterspørger.

Samlet set kan Radikale Venstre støtte ændringerne i 4-årsreglen.

Deraf følger også, at vi afviser beslutningsforslaget fra Liberal Alliance, der efter vores opfattelse har karakter af en gratis omgang. Man vil fjerne en udskældt regel, men man tager intet ansvar for, hvordan det så skal sikres, at lægehjælp på et specialiseret niveau er tilgængeligt, uanset hvor man bor, og uanset hvad man fejler.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Og der er fortsat ikke nogen, der har bemærkninger, og vi fortsætter med fru Özlem Sara Cekic. Værsgo.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak til formanden. Jeg vil ikke gentage så meget af det, der allerede er blevet sagt i forhold til det her beslutningsforslag, hvor Liberal Alliance lægger op til at man skal afskaffe 4-årsreglen.

Reglen blev jo, som det også er blevet nævnt tidligere, indført af daværende sundhedsminister, hr. Lars Løkke Rasmussen, og formålet med den er at sikre, at der er læger alle steder i Danmark. Danmark er jo ikke noget stort land, men på trods af det er der steder i Danmark, hvor der ikke er speciallæger nok.

Jeg kan godt forstå, at der kan være læger, der tænker, hvorfor de skal begrænses, i forhold til hvornår de skal gå i gang med deres specialuddannelse. Og måske sidder man også og tænker, at ens største drøm er at blive børnelæge, og at det kun er det, man gerne vil være.

Men desværre er det jo også sådan i livet, at det ikke er altid, at ens første ønske bliver opfyldt, og derfor søger man også videre mod prioritet nummer to. Og det resulterer jo så i, at alle patienter i Danmark kan blive sikret en læge, en speciallæge, som i sidste ende også vil komme dem til gavn.

Jeg vil sige til Liberal Alliance, at vi ikke støtter jeres forslag.

Samtidig synes jeg faktisk også, der er noget, der er lidt interessant. Hvor Liberal Alliance ellers nærmest aldrig holder sig tilbage, når der skal stilles krav til kontanthjælpsmodtagerne, til dagpenge-modtagerne og alle dem fra dag et, så er der, når det handler om de yngre læger ikke nogen grænser for, i hvor lang tid de skal rende rundt og tænke på, hvornår de skal gå i gang med en speciallægeuddannelse. Jeg synes faktisk, at det, som ministeren nu lægger op til,

er rigtig godt, for der har også været kritik af selve reglen, og der er man også nødt til at anerkende, at der er nogle mennesker, der er blevet ramt af den. Derfor udvider man det til at være 5 år frem for 4 år, og der er nu en masse dispensationsmuligheder – og det er også det, som arbejdsgruppen lægger op til.

Men derfra og så til at sige, at nu skal man afskaffe reglen fuldstændig, er der et stykke vej, og det går vi ikke ind for. For i sidste ende må det jo være hensynet til patienterne, der tæller, og patienterne har allermest gavn af, at der er en læge der, hvor de bor, uanset hvor det er i vores lille land, Danmark.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så har jeg en enkelt til korte bemærkninger. Hr. Simon Emil Ammitzbøll, værsgo.

Kl. 16:46

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er, fordi fru Özlem Sara Cekic leverer dagens første overraskelse. Jeg troede egentlig, at SF, der nu er sluppet ud af Det Radikale Venstres og Socialdemokraternes klør, ligesom ville have meldt sig på banen og prøvet at have en lidt større forståelse for problemet. Den tidligere sundhedsminister, som også har forladt SF nu, sagde endda, at partiet jo ikke var gift med den her regel, og man var heller ikke særlig begejstret for den, da den borgerlige regering i sin tid kom med den.

Så jeg forstår ikke, hvad det sådan indholdsmæssigt er, der gør, at SF lige pludselig synes, det er en helt vild god idé at regulere på det her område i stedet for at sørge for, at lægerne i større udstrækning tager speciallægeuddannelsen, i stedet for at sørge for, at færre læger tager til udlandet, i stedet for at sørge for, at folk faktisk kan få den uddannelse, de gerne vil have, på et kvalificeret grundlag. Det lyder da som noget, som SF klassisk ville bryde sig om. Synes man bare, det er fryd og gammen, at en 4-årsregel nu bliver til en 5-årsregel? Så kunne man altså lige så godt være blevet i den regering, kunne man ikke?

Kl. 16:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:47

Özlem Sara Cekic (SF):

Til det med at blive klogere vil jeg sige, at jeg tror, ordføreren selv er et rigtig godt eksempel på, hvordan man politisk kan blive klogere og rykke sig fra det ene punkt til det andet. Det er fuldstændig rigtigt, at vi var meget, meget skeptiske, da reglen blev indført. Det anerkender jeg. Og sidste gang, vi diskuterede 4-årsreglen, stod jeg faktisk selv her på talerstolen og sagde næsten det samme som den tidligere sundhedsminister, nemlig at vi var åbne over for at kigge på de steder, hvor man kunne justere. Der har været en kritik af reglen, og det er man jo nødt til at anerkende.

Men samtidig har jeg den holdning, at der også skal være en balance. På den ene side synes jeg, man – hvad arbejdsgruppen også har gjort – må kigge på, hvor man kan imødekomme folk, så de kan komme ud og tage et arbejde i udlandet og alle de andre ting, der gør, at de falder for selve reglen.

Men når jeg ser på, hvordan reglen faktisk har virket – og man kommer ikke udenom, at den jo også har virket – så er Danmark så lille et land, at jeg synes, det er et mindstekrav, at der selvfølgelig er en læge, uanset hvor man bor som patient. Og der mener jeg, at selve reglen er med til, at lægerne faktisk får en speciallægeuddannelse. Det er rigtigt, at alle de højeste ønsker ikke kan blive opfyldt, men sådan er vilkårene nogle gange i livet.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for den anden korte bemærkning.

Kl. 16:48

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, sådan er livet og vilkårene under socialismen i hvert fald. Man får ikke opfyldt sine ønsker, men sådan er der så meget.

Jeg synes, det er helt fair, at man skifter holdning – det er jo ikke det, det handler om. Jeg synes bare, der ligesom manglede en forståelse af, at de problemer, der oprindeligt var med reglen, sådan set stadig væk er der, også selv om det bliver en 5-årsregel, i hvert fald de fleste af dem. Så kan det være, der kommer en dispensation, og fred være med det. Det lyder godt, det er vi glade for. Men ved en 5-årsregel er der stadig nogle problemer med, om folk kan få afprøvet deres specialer, om der er nok, der går i gang med specialuddannelsen, og om der er for mange, der kommer til at flytte til udlandet.

Hvis der skulle være en balance, som ordføreren selv så smukt formulerede det, så synes jeg ligesom, man glemte det, der skulle balancere det. Man kan sige, at reglen er god, og det er dejligt, det er godt, og sådan er det med enhver regel, der bliver indført: Når først den er der, nå ja, så må vi hellere holde os til den. Det er derfor, vi har så ekstremt mange regler i det her samfund. Men jeg synes ikke rigtig, ordføreren kom på banen om det, der skulle afbalancere det.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 16:49

Özlem Sara Cekic (SF):

Grundlæggende har jeg jo den holdning, at jeg synes, der skal være speciallæger i Danmark. Og som man kan se, virker den regel også, i forhold til at folk går i gang med en speciallægeuddannelse. Det er rigtigt, at der er nogle mennesker, der falder for reglen og ikke får den mulighed, men jeg synes jo, at det f.eks. er et kæmpe problem, at der ikke er psykiatere nok. Jeg synes, det er et kæmpe problem, at mennesker, som har en sindslidelse, og som reelt har mulighed for at blive raske, ikke kan møde en speciallæge, som faktisk ville være i stand til at hjælpe dem den vej, fordi der ikke er speciallæger nok. Derfor er den her regel jo også indrettet på den måde, at målet med den er at sørge for, at folk kommer hurtigt i gang med deres speciallægeuddannelse.

Jeg må ærligt indrømme, at 5 år synes jeg jo altså ikke er kort tid, til at man ligesom skal beslutte, hvilken vej man skal gå, især i betragtning af at det jo også er en uddannelse, som staten, samfundet, betaler. Når det er muligt, at man kan tage en speciallægeuddannelse, så synes jeg jo, det må være sådan, at det skal være muligt, at patienterne faktisk også får gavn af det.

Ja, der er problemer, og det er derfor, som jeg hører sundhedsministeren, at der løsnes op for, at man skal kigge på det i forhold til at forlænge det, og der er en masse dispensationsmuligheder. Men patienterne har krav på en speciallæge, uanset hvor de bor i Danmark.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere indtegnet til korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Stine Brix, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:51

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak for det. I Enhedslisten er vi stadig skeptiske over for den her regel. Vi har været kritikere af den, siden den blev indført for omkring

7 år siden, er det vel ved at være, af hr. Lars Løkke Rasmussen og Venstre og trådte i kraft den 1. februar 2008, altså for omkring 6 år siden. Det er jo godt, at Venstre her i dag tager ansvaret for det. Det er måske lige at stramme den, når Venstre også tager æren for, at der faktisk er sket lidt her de sidste par år. Vi må jo nok sige, at realiteten er den, at Venstre var fuldstændig afvisende, dengang de sad på regeringsmagten, i forhold til at ændre på den her regel, mens det er den regering, der sidder nu, som rent faktisk har lavet nogle mindre lempelser af reglen. Det gælder både de lempelser, der har været tidligere, og de lempelser, der er kommet her og nu, hvor man udvider reglen fra 4 til 5 år.

Når vi alligevel er skeptiske over for den her regel, er der flere årsager til det. For det første er det ligesom blevet til sådan en sandhed her i salen, at 4-årsreglen har løst problemet med at skaffe speciallæger rundtomkring i landet og speciallæger i forskellige specialer. Det er jo ikke sikkert. Vi hører jo i høj grad fra de yngre læger og de lægestuderende, at det, man i stedet for gør, er, at man udskyder den dag, hvor man starter på sin turnus, altså den dag, hvor reglen begynder at gælde. Det vil sige, at vi nu ser unge læger, som arbejder som læger, før de har haft deres kliniske basisuddannelse. Det gør jo ikke uddannelsesstiden kortere. Det gør bare, at perioden fra, hvornår uret starter med at tælle, bliver udskudt.

For det andet er realiteten jo også den, at noget af det, som i høj grad var med til at forlænge den tid, som læger brugte på at blive speciallæge, var, at der tidligere var et såkaldt pointsystem, hvor man blev belønnet for at være langsom. Jo mere tid man brugte på at indhente point i alle mulige forskellige stillinger eller ved at forske, eller det kunne være alle mulige andre ting, jo større chance havde man for at blive speciallæge. Det afskaffede man jo før 4-årsreglen, og derfor så man allerede et fald i, hvor lang tid det tog at blive speciallæge, før 4-årsreglen blev indført. Så om det er 4-årsreglen, der er årsag til, at vi nu ser, at det går lidt hurtigere, vil jeg gerne stille mig særdeles tvivlende over for.

Jeg tror heller ikke på historien om, at yngre læger ikke gider at arbejde uden for storbyerne eller kun vil nøjes med et bestemt speciale. Når man spørger dem selv, svarer rigtig mange af dem faktisk, at de er klar til at flytte over 120 km fra, hvor de bor i dag, for at kunne få den stilling, som de gerne vil have.

For at give et svar til det beslutningsforslag, der ligger nu, vil jeg sige, at vi sådan set er enige i, at det vil være godt at komme af med den her regel. Det er vi jo så også til dels kommet forstået på den måde, at det er blevet til en 5-årsregel. Men vi ser sådan set gerne, at man lavede en anden model. Nu henviste Dansk Folkepartis ordfører tidligere til, at der er kommet en rapport her for et par dage siden. Heri står der om noget, der hedder model tre, hvor man afskaffer 4-årsreglen, og hvor man indfører en ny regel – en regel, som går ud på, at der er en tidsbegrænsning for, hvor lang tid der må gå, fra man tager en introstilling, til man starter i en specialstilling. Det tror jeg vil være en langt bedre model, hvor vi ikke på samme måde vil se, at en gruppe af læger, som ønsker at blive speciallæger, bliver afholdt fra det.

Så mit budskab her i dag vil være en opfordring til, at vi tager en drøftelse i udvalget af, om der er nogle af de andre modeller, som arbejdsgruppen er kommet frem til, som vi kunne blive enige om, og om vi kunne lave en betænkning, som trak i den retning. Hvis der skulle findes sådan et flertal i Folketinget, er vi i hvert fald friske på det.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, og så går vi til den sidste ordfører i denne omgang. Det er fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Tak. Det var den borgerlige regering, der indførte 4-årsreglen tilbage i 2007 med den hensigt at få lægerne hurtigere igennem systemet, så vi fik speciallægerne hurtigere uddannet, for det er der behov for. Det var der dengang, og det er der også stadig væk. Men erfaringen har vist, at der er nogle utilsigtede konsekvenser ved måden, reglerne er skruet sammen på – utilsigtede konsekvenser, som kan betyde, at vi kommer til at tabe en stor del af en årgang på gulvet, fordi de kommer i klemme. Vi har nu grundet de store universitetsårgange rigtig mange yngre læger, der i et særdeles konkurrencepræget miljø kæmper om at få hoveduddannelsesstillinger til deres ønskespecialer.

Det er hele årgangen, som rammes hårdt af reglen, fordi de ikke kan komme i gang med deres hoveduddannelsesstilling. De konkurrerer med andre læger, og de konkurrerer endda med ph.d'er, som ikke er underlagt den her 4-årsregel, og som har mere erfaring og flere point med sig. Konkurrencen bliver ulige, den bliver skævvreden, og den bliver egentlig også unfair. De utilsigtede konsekvenser af 4-årsreglen bliver, at lægerne enten ikke får en speciallægeuddannelse, eller at de søger til udlandet. Begge dele er stærkt problematiske for Danmark, fordi det fjerner speciallæger fra Danmark.

Vi har noteret os, at sundhedsministeren nu kommer noget af kritikken i møde, og det er positivt. Ministeren ændrer nu reglen fra at være en 4-årsregel til at være en 5-årsregel, og dermed reddes en del læger på målstregen. Det skal ministeren have ros for. Men det er kun i år, og både Yngre Læger og Lægeforeningen fastholder, at de gerne ser tidsgrænsen helt afskaffet.

Sidste år i maj var der en forespørgselsdebat her i Folketingssalen om netop 4-årsreglen, og i den debat talte De Konservative for en suspendering af reglen. Det mente vi dengang, og det mener vi også stadig væk. Men beslutningsforslaget i dag går ikke ud på suspendere reglen, og vi har hos De Konservative måttet lave den afvejning, om vi mener, at den er så god, at den er værd at beholde, eller om ulemperne er så store, at vi helst ser, at den bliver fjernet. Med de utilsigtede konsekvenser, vi i dag ser, er det lige nu mest nærliggende at ønske reglen fjernet, for vi har lyttet til Lægeforeningen og til Yngre Læger, som klart problematiserer reglen. Vi tror på, at hverken Lægeforeningen eller Yngre Læger unødigt råber vagt i gevær, og kritikken, de fremsætter, må vi tage alvorligt.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, som der ikke er nogen korte bemærkninger til, hvorfor vi går til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:58

(Ordfører for forslagsstillerne)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Man siger nogle gange, at operationen lykkedes, men patienten døde. Her kan man vel næsten sige det omvendte, nemlig at forslaget falder, men bliver alligevel i en eller anden forstand gennemført. Sådan er det jo så meget. For der er ikke længere et eneste parti i Folketinget, der er tilhænger af 4-årsreglen, og det er jo altid glædeligt. 4-årsreglen eller 4-årsfristen, som den også nogle gange bliver kaldt, har en række ulemper. Først og fremmest er den for rigid, den gør, at læger måske ikke kan nå at orientere sig ordentligt i forhold til forskellige specialer, inden de skal træffe et valg, den presser flere læger til udlandet, og den gør, at hver femte læge faktisk ikke påbegynder speciallægeuddannelsen. Det er nogle af de ting, som vi har været bekymret for.

Vi er selvfølgelig glade for, at man også i, jeg tror, det var dagbladet Politiken, kan læse, at regeringen og Venstre har lavet en eller anden form for lokumsaftale – hvis man må sige sådan fra Folketingets talerstol, det er lige på grænsen, en toiletaftale så – der bl.a. handler om at gå fra en 4-årsregel til en 5-årsregel, og at man vil have øgede dispensationsmuligheder. Det sidste er vi ekstremt glade for man lægger op til, det kan vi kun være positive over for. At man går fra en 4-årsregel til en 5-årsregel, ja, en 5-årsregel er bedre end en 4-årsregel. Jeg tror, det var fru Liselott Blixt, der var inde på det, hvorfor så ikke en 6-årsregel eller en 7-årsregel eller 8-årsregel eller 9-årsregel, man kan jo blive ved, for det bliver jo så at sige bedre år for år. Det kan da også godt være, at hvis vi bliver ved med at rejse debatten, det kan jeg i hvert fald høre vi kan gøre i fællesskab med De Konservative, Dansk Folkeparti og med Enhedslisten, så kan det være, vi kan rykke det lidt mere i næste valgperiode og valgperioden efter, og på et eller andet tidspunkt får vi måske en rigtig god løsning.

Så har der været talt meget om de geografiske udfordringer, som bliver løst med reglen, og som skulle være en af fordelene ved at have 5-årsreglen nu. Som liberalist vil jeg selvfølgelig sige, at alt jo dybest set handler om udbud og efterspørgsel og derfor også om aflønning og betaling, og det vil sige, at det jo kunne være, at man er nødt til at se på, hvordan man betaler folk for at være de forskellige steder, hvis man vil sikre, at der er folk, der vil besætte stillingerne. Indtil der er folk, der vil besætte stillingerne, har man jo ikke ramt det sted, hvor balancen er mellem udbud og efterspørgsel. Så simpelt er det sådan set set fra vores perspektiv.

Det, der rent principielt er på spil, og det er jo ligeegyldigt, om der er en 4-årsregel eller en 5-årsregel, er, at man dybest set går ind og laver en skjult kandidatpant med skrue, eller hvad vi skal kalde det, hvor man vil prøve at tvinge folk til at gøre noget bestemt. Vi synes, det er udtryk for en eller anden menneskelig planøkonomi, hvor menneskene skal passe ind i, hvad staten synes er rart og fordelagtigt, i stedet for at vi ser på, hvordan den enkelte kan sørge for at tage en uddannelse, der passer til ham eller hende, og som passer til de ønsker, som den enkelte nu måtte have. Samtidig sikrer vi selvfølgelig, at vi får de læger, vi har brug for. Det kan godt være, at det på sin vis også handler om økonomi, men så må man jo drøfte det. Liberal Alliance er jo et parti, der er kendt for at ville skære på mange områder, men sundhedsområdet er faktisk et af de områder, vi mener der skal bruges flere midler på, end der bruges i øjeblikket. Så derfor er vi ikke så bange for, om man skal indrette systemet på en lidt anderledes måde.

Jeg er glad for, at vi stadig har en tværpolitisk fløjagtig alliance med Enhedslisten, Dansk Folkeparti og nu også Det Konservative Folkeparti, og jeg håber på, at vi, når forskellige andre er kommet lidt mere ud af regeringens kløer, og når der har været et valg osv., så kan arbejde videre og se på det endnu mere efter et valg.

Vi kunne også vælge noget andet, nemlig at gå i egentlig dialog på den her side af et folketingsvalg i Sundhedsudvalget og med ministeren fra nu af. Så i stedet for at regeringen og Venstre bare siger, o.k., så tager vi den billigste eller den nemmeste måde at komme ud over det her på, prøver de at gå i dialog med os andre om, hvordan vi egentlig kunne tage hensyn til nogle af de forbehold, som regeringen har, samtidig med at vi måske godt kunne gøre det lidt mere frit, end der er lagt op til med den aftale, man åbenbart allerede har lavet med Venstre – som jeg i hvert fald fornemmer det, når jeg læser Politiken. Jeg håber, der er villighed til at gå i dialog fra den nye ministers side, men det må vi jo se på om der er. Det kan i hvert fald ikke være mindre dialog, end der var før, og så er det jo allerede et fremskridt.

Kl. 17:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Der er kommet en tilløber med en kort bemærkning, så det er pænt af ordføreren at komme tilbage på talerstolen. Fru Camilla Hersom. Værsgo.

Kl. 17:05

Kl. 17:03

Camilla Hersom (RV):

Tak for det, og jeg beklager, hvis jeg var lidt sent ude, men jeg synes ikke, at Liberal Alliances ordfører skal have lov til at slippe så nemt, og jeg synes faktisk, at det tenderer en frækhed at omtale en fuldstændig reel politisk aftale på den måde, som ordføreren gør. Jeg synes heller ikke, at det tjener de partier til ære, som tidligere har stået bag reglen, at man nu tager en fuldstændig gratis omgang på det her område.

Men det, jeg vil spørge ordføreren om, er, om ordføreren er enig i, at det er en god idé, at vi forsøger at sikre, at der faktisk er speciallæger i alle specialer i alle dele af landet – ja eller nej?

Kl. 17:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Som det fremgik af min tale: Ja.

Kl. 17:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren til anden korte bemærkning.

Kl. 17:04

Camilla Hersom (RV):

Hvordan vil ordføreren sikre det? For hvis vi blot fjerner den 4-årsregel, som vi kender i dag, og som der jo er bred enighed om nok har været for rigid – og det er også derfor, at vi med den udmærkede, pænt sobe og legitime aftale, vi har lavet, vil ændre på reglen – uden at sætte noget andet i stedet, vil vi jo efter al sandsynlighed at dømmes komme tilbage til den situation, vi var i. Vil ordføreren ikke anerkende det?

Kl. 17:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 17:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var indtil flere spørgsmål, så man kan jo starte med både et ja og et nej, forstået på den måde, at nej, det vil jeg ikke anerkende; jeg synes faktisk, at Enhedslistens ordfører redegjorde rigtig fint for, at der også er andre ting, der er foretaget næsten tidsmæssigt samtidig, der gør, at man ikke bare kan sige, at det hele skyldes 4-årsreglen – som den ene ting.

Den anden ting, jeg gerne vil sige ja til, er, at selvfølgelig skal man gøre noget for at sikre, at der er speciallæger også geografisk spredt, sådan som jeg sagde i min tale. Hvordan vil jeg løse det? Det synes jeg faktisk også at jeg var inde på i min tale, nemlig at for os handler det mere om et spørgsmål om udbud og efterspørgsel. Man er jo nødt til at betale for den vare, som man gerne vil have. Sådan er det i ethvert marked, og sådan vil det også være i markedet efter læger for nu at sige det, som det er. Så det vil være løsningen set fra vores perspektiv.

Så vil jeg endelig sige, at ordføreren selvfølgelig har ret i, at alle i dag er imod 4-årsreglen, og det er vi selvfølgelig glade for. Det er jo et lille skridt på vejen. Vi håber så, når vi kommer længere frem, at alle også bliver imod 5-årsreglen.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er nu kommet en til på for en kort bemærkning. Fru Özlem Sara Cekic. Værsgo.

Kl. 17:06

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg synes faktisk, det er ret interessant, at ordføreren mener, at så må man betale ekstra, for normalt har vi jo den danske model, hvor det er parterne selv, der ligesom planlægger, hvordan lønnen skal være.

Betyder det så helt konkret – det er jeg bare sådan generelt interesseret i at vide – at nu, hvor vi mangler psykiatere, vil Liberal Alliance give dem mere i løn, for at de kan tage nogle jobs oppe i Nordjylland, eller hvordan havde Liberal Alliance lige forestillet sig det? Det kunne jeg rigtig godt tænke mig at vide, også i forhold til finansieringen.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Der må man jo sige, at vi generelt ønsker en større omkalfatring af, hvordan den offentlige sektor, herunder sundhedssystemet, skal indrettes og styres. Det vil sige, at vi i langt større grad vil gå over til en målstyring af den offentlige sektor, bl.a. også, at man så skal sikre regionalt og lokalt, at der er de medarbejdere til rådighed, der skal være. Og det er klart, at det vil lave en forandring, også i lønstrukturen, alt efter hvordan udbud og efterspørgsel er.

Det ville dog være en lykke for det her samfund, hvis der kom en lønstruktur i den offentlige sektor, som mindede mere om den, man kender fra det private arbejdsmarked, hvor man betaler for det, der er brug for, og betaler lidt mindre for det, der ikke er nær så meget brug for. Det ville dog være en dejlig dag, hvis det kunne komme til at blive gennemført. Men jeg går ikke ud fra, at det er noget, fru Özlem Sara Cekic har tænkt sig at hjælpe mig med.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 17:07

Özlem Sara Cekic (SF):

Jamen lige nu prøver jeg faktisk at forstå, hvad det er, ordføreren siger, før jeg vil begynde at tage stilling til det ene og det andet. Ordføreren sagde, da ordføreren svarede fru Camilla Hersom fra Radikale Venstre, at det drejer sig om udbud og efterspørgsel, og at man derfor på den måde gerne vil tiltrække flere. Og når vi diskuterer 4-årsreglen, som også er med til, at der alle de steder, hvor der har været de her sorte huller, kan komme nogle speciallæger, hører vi bare rigtig ofte Liberal Alliance sige: Det dér er for dårligt, vi må lave det om. Men hvad og hvordan?

Nu, hvor man så siger, at 4-årsreglen ikke er det, der skal til for at kunne tiltrække speciallæger, men at det mere er udbud og efterspørgsel og mere i løn, spørger jeg en gang til: Betyder det så, at man i forhold til de psykiatere, de mangler oppe i Nordjylland, så her fra Christiansborg skal beslutte, hvad de skal have i løn? Hvor meget mere i løn vil man give? Hvordan vil Liberal Alliance helt konkret sikre, at der f.eks. er psykiatere oppe i Nordjylland?

Kl. 17:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 17:08

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg mener ikke, at jeg eller fru Özlem Sara Cekic for den sags skyld skal bestemme, præcis hvad lønnen er for en psykiater i Nordjylland eller en børnelæge i Østsjælland, eller hvad ved jeg, hvis det er det, man forestiller sig. Det, vi forestiller os, er en anden form for styring af den offentlige sektor, som jeg siger, og det betyder jo, at man også de facto i Region Nordjylland, for at tage et eksempel, kan blive stillet i en situation, hvor man må betale en væsentlig højere pris for at sikre, at man kan få de psykiatere, man har brug for. Og har man ikke de psykiatere, som man har brug for, kunne noget jo tyde på, at man betaler for lidt. Altså, sådan er det jo. Sådan er det jo også i en privat virksomhed. Hvis vi vil have en pressechef af en bestemt kvalitet, må vi jo også betale for det. Anderledes er det jo ikke.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Og jeg ser ikke, at der er nogen, der fortryder, men ellers kan man fortsat komme på.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:09**Meddelelser fra formanden****Den fg. formand (Karen J. Klint):**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 14. marts 2014, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen. Mødet er hævet. (Kl. 17:10).
